

tehdnik

Piše: Franc Rupret
predsednik občinskega
ljudskega
odбора v Celju

ZA USPEŠEN START

Analizam dati ekonomsko, tehnološko in družbeno vsebino

KONČNO SO UZAKONJENE DALJNOSEŽNE SPREMEMBE V GOSPODARSTVU. V KONGRES SZDL SLOVENIJE JE DAL ZA SLOVENSKE RAZMERE PRILAGOJENO KONKRETIZACIJO NALOG TER OSVETLIL ŠTEVILNA PRAKTIČNA, EKONOMSKA IN IDEJNA VPRAŠANJA VSEGA TISTEGA, KAR BO ZA NOVO OBDOBJE NAJPOMEMBNEJŠE. PRED KRATKIM PA JE IL PLENUM SZDL JUGOSLAVIJE DAL TEMELJITO TEORETIČNO RAZLAGO NOVEGA SISTEMA TER ANALIZIRAL GLOBOKE SPREMEMBE DRUŽBENIH ODNOSOV, KI JIH SISTEM POGOJUJE IN POSPEŠUJE.

znatno večji del sredstev, ki jih ustvari z boljšim gospodarjenjem, štednjo, z zvišanjem produktivnosti dela, kot pa je bilo to v prejšnjem sistemu.

Prav to, da je torej nov sistem delitve ekonomsko vzpodbudnejši, je bistvenega pomena in prav to mobilizacijsko silo je potrebno koristiti.

KAKO BODO PODJETJA V NOVIH POGOJIH DOSEGLA NAJBOLJŠE REZULTATE

Res je, da začasna obdavičev s prispevkom iz izrednega dohodka in uvedba splošnega 0,5 % promet-

takanje sredstev) zastalim gospodarskim dejavnostim možna le iz industrije, ki je bila do sedaj v osnovi edina akumulativna panoga. Na to zaostritev bodo vplivale seveda tudi intervencije iz uvoza. Tako ekonomski interes, o katerem smo že govorili, kot nujne družbene ekonomske intervencije bodo nujno prisilile industrijska podjetja, da bodo morala dostikrat v osnovi in radikalno menjati svoje ekonomske in tudi morda proizvodne koncepte.

Zato bodo morala ta podjetja zelo resno razmisliti:

- o specializaciji, daljnji finejši delitvi dela,

- o kooperaciji, koprodukciji, o intenzivnem poslovnem sodelovanju,

- nujno se bodo morali revidirati v luči teh novih pogojev proizvodni in rekonstrukcijski programi.

Na te probleme je potrebno opozoriti, ker je v tem pogledu pri nas ves proces komaj na začetku in ker imamo opravka še vedno z zelo zastarelimi stališči.

NEIZKORISČENI STROJI ZA CELO NOVO TOVARNO

Sedanje spremembe v gospodarskem sistemu (izpopolnjevanje sistema pa bo njegovo učinkovitost samo še povečalo) opozarjajo,

da se je treba lotiti teh problemov s kar največjo doslednostjo, brez sentimentalnosti, ki v vsakem primeru škoduje tistim, do katerih smo dostikrat škodljivo obzirni.

Naši naporji v tem smislu naštetijo dostikrat na gluha ušesa. Očitna je n. pr. določena ekonomska nesmotrnost, da med našimi kovinskimi podjetji še ni ugotovljene tesnejše proizvodno sodelovanje. Tako ni nič čudnega, da je padla na ustanovnem občnem zboru DIT okraja Celje pripomba, da nam v Celju stoji neizkoriščene kapacitete obdelovalnih strojev, ki bi z dostavo za celo novo strojno tovarno.

Prav tako še ni n. pr. dovolj podrobno proučeno vprašanje stranskih obratov naših večjih podjetij, kjer so očitno tudi zamrznjene znatne zmogljivosti.

Podjetja iz zaostalih panog niso glede tega v ničemer na boljšem, temveč so pogoji ekonomskega uveljavljanja dejansko še težavnejši iz več razlogov:

- ker so podjetja takorekoč brez skladov,

- ker so izkušnje glede sodobne organizacije dela razmeroma majhne,

- ker podjetja nimajo višje kvalificiranih, predvsem ekonomskih kadrov.

Nadaljevanje na 2. strani

Kljub temu ter izredno široki publiciteti, številnim posvetovanjem itd. kažejo nekateri pojavi, da naši kolektivni gospodarski organizaciji niso bili dovolj temeljito pripravljene na start v to novo obdobje. Dokaz temu so analize posameznih podjetij in njihovo komentiranje. Tako eno in drugo ima zaenkrat še povsem značaj računskega in mehaničnega primerjanja. Tako obravnavanje seveda ne more zadovoljiti, ker pušča ob strani bistvo, to je vsebinsko delovanje novega sistema in njegovo mobilizacijsko, ekonomsko silo. Očitno je, da takšne analize niso dozorele za razpravo med našimi kolektivi in jih morajo podjetja dopolniti, kompletirati, dati jim ekonomsko, tehnološko in družbeno vsebino. Vložiti moramo maksimalne napore v to, da bo čimprej vsak naš delovni človek v celoti konkretno spoznan s stvarnim delovanjem novega sistema na konkretnem delovnem mestu, v razmerah podjetja in v razmerah naše skupnosti. Samo v tem primeru bo sistem v praksi lahko dal to, kar od njega pričakujemo, to je, da bo vplival na celi črti na nadaljnji uspešni gospodarski in družbeni razvoj.

NOV SISTEM IZ VIDIKA GOSPODARSKEGA PODJETJA

Našim delovnim ljudem je potrebno predvsem zelo jasno pojasniti, da nov sistem odpravlja v bistvu vse tisto, kar smo v starem sistemu kritizirali.

- V novih pogojih podjetje gospodarja mnogo samostojneje in ga pri tem ne vežejo administrativne sponje.

- Delitev med družbo in podjetjem je postavljena na objektivno, to je na čim pravičnejšo osnovo, ki je enaka za večino podjetij oziroma za podjetja iste panoge.

- Obveznosti podjetja do družbe so fiksirane v odnosu na sredstva, ki jih podjetje upravlja, to je na osnovna sredstva, brez ozira na količino proizvodnje.

Na ta način se v znatni meri sprošča čisti dohodek podjetja. Tako ostane po novem sistemu kolektiv v samostojno razpolaganje

obravnavali take probleme, kjer se mnenja Zavoda (plačnik zdravstvenih storitev) in zdravstvenega osebja (poraba sredstev) ne skladajo. Med te primere sodi vprašanje naraščanja ležanih dni, vprašanje zdravil in podobno. Vsekakor je pobuda hvalevredna, saj bo na skupnih posvetovanjih možno najti tudi slične točke in tudi rešitve mnogih težav in nasprotij.

Na zasledanju skupščine so tudi izglasovali predlog za priporočilo gospodarskim organizacijam in organom delavskega samoupravljanja da naj večkrat in bolj podrobno na zasledanjih obravnavajo problematiko obratnih nesreč, nesreč nasploh in obolenj. V razpravi so nato delegati opozorili, da ni dovolj, če o teh problemih razpravljajo samo organi upravljanja, temveč je bolj bistveno, da sindikalne podružnice s stališča organov delavskega upravljanja razpravljajo tudi z vsemi člani kolektiva. Kajti, le tako bo možno odpraviti osnovne subjektivne elemente, ki vplivajo na porast števila nesreč in tudi bohinj.

Na skupščini so podrobno govorili tudi o problemih invalidov. Zaradi pogostih nesreč je delovnih invalidov številčno vse več. Zato bo v naslednjem obdobju nujno razen za ozdravitev invalidov potrebno poskrbeti tudi za potrebna delovna mesta za invalide. Podoben problem je tudi vprašanje zaposlovanja ženske delovne sile.

Ko so o tem razpravljali, so udeleženci opozorili, da so te probleme učinkovito začeli reševati v kranjskem okraju. V celjskem okraju pa iniciativno v tej smeri lahko zabeležimo le v Saleški dolini in v Obsotelju. V Celju, kjer bi pa morali začeti, saj je teh problemov največ, zaenkrat stojimo na začetku.

VREME

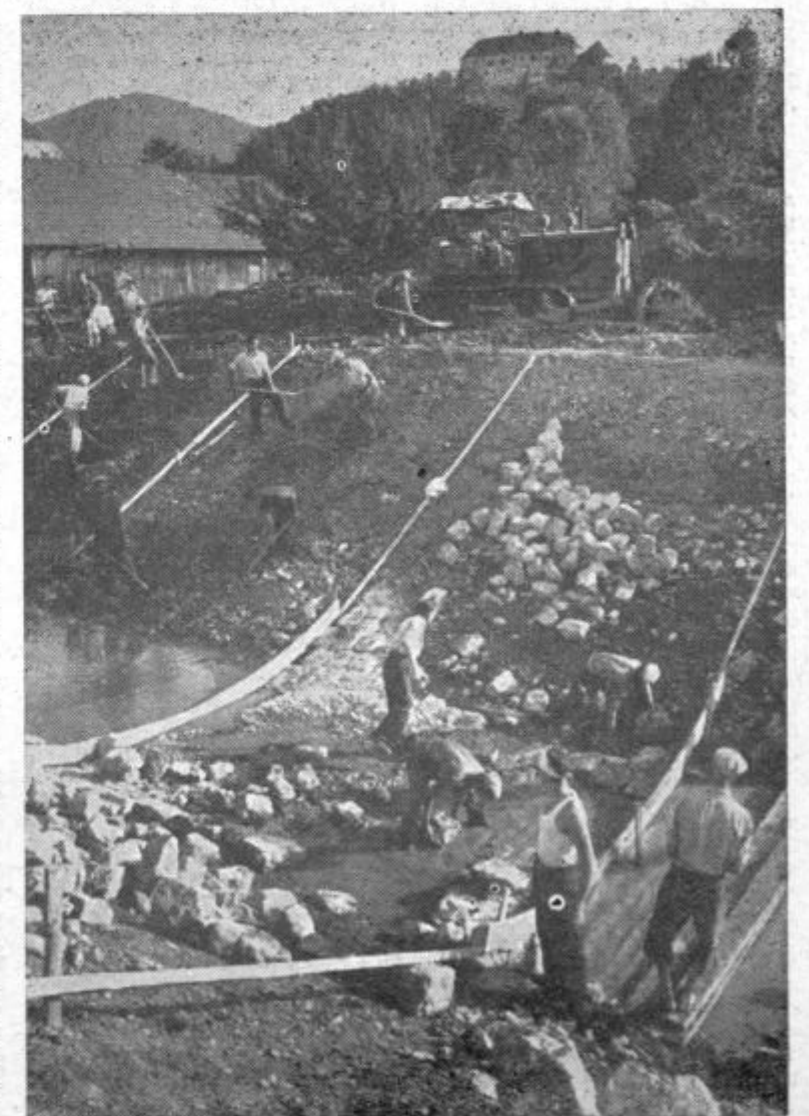
Približno do 2. aprila nestalno vreme s pogostimi padavinami in hladno. Sneg včasih do nižin. Nato približno 4 dni lepo vreme z mrazom ponoči, pozneje topleje. Nekako od 7. aprila zopet nestalno vreme s pogostimi padavinami in kasneje tudi ponovna močna ohlajitev.

V Velenju je prava pomlad

Mesto je ozelenelo. Menda ni stanovanja, katerega okolica ne bi bila urejena. Pridne so rudarjeve roke — Velenjčani so v zadnjih letih opravili 340 tisoč prostovoljnih ur! Brez tega Velenje ne bi bilo takšno, kakršno je. Da pa ne bi ostalo samo takšno, bodo 3. aprila znova prišli za orodje. V tem smislu se je že sestel štab za prostovoljne akcije. Potem, ko si je 280 prostovoljcev ogledalo barvni film o Velenju, je o letošnjih načrtih mesta poročal predsednik krajevnega odbora SZDL Jože Volik.

Letos nameravajo Velenjčanji nadaljevati z gradnjo drugega dela parka. Tu bodo uredili igrišče za kotalkanje, ki bo lahko istočasno služilo kot igrišče za hokej; poleg tega bodo uredili umetno jezero in posebno igrišče za otroke. S tem bo končno izravnana velika zelena ploskev, ki je bila tudi odrasli lahko našli marsikakšen kotiček.

Otvoritev prostovoljnih del v Velenju bo 2. aprila popoldne. Ob tej priliki bodo izvedli tudi kulturni program. V perspektivi nameravajo Velenjčanji zgraditi še cesto Velenje—Šoštanj ter dokončno zregulirati Pako. Na seji štaba delovne akcije so tudi sklenili, napovedati tekmovanje v prostovoljnem delu vsem krajem v Sloveniji.

Za še tesnejše sodelovanje

V sredo popoldne je bilo v Celju dvanaest zasledanj skupščine Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje. Na zasledanju so obravnavali nekatere bistvene naloge Zavoda, kolektivov in komun v naslednjem obdobju, ki bodo pripomogli, da se bo splošno zdravstveno stanje zaposlenih izboljšalo. V začetku razprave sta na prejšnjem poročilu pred-

sednik izvršnega odbora in direktor Zavoda za socialno zavarovanje. O zanimivih predlogih in problemih je zlasti razpravljal direktor Zavoda tovariš Milan Loštrk. Dejal je, da bo v naslednjem obdobju potrebno še tesnejše sodelovanje z zdravstvenimi delavci, kar bi lahko uresničili s skupnimi posvetovanji. Na teh posvetovanjih bi tudi lahko

NAGRADNI NATEČAJ

OB 20-LETNICI REVOLUCIJE

Ob 20-letnici vstaje jugoslovanskih narodov razpisuje uredništvo »Celjskega tednika« nagradni natečaj v višini 180.000 din za najboljše prispevke, objavljene v našem listu od 1. aprila do 31. decembra 1961. Prispevki, ki prišede po pošti za nagrado naj bodo iz naslednjih področij:

1. Predvojno delavsko gibanje v Celju in okolici.
 2. Celje z okolico v dneh vstaje in v boju proti okupatorju.
 3. Celjski okraj v povojnih letih graditve.
- Za vsako od teh področij razpisujemo 3 nagrade v višini 60.000 din, in sicer 30.000 din za vrsto člankov, reportaž ali drugih sestavkov (najmanj pet); 20.000 din za najmanj 3 sestavke ter 10.000 din za najmanj en članek, reportažo ali kakršen koli drugi sestavek.

Nagrade bodo prispevali: za predvojno delavsko gibanje Okrajni odbor za proslavo 20-letnice vstaje; za pisanje v medvojnem obdobju Okrajni odbor SZDL v Celju, za prispevke v povojnem obdobju socialistične graditve pa uredništvo »Celjskega tednika«.

Pisanje o predvojnem delavskem gibanju naj bi zajelo spomine, razne akcije in stavke delavcev, vpliv Komunistične partije na delavsko gibanje ter priprave na oboroženo vstajo.

Prispevki iz obdobja borbe proti okupatorju naj bi vsebovali dogodke od začetka vstaje pa do osvoboditve Celja: ustanovitev prvih partizanskih edinic, razne akcije in sabotaže, odlomki iz bojev, podvigi posameznikov itd.

Gradivo o povojni graditvi pa naj bi prikazalo uspehe na gospodarskem področju, razvoj delavskega in družbenega samoupravljanja, preobrazbo naše vasi itd. Prispevki s tega področja so lahko raznovrstni od opisa našega sodobnega življenja in razvoja, raznih uspehov na družbeno političnem in gospodarskem področju ter do prikazovanja negativnih pojavov, ki niso v skladu z našim družbenim in gospodarskim razvojem.

Udeleženci natečaja se lahko poslužujejo vseh vrst pisanja od člankov, reportaž, dokumentarnih portretov, intervjujev, črtic, koserij pa vse do novel, satir in humoresk.

Nagrade bodo podeljene konec januarja 1962. Prispevke je treba označiti s pripombo na vidnem mestu: »NAGRADNI NATEČAJ OB 20-LETNICI REVOLUCIJE«. Prispevke bo ocenilo uredništvo »Celjskega tednika«, dokončni sklep o podelitvi nagrad pa bo potrdil Izdajateljski svet.

Uredništvo »Celjskega tednika«

PEČAT OPTIMIZMA

Za tretjega podpredsednika je bil izvoljen tov. Roman Boben

V sredo dopoldne je bila najprej skupna zasedba na seji ločeni seji obeh zborov Občinskega ljudskega odbora Celje. Na skupni seji so odborniki razrešili direktorja Knjigovodskega biroja tov. Pavlo Kopitarjevo, ker je ta biro prenehal z delom. Nadalje so imenovali odbor za gradnjo posebne šole v Celju ter imenovali odbornika Antona Aškercja za predsednika sveta za prosveto. Po imenovanju članov v upravni odbor družbenega sklada za šolstvo so potrdili še izvolitev odbornika Romana BOBNA za tretjega podpredsednika Občinskega ljudskega odbora. Njegovo delovno področje bo zajelo probematiko družbenih služb.

Zelo zanimiva in hkrati nadvse koristna je bila poznejša razprava zaradi predvidenega zvišanja cen

mleku, kruhu, pa tudi nekaterim storitvam v gostinstvu in obrti. Na predvideno povišanje cene kruha bo vplivala višja cena moke, pa tudi nove obveznosti, ki jih ima pekarina do družbe. Zaradi ukinitve pajsanih obveznosti se bodo bržkone dvignile tudi cene v gostinstvu in obrti. Sedanja cena mleka pa že dolgo časa ne ustreza več proizvodni ceni.

Informacija o teh premikih je sprožila živahno razpravo. V njej pa so odborniki v prvi vrsti iskali odgovor na vprašanje, kako naj v takih primerih ukrepa ljudski odbor. Odgovor na to vprašanje ni bilo težko najti, saj gre v vseh primerih za normalno sproščanje, oziroma za iskanje ekonomskih cen. Drugo pa je seveda vprašanje, v kolikor bodo predvideni premiki cen v redu in ali ne bodo šli morda nekateri kolektivi v drugo skrajnost, ko bodo skušali samo s povišanjem cen skriti tudi notranje rezerve in možnosti za povečanje proizvodnje ter za boljše organizacijo dela. Gotovo pa je eno, da ljudskemu odboru ne bo vseeno, kako se bodo ti premiki izvršili. Zato jih bo budno spremljal ter analiziral in dovoljeval samo v primerih, ko bodo ekonomsko utemeljeni. Zahteva po zvišanju cen mleka pa ni niti presenetljiva, saj enake zahteve postavljajo vsi živinorejski obrati.

Navedeni primeri so pravzaprav prvi odmevi uvajanja novega gospodarskega sistema. Če bi začetne težave in razpoloženje ocenjevali po trenutnem stanju, bi zmajevali z glavo in rekli, tako vendar ne gre. Ker pa gre za uveljavitev sistema, ki naj omogoči še hitrejši napredek in zboljšanje življenjskih pogojev, bo treba te in podobne primere temeljito proučiti in pomagati gospodarskim organizacijam, da jih bodo premagali na najustreznejši način. Dejstvo je namreč, da novi gospodarski sistem ne bo in ne more sam od sebe prinesiti zaželenih rezultatov. Boljše življenjske pogoje, višji standard... lahko prinese samo večja in boljša proizvodnja, boljše organizacija dela, smotno vlaganje in trošenje družbenih sredstev itd. Pa še nekaj — osnovne rezerve, o katerih tako radi govorimo, niso v strojih, temveč v iniciativi ljudi in v njihovi resnični in iskreni želji, da bi dosegli še lepše rezultate.

Ob napovedi novega gospodarskega sistema je bilo veliko govora tudi o določenih spremembah cen. Rečeno je bilo, da se bodo nekatere zvišale, druge pa znižale. Vendar to ni bistveno. Bistveno je zboljšanje realnega standarda, zaradi katerega uvajamo tudi nove spremembe v gospodarstvu.

Ko so odborniki osvetlili te probleme, se je razpoloženje v sejni dvorani bistveno spremenilo, saj je prav ta razprava dala pečat velikega optimizma, hkrati pa velike skrbi celotne skupnosti za najboljše premagovanje težav.

Po krajšem odmoru so odborniki na ločenih sejah potrdili predlog petletnega perspektivnega razvoja celjske občine v razdobju od 1961 do 1965. leta ter predlog družbenega načrta in proračuna za letošnje leto. Nazadnje so sprejeli še odlok o ustanovitvi družbenega sklada za šolstvo v občini Celje.

V zadnjem tednu na DOMOVINI

Petek, 24. marca
NA PLENUMU Glavnega odbora slepih Slovencev so v glavnem razpravljali o rehabilitaciji svojih članov. Ugotovili so, da je Zveza prav pri poklicnem usposabljanju slepih dosegla lepe uspehe.

Sobota, 25. marca
NA SEJI Izvršnega odbora Glavnega odbora SZDL Slovencev so izvolili sekretariata ter devet stalnih komisij. Mimo tega so imenovali še posebno komisijo za proučevanje prava maja.

Nedelja, 26. marca
IZ LJUBLJANE so odpotovali prve 4 mladinske delovne brigade, ki bodo sodelovale pri gradnji avtomobilske ceste »Bratstva in enotnosti«. Skupno bo letos iz Slovenije sodelovalo pri gradnji te ceste 58 delovnih brigad v približno 4.500 mladinci in mladinkami.

Ponedeljek, 27. marca
V OPATIJU se je začela čista redna letna skupščina Zvezne gradbene zbornice, ki ji prisostvujejo okoli sedem sto predstavnikov podjetij in organizacij.

Torek, 28. marca
NA ZASEDANJU LJUDSKE SKUPSCINE Slovencev so sprejeli zakon o zdravstvenem varstvu in organizaciji zdravstvenih služb, zakon o ustanovitvi republiškega sklada za šolstvo in še nekaj drugih zakonov in odlokov s področja prosvete, gospodarstva in uprave.

Sreda, 29. marca
ZVEZNA KOMISIJA za jedrsko energijo je imenovala inž. Mialorada Bističa za novega direktorja inštituta »Boris Kidričev« v Vinčah.

Za uspešen start

Nadaljevanje s 1. strani

Kolektivi teh podjetij morajo zato tembolj priljubiti novim pogojem, ki za njih prinašajo sicer napredek in razvoj, toda pod zelo trdimi, neizprosni ekonomskimi zakoni.

Tudi kolektivi v kmetijstvu, obrti, komunalnih podjetjih, trgovini in gostinstvu morajo razpoznati, da bodo lahko napredovali le ob koriščenju napredne organizacije dela, moderne tehnologije in v sklopu močnejših gospodarskih organizacij svoje panoge.

UVELJAVITI NAJZVEPOBUDNEJŠE PRINCIPLE NAGRAJEVANJA

Spremembe v delitvi med družbo in podjetjem ter skrajno liberalizacijo in samostojnost, ki je dana gospodarskim podjetjem v pogledu notranje delitve, naj kolektivni izkoristijo v čim pozitivnejšem smislu.

Kolektivni naj prvenstveno skrbijo za to, da se bo uveljavila pri tem samostojnost kolektiva kot celote in ne samostojnost vodstva, kot se dostikrat dogaja. Prav v novih pravilnikih o delitvi čistega dohodka naj bi prišla do izraza resnična volja kolektiva.

Nov sistem gospodarjenja in novo notranje delitve v podjetju moramo pojmovati kot celoto. Brez obzira na to, ali gre za delitve ali za delitve, ki so storili v kvalitativnem nagrajevanju šele začetni koraki. Izkušnja vemo, da je od tu pa do kompleksnega sistema delitve še zahtevna, dolga pot. Prav zato ne bi smeli čakati noben kolektiv ter bi morali intenzivno delati na tem, da z novimi pravilniki uveljavimo naprednejše in najzvepobudnejše principe, ki jih nakazujejo spremljeni predpisi.

NOV SISTEM TERJA DEMOKRATIČEN NOTRANJJI USTROJ PODJETJA

Napredna kompleksna notranja delitve pa bo dosegla svoj poln učinek le v demokratičnem, zdravem, tovariskem notranjem vzdušju, v novih višjih oblikah proizvodnih odnosov. Seveda je pot do

takega stanja zahtevna — podpora takemu procesu pa morajo nuditi v podjetju vsi: prav posebej vodstvo podjetja, samoupravni organi, družbene organizacije, prav tako pa tudi seveda mojstri, inženirji in vsi delavci.

Dobra notranja delitev terja dosledno decentralizacijo v organizaciji in upravljanju. Zato je organizacija ekonomskih enot in obratnih delavskih svetov v večjih podjetjih neobhodna nužnost, torej samo druga stran istega procesa.

Seveda je treba dati obratnemu delavskemu svetu ustrežno pravico odločanja, da dejansko lahko vplivajo na delitve in na organizacijo dela svoje enote.

Družbene organizacije naj v tem času zastavijo ves svoj vpliv, da bo demokratičen mehanizem v podjetjih res prišel do polne veljave. To bo v znatni meri pospešilo vsebinsko uveljavljanje novega gospodarskega sistema.

Tako kongres kot II. plenum SZDL sta izredno nazorno ilustrirala, da notranji odnosov v kolektivih ne moremo obravnavati ločeno od tehnologije in ekonomike ter da gre pri tem za organsko celoto. Socialistično podjetje lahko uspeva le, če je napredno kot celota, t. j. glede odnosov, delitve in tehnologije. Vsako zastavljanej katerega koli elementa nujno vodi k zaviranju napredka. Cimprej bomo to vzročno povezanost vsi razumeli, tem hitrejši bo naš napredek.

ZAKLJUČEK: VELIKE IN ODGOVORNE NALOGE, KI JIH NE KAŽE ZAVLAČEVATI

Za družbeno skupnost — komunio — je izredno važno vprašanje, v katerem času bodo v naših gospodarskih organizacijah uveljavljena vsebinska načela novega sistema. Vsekakor je jasno, da vsakršno zavlačevanje vleče za sabo znatno zaviranje tempa gospodarskega razvoja, kar posamezniku, kolektivu in skupnosti ekonomsko škoduje.

● Zato mislim, da morajo vodstva in samoupravni organi izdelati kompleksnejše analize delovanja novega sistema ter v njih obdelati poleg računskih primerjav tudi vse elemente delovanja sistema.

● Proučiti je treba realno situacijo toda ob istočasni proučitvi vseh novih možnosti ob smelem uveljavljanju racionalnejše proizvodnje. Analize naj obdelajo in nakažejo tudi problem notranje delitve, perspektivo in možnosti gibanja osebnih dohodkov v zavisnosti od ekonomičnosti proizvodnje itd.

● Nujno je, da tako obdelano gradivo proučijo vsi člani kolektiva. To proučevanje mora biti tako vztrajno, da bo res vsak proizvajalec vedel zakaj gre.

● Če bomo v podjetjih pristopili k temu problemu na ta način in če bo vzporedno tekel tudi proces zavestne, hotene, kvalitetne notranje demokratizacije, potem lahko pričakujemo ugoden in hiter gospodarski družbeni razvoj. Zavestne sile v kolektivih pa morajo preprečiti nepreudarne, ne perspektivne in špekulativne tendence:

- neupravičenega dvigovanja cen
- neupravičenega dvigovanja osebnih dohodkov
- pesimistično prikazovanje novih razmer
- kritičarstvo brez tehtnih analiz in predlogov, itd.

Javnost in kolektivni naši gospodarskih podjetij vedo, da so bili napovedani določeni večji premiki cen v prometu, obrti, kmetijstvu, gradbeništvu, delno v gostinstvu, komunalnih službah itd. Vedeti moramo, da bomo že zaradi teh sprememb imeli resne težave, saj gre tu za proizvodnjo in usluge, ki jih rabi vsak.

Vsled nastale ekonomske situacije so kolektivni teh panog pripravljene napraviti nujne korektive cen takoj, da se izognejo izgubam v poslovanju. Kolektivni morajo pri tem voditi računa o kupni moči prebivalstva ter del naših obveznosti nujno v kalkulirati na račun boljše organizacije dela, večje produktivnosti itd.

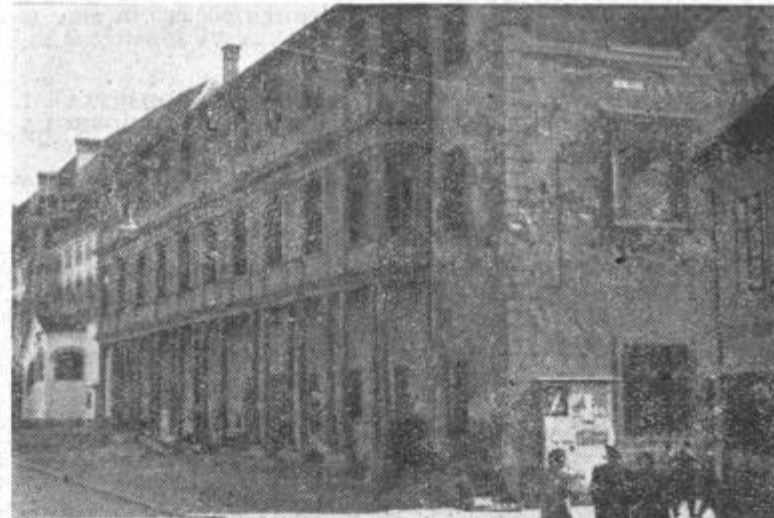
Reguliranje osebnih dohodkov pa je, kot je izjavil tov. Vukmanovič, na startu v novo obdobje opravičljivo le tam, kjer gre dejansko za nesorazmerja. Vsako neodgovorno ravnanje v tej smeri mora nujno sprožiti plaz korekcij, to pa bi nam zelo oteževalo uspešno vključitev v nov sistem. Nasprotno moramo seveda gledati pozitivno na spremike v ravni osebnih dohodkov, če bodo le-ti dejansko odraz povečane produktivnosti in ekonomike. Seveda je tudi na mestu realna presoja, ali je boljše v konkretnem primeru dati ustvarjena sredstva za osebno ali za skupno porabo.

LETOS 940 milijonov za stanovanja

Cetudi se sredstva občinskega stanovanjskega sklada v Celju v letošnjem letu zaradi izvršenih sprememb lani ne bodo bistveno povečala, pa družbeni načrt predvideva, da bodo gospodarske organizacije, zlasti na osnovi večjih sredstev, ki so bila ustvarjena v lanskem letu, lahko povečale svoja vlaganja v gradnjo stanovanj. Računajo, da bi potemtakem višina sredstev za stanovanjsko izgradnjo narasla za okoli pet odstotkov v primerjavi z minulim letom. Tako bodo bržkone znašala skupna investicijska sredstva za stanovanjsko izgradnjo 940 milijonov dinarjev.

Družbeni načrt celjske občine predvideva, da bo letos v gradnji vsega skupaj 770 stanovanj, od tega 340, ki so jih začeli graditi lani in 430, ki bi jih pričeli na novo letos. Od skupnega števila stanovanj, ki bodo v gradnji v letošnjem letu, računajo, da jih bo do konca leta dograjenih okoli 432.

Gradnja stanovanj bo letos v večjem delu osredotočena na predelu ob Dečkovi cesti.

Problem je rešen

ZGODOVINSKI POSNETEK

Včasih pa le zaleže, če damo v časopis, pravijo nekateri ljudje, ki skušajo s pomočjo časnikarja reševati določene probleme ali pa pomagati pri odpravljanju morebitnih pomanjkljivosti.

Tako je bilo tudi zdaj. Komentar, ki smo ga objavili v zadnji številki našega lista in ki se nanašal na Studijsko knjižnico, nadalje na celjski lapidarij pa tudi na splošno urejenost ne samo tako imenovanega južnega pročelja celjskega mesta, temveč tudi Muzejskega trga sploh, je zalegel.

Studijska knjižnica bo zdaj vendarle dobila svoje prostore za njo vred pa bo odpravljen še celjski kulturni madež — saj bo mesto ob Savinji po dolgem času dobilo lapidarij, na katerega bo lahko ponosno.

Da bi stvari ne zavlačevali v nedogled in morda dali na ta način ponoven povod, da bi z novimi predlogi o lokaciji Stu-

dijske knjižnice problem spet postavili na drugi tir, je bil takoj po objavi našega komentarja sprejet sklep, da se dela za ureditev novega trakta pri Stari grolji začne čimprej. In še več — novejši trakt Stare grolje z lesenim ograjem spredaj bodo začeli podirati jutri dopoldne ob desetih. Na istih temeljih pa bodo postavili novo zgradbo za Studijsko knjižnico ter lapidarij. Računajo, da bodo vsa dela opravili do jeseni.

Začetek del — v tem primeru rušenje sedanje stavbe — bodo združili z majhno svečanostjo Govoru in simboličnemu udarcu ob staro zidovje bo sledila zakuska.

Da bi ohranili podobo stavbe, ki je morda jutri že ne bo več, objavljamo tudi ta posnetek, ki bo po nekaj letih že prava zgodovinska redkost.

-ju-hu

POGLED na svetu

referenca afriških narodov. Konferenca obravnava Kongo in intervencijo kolonialistov v njem, o Angoli in Ruandi Urundiju.

Kennedyjev zastopnik Ball je Nemčiji obital, da je doslej dajala pomoč samo s komercialnih vidikov ne pa iz načelno-političnih. Zahodna Nemčija se ogreva za direktno dajanje pomoči, s čimer se ZDA ne strinjajo. To pomeni, da terja Nemčija zase samostojno politiko. Politična znamenja za to so tudi revanšistični izpadi proti Poljski ob 40-letnici plebiscita v Zgornji Sleziji, šovinistični izpadi na Koroskem, fašistične provokacije v Trstu pa tudi lahko štejemo v kompleks revanšizma. Seveda gre vojaška logika mimo teh pojavov, isti Ball, ki politično ni uspel pri vprašanju dajanja pomoči nerazvitim državam, je najbrž takoj našel skupni jezik z ministrom Strausom o zahodno nemških vojaških naročilih v ZDA.

Prihodne dni se bodo končno začeli razgovori med Francijo in začasno alžirsko vlado. Ferhat Abbas predsednik te vlade, je posvaril pred velikim optimizmom. Pogajanja še ne pomenijo miru. Francoska vojna mornarica je pred kratkim preiskala angleško ladjo, češ da vozi orožje Alžircem. Skomine francoskega imperializma niso nič manjše. Debré je četo dal vedeti, da bi Francija pristala na neodvisnost Alžira, a v tem primeru bi zahtevala razdelitev Alžira, torej nekaj nov Kongo.

Kongo! Konferenca v Tananarivi nima nobene avtoritete, pa čeprav zanjo stoji zahodni blok. Nehru je Combeju hladno zagrozil, da bodo indijske oborožene sile prišle v Katango, če bo položaj to zahteval brez ozira na grožnjo s plošno vojno nevarnostjo, s katero se je ponovno razgalil imperialistični agent Combe. Ileo, Kasavubujev premier je napadel Nkrumaha in Indija Dajala, napadel resolucijo Varnostnega sveta o Kongu, češ da bo nastopil proti vsakomur, ki bi jo hotel uveljaviti. V Kongu se stvari zapletajo, ne razpletajo.

Kritiki OZN se je pridružil Nehru češ da ne gre s časom naprej. Azijske in afriške države so stvarnost OZN in njen sekretar morajo z nje mi računati.

POPIS PREBIVALSTVA

Opozorili samo na peto vprašanje, ki išče pojasnilo o napeljavah v stanovanju. Napeljave je treba vpisati ne glede na to, ali jih v stanovanju uporabljajo, ali ne.

Pa še to — popis stanovanj ob letošnjem splošnem popisu prebivalstva nima ničesar skupnega s kakršnim koli popravkom že izvršenega točkovanja in ocenjevanja stanovanj. Govorice o tem so se zadnji čas tu in tam razširile. So pa netočne, kajti namen popisa je dobiti samo vpogled v stanje, ne pa, da bi na osnovi dobljenih podatkov obravnavali pravilnost, oziroma morebitne pomanjkljivosti ocenjevanja stanovanj. Zato, pripravite brez oklevanja in brez zadržkov vse dokumente o meritvah in točkovanju stanovanj in s tem olajšajte delo popisovalcu. In končno bodo popis prebivalstva izkoristili še občinski ljudski odbori, ki bodo obnovili svoje registre prebivalstva. Zato bo treba za vsakega stalnega prebivalca nekega kraja izpolniti še poseben obrazec za register.

V naslednjih dneh od sedmega aprila bodo popisovalci obiskali vsa gospodinjstva in razdelili navedene obrazce. Kjer bo mogoče, bodo ljudje sami izpolnili obrazce, oziroma odgovorili na postavljena vprašanja, kjer pa ljudje obrazcev ne bodo znali sami izpolniti, bodo povedali podatke popisovalcu, ki jih bo na-

opozorili samo na peto vprašanje, ki išče pojasnilo o napeljavah v stanovanju. Napeljave je treba vpisati ne glede na to, ali jih v stanovanju uporabljajo, ali ne.

Pa še to — popis stanovanj ob letošnjem splošnem popisu prebivalstva nima ničesar skupnega s kakršnim koli popravkom že izvršenega točkovanja in ocenjevanja stanovanj. Govorice o tem so se zadnji čas tu in tam razširile. So pa netočne, kajti namen popisa je dobiti samo vpogled v stanje, ne pa, da bi na osnovi dobljenih podatkov obravnavali pravilnost, oziroma morebitne pomanjkljivosti ocenjevanja stanovanj. Zato, pripravite brez oklevanja in brez zadržkov vse dokumente o meritvah in točkovanju stanovanj in s tem olajšajte delo popisovalcu. In končno bodo popis prebivalstva izkoristili še občinski ljudski odbori, ki bodo obnovili svoje registre prebivalstva. Zato bo treba za vsakega stalnega prebivalca nekega kraja izpolniti še poseben obrazec za register.

V naslednjih dneh od sedmega aprila bodo popisovalci obiskali vsa gospodinjstva in razdelili navedene obrazce. Kjer bo mogoče, bodo ljudje sami izpolnili obrazce, oziroma odgovorili na postavljena vprašanja, kjer pa ljudje obrazcev ne bodo znali sami izpolniti, bodo povedali podatke popisovalcu, ki jih bo na-

to vnesel v ustrezne rubrike. Vsakega popisovalca čaka v teh dnevih veliko in odgovorno delo. V povprečju bo vsak popisovalec popisal okoli tri st. ljudi. Da bi lahko to nalogo opravil v predvidenem času, prosimo prebivalce celjskega okraja, da pri popisu sodelujejo in omogočijo popisovalcu, da bo svoje delo lahko zaključil v najkrajšem času. Zato pripravite potrebne listine in podatke, razen tega pa naj v dnevih popisa ostane doma vsaj tisti član gospodinjstva, ki bo lahko dal podatke in odgovore na vprašanja za vse člane.

Delavske svete so izvolili

V nedeljo so člani vseh šestih na novo formiranih osnovnih enot za PTT promet v celjskem okraju volili svoje delavske svete. Kot je znano, je bilo z reorganizacijo PTT službe ustanovljeno v Celju podjetje za PTT promet, ki obsega šest osnovnih enot in to v Celju, ki združuje še pošte šentjurske in laške občine ter v Zalcu, Šoštaniu, Mozirju, Rogaški Slatini in Slovenskih Konjicah. Razen delavskih svetov pri osnovnih enotah bo obstajal še svet podjetja, ki bo obravnaval vse tiste zadeve, ki zadevajo več ali vse osnovne enote.

Tesno sodelovanje

Ob zasedanju skupščine Zavoda za socialno zavarovanje smo zastavili nekaj vprašanj predsedniku skupščine, Ivanu ZMAHERJU.

Vprašanje: Kako ocenjujete dosedanje delo Zavoda za socialno zavarovanje v Celju?

Spodbudna je tudi ugotovitev, da so se za te probleme odločno zavzele tudi sindikalne organizacije. Tako lahko rečem, da smo v preteklem obdobju z družbenega vidika zabeležili znaten napredek, in sicer krepitev organov samoupravljanja in približevanje le-teh neposrednim proizvajalcem.

Vprašanje: Kakšna je bila ta povezava v praksi?

Odgovor: Organi delavskega samoupravljanja v podjetjih in sindikalne podružnice so podrobno razpravljale o nesrečah pri delu, o pogojih za znižanje števila nesreč, o bolniških izostankih itd. S takimi konkretnimi obravnavami smo zlasti v nekaterih večjih kolektivih dosegli zavidljive rezultate, zlasti zaradi tega, ker so ljudje o teh problemih razpravljali, skratka razpravljali so o svojih težavah. Potrebno pa je poudariti, da smo najlepše uspehe zabeležili v onih podjetjih, kjer so organi delavskega samoupravljanja zainteresirani za te probleme več kolektiv in kjer niso samo razpravljali, temveč so tudi na tem področju aktivno delali.

Vprašanje: Omenili ste, da ste dosegli izredne rezultate v nekaterih podjetjih. Ali to pomeni, da drugje ne gredo po tej poti?

Zadeva se je zataknila

V PRETEKLI ŠTEVILKI SMO SPRIČO VELIKEGA ZANIMANJA ZASTAVILI JAVNO VPRAŠANJE, ZAKAJ SE JE ZATAKNIL IN ZASPAL PREDLOG DA BI KMETIJSKA ZADRUGA SENTJUR NEPOSREDNO VPLIVALA NA TRGU ZA MESNIMI PROIZVODI. TA ZADRUGA JE PRED ČASOM PREDLAGALA OBCINSKEMU LJUDSKEMU ODBORU, DA BI JI ODSTOPILO NEKAJ MESNIC, KJER BI LAHKO POSREDOVALI POTROŠNIKOM MESO CENEJE IN USTREZNEJŠE KVALITETE. O TEM JE RAZPRAVLJAL OBCINSKI LJUDSKI ODBOR, A TUDI PRISTOJNI SVET ZA BLAGOVNI PROMET JE OCENIL POSREDOVANJE KMETIJSKE ZADRUGE ZA KORISTNO. NAJPREJ SO NA NAŠE JAVNO VPRAŠANJE ODGOVORILI IZ SENTJURJA. TAKOLE PIŠEJO:

Zadeva pa ni zaspala!

Menimo, da lahko polemika okoli smotnosti konkurence pri prodaji in posredovanju mesa potrošnikom samo koristi, vendar naj bo polemika zadržana, ne pa morada izbruh nevolje. Čeprav tu in tam tudi tega ne manjka. Zato bomo skušali zadevo kratek in preprosto pojasniti.

Kmetijska zadruga v Sentjurju je tedaj, ko je prvič sprožila predlog za intervencijo pri prodaji mesa zasledovala dva cilja. Najprej da proizvajalci-zadružniki dobe ustrezno nagrado za proizvodnjo mesa in da tudi potrošniki dobe kvalitetno meso po najnižjih cenah. To lahko dosežemo le z zmanjšanjem razlike med odkupno ceno živine in prodajno ceno mesa v mesnicah, struktura tako, da se stroški pri pripravljanju mesa za trg znižajo na najmanjšo mero. Ugotovili smo, ne samo s svinčnikom, temveč tudi s praktičnimi

poizkusih, da bi lahko znižali ceno mesa.

Zato smo po razgovorih in obravnavah s občinskimi organi v Celju stopili v stik še s podjetjem Mesnina. Tam so nam dejali, da tega vprašanja ni možno rešiti, temveč da mora o tem razpravljati delavski svet podjetja. Tako za enkrat nismo mogli dobiti mesnice, kjer bi lahko prodajali meso.

Vendar s tem Kmetijska zadruga Sentjur še ni umaknila predloga in tudi še dalje poizkuša dobiti lokale za prodajo mesa v Celju.

Menimo tudi, da bi zaenkrat zadostilo, če bi dobili vsaj mesnico na trgu. Zaradi tega smo pri celjski občini vložili še eno prošnjo za dodelitev lokala na tržnici. Tako, ko bodo naši prošnji ugodili, bodo potrošniki lahko tudi sami ugotovili ali je bil naš predlog umesten in koristen ali ne.

OKRAJNO DRUŠTVO INŽENIRJEV IN TEHNIKOV

Pred dnevi je bil redni letni občni zbor občinskega društva inženirjev in tehnikov v Celju, na tem pa so hkrati ustanovili v skladu s smernicami V. kongresa zveze inženirjev in tehnikov Jugoslavije tudi Okrajno zvezo društev inženirjev in tehnikov. V zadnjih dneh so tudi ustanovili posebna občinska društva v vseh občinah celjskega okraja.

ZA 50 TISOČ CENEJE

Zvedeli smo, da se je trgovsko podjetje »Elektromercator« pognodilo s slovensko tovarno, ki izdeluje televizorje, »Telekomunikacije«, da bodo za one kupce, ki bodo kupili televizor znamke Orion preko sindikalne organizacije, dobili popust za preko petdeset tisoč dinarjev. Tako bodo odšli stali televizorji znamke Orion, zgrajeni v tovarni Telekomunikacije, pri celjskem podjetju Elektromercator samo 112 tisoč dinarjev.

VARUJMO SEBE!

Samo eno glavo imamo, zato glejmo, da jo bomo obvarovali pred poškodbami. Pri raznih delih zlasti pri gradbenih, v kamno-omih in drugod je ta zaščita še posebno pomembna in potrebna. V rudarstvu že zelo dolgo uporabljajo čelade in nikomur več niti ne pride na misel, da bi stopil v dvigalo in šel v jama brez čelade.

V drugih dejavnostih so glede tega še vedno velike težave. Potrebna so opozorila in včasih celo ostre besede, da delavci uporabijo to zaščitno sredstvo, čeprav imamo že nekaj primerov, ko se morajo delavci prav čeladi zahvaliti, da so ostali pri življenju, ko jim je nekje padli na glavo opeka ali nek drug predmet.

Čelada je zelo počeni in jo res ne moremo primerjati z vrednostjo življenja ali zdravja, zato jo uporabljajmo.

To je bilo pojasnilo Kmetijske zadruga v Sentjurju, ki dokazuje, da se je zadeva zataknila. Sedaj pa bi bilo prav, če bi ustrezni činitelji obrazložili bralecem tudi zakaj se je zadeva zataknila, ko že vemo, da Sentjurčani niso umaknili predloga.

Iz sindikalnega življenja

Ni razlogov ZA PESIMIZEM

V zadnjem obdobju je osrednji motiv vseh razprav v gospodarskih organizacijah, združenjih, sindikalnih organizacijah in organih komun vprašanje vpliva novih gospodarskih predpisov na poslovanje podjetij. Mirno lahko rečemo, da so v vseh kolektivih v zadnjih dneh že izdelali posebne analize, ki kažejo, kakšen bo finančni uspeh podjetja ob istih gospodarskih uspehih in novih predpisih.

Pri teh obravnavah, ki niso šle niti mimo najmanjših kolektivov, se kažejo tri značilnosti. Oni, ki so doslej dobro gospodarili in jim gospodarska reforma prinaša ob istem startu za vse gospodarske panoge in znotraj njih za vsa podjetja precejšnje ugodnosti, ocenjujejo spremembe zelo optimistično in tudi iščejo možnosti za še nove izboljšave proizvodnega postopka, zniževanje stroškov in podobno, kar jim bo finančno stanje še izboljšalo. Druga skupina (tudi ta zajema veliko število podjetij), ki je ostala približno na istih finančnih pokazateljih, išče notranje rezerve v podjetju, da bi dvignili akumulativnost, povečali dohodek, okrepili sklade in podobno. No in tretji, to so oni, kjer gospodarjenje ni bilo na najvišjih nogah, se čutilo prizadete.

Ko smo samo delno skušali ugotoviti stanje in težave v zadnji skupini podjetij, smo našli zopet na večje razlike v pojmovanju sprememb, ki jih je prinesla reforma gospodarskega sistema. Nekateri se zavedajo, da so jih spremembe predpisov prizadele samo zato ker doslej niso najbolje gospodarili. Do očitve ni bila dolga pot, precej bo treba spremeniti. Ostali pa so se kratko malo odločili za tarnanje. To je sicer res posebna pot, vendar ne bo dala nobenih rezultatov. Se zlasti ne zato, ker gospodarska reforma sloni na dinamiki družbenega razvoja pri nas.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da so oni, ki so se odločili za tarnanje, najglasnejši. In ne samo to, destruktivne razprave in pesimistične napovedi so vplivale tudi na nekatere druge gospodarstvenike. To pa zno biti škodljivo, predvsem pa je politično nevarno.

Tako je vsaka razprava o tem, kaj bi bilo potrebno v spremembah »spremeniti«, dokaj jalova, umestna pa je razprava, kaj je v tem ali onem podjetju potrebno narediti, da se bo stanje popravilo, pravijo proizvajalci. In še nekaj je dokaj jasno — to ni več zadeva samo vodilnih oseb v podjetju temveč vsega kolektiva.

Zelo zanimiv je tudi pregled vpliva novih gospodarskih predpisov na delitev dohodka v gospodarskih organizacijah. Ta pregled ne daje povoda za kakršno koli tarnanje ali pesimizem, celo nasprotno. Zato je tudi zelo zanimiva primerjava posvetovanja, ki jo je pripravila ena izmed zbornic v Celju in posvetovanja, ki so se ga udeležile vodilne osebnosti podjetij. Pri zbornici so v razpravi analizirali stanje in dejansko ugotovili, kje so težave. Tem podjetjem bodo pomagali. Na drugem posvetovanju pa je prevladal pesimizem in črnogledost. Primerjava pa nam pokaže, da so prvi s konstruktivno razpravo naredili korak naprej, na drugem posvetovanju pa se je zadeva samo zamešala.

Zato je tudi pobuda političnih organizacij, da bi o tem obdobju pripravili čim več raznih seminarjev in tečajev, kjer bi se probleme podrobno obdelali tudi s stališča našega nadaljnjega družbenega razvoja, zelo vzpodbudna. Ker končno novega gospodarskega sistema ne ujamemo zaradi gospodarstva (če bi bilo tako bi lahko ostal isti), temveč zaradi ljudi in sicer tako, da bodo sami z uspešnim ali neuspešnim upravljanjem podjetja regulirali tudi svoje dohodek. In to velja enako za one izpod Triglav in one pri Djevdjelji. Zato pač od tarnanja in pesimizma res ne moremo mnogo pričakovati.

V zadnjih dneh so bili občni zbori sindikalnih podružnic v nekaterih podjetjih v celjskem okraju, ki so z občnimi zbori nekoliko zakasneli. Med njimi je tudi sindikalna podružnica trg. podjetja »Merx« razvila svoj društveni prapor.

POMANJKLJIVOST

Najbolj zanimiv je bil vsekakor občni zbor sindikalne podružnice v celjski Cinkarni. Udeleženci občnega zbora so obravnavali predvsem pogoje in nujne ukrepe, ki jih je treba uresničiti, da se bodo delovni pogoji zaposlenih izboljšali. Inženir Rupnik je v razpravi zelo izčrpno poročal o stanju v vaškarni in tako prikazal težavne pogoje dela v tem obratu. Dejal je, da v tem obratu delavci opravljajo težka dela, in pri tem za iustrijo navedel, da delajo tako, kot bi v gradbeništvu izkope še vedno opravljali s krampi in lopatami, ne pa z buldozerji in žerjavci. Zato je tudi opozoril, da je produktivnost dela ob sedanjih proizvodnih sredstvih dosegla višek. Hkrati pa je v zaskrbljenostjo opozoril na pomanjkljivost perspektivnega načrta Cinkarne, ki ne predvideva modernizacije in mehanizacije valjarne. Istočasno je tudi opozoril, da so delavci, ki delajo v tem obratu po petih letih dela fizično najbolj izčrpani, kar končno tudi kategorično sili k spremembam. Po njegovem mnenju bi modernizacija valjarne morala dobiti prednost.

Tudi drugi udeleženci občnega zbora so živo razpravljali o raznih vprašanjih. Tako so omenili, da so sanitarne naprave nezadostne in mestoma tudi zanemarjene. V razpravi so tudi poudarili težnjo po decentralizaciji upravnih organov, ker ugotavljajo, da sedanji samoupravni organi niso imeli dovolj stika s kolektivom.

Delegati se tudi niso strinjali s predloženo listo kandidatov za novi upravni odbor sindikalne podružnice in so jo na koncu tudi spremenili.

TUDI LETOS TOMBOLA V LEVCU

Občinski sindikalni svet je tudi letos sklenil, da bo v juniju priredil veliko tombolo. Tudi tokrat pripravljajo lepe dobiteke, najprivlačnejša pa bosta vsekakor »sličo« in »spacek«. Tudi letos bodo ves dobiček od tombole porabili za počitniško skupnost Celje.

ČLANI KOLEKTIVA SO REKLI NE!

Pred dnevi se je končal prvi del zapeljave v restavraciji »Kladivar«. Pred časom so namreč vsi člani kolektiva v posebnih dopisih obvestili ustrezne organe, da ima upravnik te restavracije nepravilen in surov odnos do uslužbencev in do gostov. Rezultat njegovega poslovanja je bil, da so najboljše moči zapuščale to podjetje. Zadeva pa je končno dosegla mejo. Člani kolektiva so se tudi spametovali in ugotovili, da z odpovedjo ne bodo dosegli ničesar, ker bodo naslednji uslužbenci izpostavljeni istim nepravilnostim. Zato so sklicali skupno sestanek vsega kolektiva, kjer so se odnose prikazali v pravilni luči. Posvetovanja se je udeležil predstavnik Občinskega sindikalnega sveta in atletskega društva Kladivar.

Na posvetovanju so ugotovili, da je upravnik restavracije res nepravilno ravnal s podrejenimi. Svoje napake je tudi sam priznal. Hkrati so se tudi domenili, da bo kolektiv umaknil predlog za nastavitev novega upravnika, in sicer za dobo treh mesecev. Če se stanje do tedaj ne bo popravilo, bodo svojo zahtevo po namestitvi novega upravnika znova zastavili.

Na sestanku, ki je potekal v koristnem in pravilnem, a odkritem obravnavanju s'abosti, so ugotovili, da bodo potrebne nekatere spremembe v podjetju. Hkrati so opozorili, da je kolektiv v zelo težavnem položaju, ker odvaja sredstva atletskemu društvu Kladivar, zaradi česar so skladi podjetja minimalni in ne zadostajo za urejanje in obnavljanje prostorov restavracije, deloma pa so zaradi tega prikrajšani uslužbenci restavracije tudi pri osebnih dohodkih.

NAJNIŽJE PLAČE V CELJU

Pred kratkim je bil občni zbor sindikalne podružnice obrtnega podjetja »Sivalnica« v Celju. Razen nekaterih proizvodnih problemov so člani sindikalne podružnice obravnavale predvsem vprašanje dohodka v njihovem podjetju. Analize so namreč pokazale, da ima to obrtno podjetje najnižje osebne dohodek v Celju in tudi v celjskem okraju. Tako je pretekli mesec znašal najnižji dohodek okoli 5 tisoč dinarjev, najvišji (plača upravnice) pa okoli 18 tisoč dinarjev. Tako nizke dohodek so deloma opravičevali s slabim izpolnjevanjem norm — samo 49 odstotkov, vendar že ta odstotek kaže, da norme v tem podjetju ne morejo biti prav realne.

Odgovor: Če si ogledamo rezultate v preteklem letu in zlasti, če jih primerjamo z nalogami in razvojem v preteklih letih, moramo ugotoviti, da smo zaznamovali velik napredek. Ta se zlasti izraža v močnem družbenem vplivu na hitrejši razvoj službe socialnega zavarovanja. Tako ugotavljamo, da je bila v preteklem obdobju posvečena vsa pozornost organov družbenega upravljanja reševanju osnovnih nalog, izvanjau ter utrjevanju sistema socialnega zavarovanja in odpravljanju napak, slabosti, ki so se ob hitrem razvoju pojavljale.

Skupščina je obširno razpravljala o problemih, ki se sproti pojavljajo in vplivajo na delovanje službe socialnega zavarovanja. Zlasti pereče vprašanje sistema finansiranja in porabe sredstev socialnega zavarovanja. Člani skupščine, zlasti oni, ki zastopajo gospodarske organizacije, so na zasedanjih živahno posegali v razpravo, dajali podrobne predloge iz neposrednih izkušenj. Menim, da smo s takim tesnim sodelovanjem zavoda in predstavnikov podjetij uspeli najugodnejše rešiti večino perečih problemov. To sodelovanje pa je tudi ena od glavnih značilnosti organov upravljanja zavoda.

Vprašanje: Zakaj menite, da je prav ta povezanost proizvajalcev z zavodom toliko pripomogla k uspešnejšemu delovanju službe socialnega zavarovanja?

Odgovor: Predvsem zato, ker so tako sklepi in smernice, ki smo jih sprejeli na zasedanjih skupščine, prišle ne samo do zavoda za socialno zavarovanje, temveč tudi do proizvajalcev — koristnikov socialnega zavarovanja. V preteklem obdobju smo skušali to prakso popolnoma utrditi in menim, da nam je v veliki meri uspelo. Tako so člani skupščine redno poročali v svojih kolektivih o posameznih problemih in tudi o načelnih stališčih, ki jih je skupščina osvojila.

VSAKA PODOBNOST JE LAHKO LE SLUČAJNA

Janez razmišlja o svoji usodi

Spomnil se je obdobja pred tremi leti. Tedaj je to mesto zahtevalo res veliko volje in prizadevanosti. Upravnik naselja ni najlažji posel, posebno če naselje še ni urejeno. Tedaj so ga poklicali.

Tovariš Janez, posebno nalogo imamo za te. Vemo tudi da bo težavna, vendar ji boš prav ti lahko kos, ker znaš ravnati z ljudmi.

Janez se ni upiral. Potreba je potreba.

Tri leta se je pehal za naselje, tri leta na hruših težav je prebrodil in nihče mu tedaj ni rekel, da ne dela prav. Prav nasprotno. No, tega očlasa pa res ne razumem, si je dejal. Potolažil se je, morada pa je le samo pomota. Povprašal bo.

V podjetju je spraševal. Nih če ničesar ni vedel. Samo mužali so se. Upravni odbor c

tem ba je ni sk'epal, delavski svet tudi ne. Samo nihče mu ni upal pogledati v obraz. Ljudje pa so ga spraševali — kaj res nisi več upravnik naselja?

In tedaj je Janez začel razmišljati o svoji usodi.

Tri leta sem se pehal, da sem spravil naselje pokoncu. Osemnašt tisoč je bila moja plača. Sedaj pa, ko je gneča mimo

ko so potrebni le še tekoči posli, bom moral odstopiti mesto nekому, ki ima vse, če boje zlikano srajco, v rokavih zlate gumbe, za vratom pa metuljčka. Sedaj, ko mi več toliko pehanja tudi naenkrat obtajajo pogoji za v'še prejemke novega upravnika.

To bi moral biti bolan, da b' pogoltnil tako kislo kumaro.

Zato Janez, ki ni bolan, ni prenehal s poizvedovanjem. Po-

čas se je zadeva odvijala. Kot klopčič. In se tudi zavozeljevala. Nekdo mu je najprej zaupal da so se res o tem že menili in da že imajo pripravnega človeka. Človeka, ki bo zna' ravnati s stanovilci naselja kot z živino in ki bo tudi znal vihteti »batino«.

Tedaj se je Janez zares začudil. Z ljudmi ravnati kot z živino? Je še enkrat vprašal. Tega si pač naši ljudje ne zaslužijo, je tedaj pomislil.

Janez je doma še naprej razmišljal o svoji usodi in o usodi nasploh. Čudno zares čudno je venomer ponavljali. Zakaj me niso obvestili? Zakaj mi niso povedali, da za to mesto nisem sposoben? Zakaj je v začetku bila potrebna dobra beseda in strpnost pri upravljanju naselja, danes pa je potrebna »batina«? Res, res čudno. Časi se sicer menjaajo, vendar na bolje, je modroval Janez.

Janez je modroval in modroval, na koncu pa je le ugotovil da bo tisti, ki bi se rad igral napravi boljše, če si kupi žogo kot da se igra z ljudmi. Ker končno, kdor se poigra z enim človekom se lahko pozneje tudi z več ljudmi. To pa že ni več podobno igri, ker v vsaki igri z žogo uporabljajo le eno žogo in vselej samo žogo!

PRIHODNIH PET LET

Prejšnji teden je bila v Žalcu seja obeh zborov občinskega ljudskega odbora, na kateri so obravnavali petletni perspektivni načrt razvoja občine, družbeni načrt za to leto ter občinski proračun.

Osnovna značilnost petletnega perspektivnega načrta žalske občine je predvsem v znatnem povečanju družbenega bruto produkta, saj se bo ta povečal za 13,2 odstotka, od tega v industriji za 12,9, kmetijstvu 18,3, gradbeništvu 11,5, trgovini 29,3, gostinstvu 27,7, v obrti za 26,1 in komunali za 8,2 odstotka. Hkrati s tem se bo povečala tudi osebna potrebnost za okrog 10 odstotkov.

Ker v žalski občini dve tretjini celotnega narodnega dohodka ustvarja industrija, je razumljivo, da bo poglavitna skrb v obdobju petletnega perspektivnega načrta rekonstrukcija posameznih podjetij. Poleg Tovarne nogavic na Polzeli, ki jo bodo v tem obdobju popolnoma modernizirali, bodo znatne investicije vložili v rekonstrukcijo prebidske in šempetrške tekstilne tovarne, Juteksa v Žalcu ter keramične industrije v Libojah, ki bo preusmerila svojo proizvodnjo

v izdelovanje grafitnih topilnih loncev in porcelana. V industriji bodo prav tako posebno skrb posvetili razvoju kovinske stroke. Da bi pa rešili še vprašanje za bukovoškega rudnika, se bo te dni sestala komisija članov republiškega Izvršnega sveta, okrajnega in občinskega ljudskega odbora, strokovnjakov, ki bodo proučili možnost nadaljnjega razvoja rudnika. V kolikor bi se izkazalo, da kakšnih posebnih možnosti ni, bo rudnik postopno prenehal z delom.

Druga važna gospodarska panoga žalske občine je kmetijstvo. Petletni perspektivni načrt predvideva tudi precejšen porast proizvodnje zlasti ob povečanju površin socialističnega sektorja, s specializacijo posameznih kmetijskih gospodarstev ter z ureditvijo vprašanj stimulativnega nagrajevanja kmetijskih delavcev. Posebni poudarek bo še dalje na pridelovanju hmelja in živinoreji.

Poleg vsega tega predvideva načrt tudi skladen razvoj ostalih gospodarskih področij — obrti, gostinstva in turizma, razvoj zdravstva in šolstva.

Mladina poje

V OKVIRU OKRAJNE REVIE IN MLADINSKEGA PEVSKEGA FESTIVALA BO 15. IN 16. APRILA V CELJU VELIKA REVILJA, NA KATERI BO NASTOPILO 19 MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV S 1250 PEVCI.

V zvezi s pripravami za to revijo, ki naj bi tako kot prejšnje revije, vendar še polneje in zlahkeje afirmirala našo pevsko kulturo in pomen estetske vzgoje pri oblikovanju mladega naraščaja, smo zaprosili za razgovor celjskega glasbenega pedagoga Jurčeta Vrežeta. Povezujemo nekaj misli.

Priprave za občinsko revijo so v polnem teku, pri čemer je zlasti razveseljivo prizadevanje prirediteljev, da bi ta dan naredili mladim pevcem čim prijetnejši, resnični praznik. Ponekod, kakor v Smarju, jih bodo obdarili s spominskimi darovi, kar bo prav gotovo lepa spodbuda pri nadaljnjem udejstvanju in razvijanju mladinskega zborovskega petja.

Letošnja občinska revija bo v primeri z lansko v pogledu števila zborov in pevcev kakor programske literature pomenila določen vzpon. Poleg tega, da število zborov in pevcev iz leta v leto raste, so občutne tudi kvalitetne spremembe; za letošnjo revijo so se zbori pričeli pripravljati že v začetku šolskega leta, pri čemer so zajemali snov iz

sodobne kompozicije, primerne tudi za proslavo, na katerih nastopajo.

Največje težave, ki neizogibno spremljajo in ponekod bolj ali manj zavirajo normalni razvoj mladinskega zborovskega petja, pa so v pomanjkanju strokovnega kadra primernih prostorov in seveda v trizimskem pouku. V tem smislu je nemara najslabše v moziški občini, kjer na nekaterih šolah sploh ni pouka in ki premore le dva zbor — v Ljubnem in Gornjem gradu. V celjski občini so razmere dosti boljše — skoraj vsaka šola ima svoj zbor in tudi vprašanje kadra so vsaj deloma rešili s tečajji. Vendar pa tudi tu ni na razpolago dovolj prostorov in se tudi tu pouk vrši v treh izmenah. Če upoštevamo še, da so povečini prav pevci tisti, ki tako rekoč nosijo zastavo aktivnosti v najrazličnejših krožkih, je tu še ena težava več.

Glasbeni vzgojitelji si seveda prizadevajo, da bi cvetko z vrta gabske kulture, kakršna je mladinsko petje, gojili z ljubeznijo, in v tem je morda najboljša zagotovilo, da bo vzcvetela še lepše in bujnejše.

dh

V bodoče še več stanovanj

Kdor bežno potuje po Saleški dolini, bo pomislil, da je to edina komunna brez stanovanjskega problema: saj nove stolpnice in bloki kar bleščijo in koliko jih je!

Vendar stvarno tudi tu stanovanjski problem še ni rešen, kajti priliv prebivalstva je močan, a zmogljivost naših gradbenih podjetij še vedno caplja za potrebami in tudi sredstev za to še primanjkuje.

Brez dvoma sta najuspešnejše reševala stanovanjsko vprašanje Rudnik lignita v Velenju in Termoelektrarna v Soštanju. Tudi druga podjetja in ustanove so v zadnjih štirih letih vložile čez dve

in pol milijarde dinarjev.

Občinski stanovanjski sklad je bil močno obremenjen za nujno gradnjo šol, kar se je poznalo pri stanovanjski izgradnji. Posebno manjša podjetja in ustanove še vedno ne kažejo dovolj volje, da bi vlagale sredstva v stanovanjsko izgradnjo. Zato je ravno vprašanje stanovanj najbolj pereče za delavca v obrti, gostinstvu, raznih ustanovah in pri kmetijskem gospodarstvu.

Da bi ta vprašanja hitreje rešili, bodo v komuni začeli združevati sredstva tudi od najmanjših gospodarskih organizacij in obrti ter jih namenili za gradnjo večjih stanovanjskih blokov. Pomagala jim bodo tudi posojila iz stanovanjskega sklada.

Rudnik lignita bo še nadalje skrbel za rudarska stanovanja in ima letos v planu čez sto novih stanovanj za potrebe svojega kolektiva. Če bi se hoteli v komuni izogniti večji stanovanjski stiski, bi poteg teh sto rudniških stanovanj potrebovali letno še najmanj 100 stanovanj.

Da bi boljše izvajali gradbena dela, se je pokazala potreba po reorganizaciji gradbeništva. Gradbeni obrat »VEKA« in »GRAD-BENIKA« sta se že združila v novo gradbeno podjetje »VEGRAD«, ki naj bi sedaj postal močno podjetje z letno zmogljivostjo najmanj pol milijarde dinarjev. Takšno podjetje bo tudi sposobno modernizirati in poceniti gradnjo.

Obrat za proizvodnjo elektrofiltrskih zidakov se je že oddvojil iz soštanjskega »Gradbenika« in se priklopuje kot samostojen obrat Rudniku lignita Velenje, kjer ima sedaj vse možnosti za razvoj. Rudnik bo organiziral proizvodnjo zidakov in kompletnih gradbenih elementov, ki jih bo prevažal iz obrata na gradbišča. To bo zelo pocenilo gradnjo.

Pristojni se bavijo tudi z mislijo, da bi zgradili v Smartnem ob Paki apnenico za proizvodnjo hidriranega apna za potrebe omenjenega obrata za proizvodnjo elektrofiltrskih zidakov. S tem bi se proizvodnja tega važnega gradbenega materiala občutno pocenila.

Kakor vidimo, je reorganizacija že v teku, na občini so sklenili, da

Perspektivni načrt in zbori volivcev

Pred dnevi sta se v Soštanju sestala oba zbor občinskega ljudskega odbora, ki sta na svoji seji obravnavala predlog petletnega perspektivnega načrta razvoja občine ter predlog družbenega načrta za to leto.

Predlog obeh načrtov so pred tem obravnavali tudi zbori volivcev, ki se jih je udeležilo veliko število državljanov. Oba načrta so sprejeli hkrati pa iznesli mnogo koristnih predlogov. Kako bi odpravili nekatere pomanjkljivosti, ki neposredno vplivajo na družbeni standard delovnih ljudi. Po mnenju volivcev bi bilo treba več skrb posvetiti vzdrževanju občinskih in okrajnih cest, popraviti šole v Cirkovcah, Sentilju in Pesju, v Topolšici in Zavodnji pa nuditi več pomoči pri gradnji dvoran. Nadalje so v Soštanju kritizirali premalo skrb občine pri gradnji stanovanj za potrebe prosvetnih delavcev in ostalih javnih uslužbencev. Na mnogih zborih so obravnavali tudi vprašanje preselitve občinskega sedeža iz Soštanja v Velenje s čimer se niso strinjali, ker bi ta preselitev zahtevala prevelika denarna sredstva za gradnjo novega upravnega poslojpa.

Oba zbor občinskega ljudskega odbora sta vse pripombe zborov volivcev obširno obravnavala in jih tudi sprejela. Tudi glede preselitve sta sprejela sklep, da se odloži, dokler ne bi našli rešitve za koristno uporabo sedanjih občinskih prostorov in istočasno finančne možnosti, ki ne bi obremenila tistih dejavnosti, ki jih je občinski ljudski odbor dolžan financirati.

Poleg perspektivnega in družbenega načrta so odborniki obravnavali tudi predlog občinskega proračuna za to leto. Največji izdatek je namenjen družbenemu skladu za šolstvo in sicer v znesku 110 milijonov dinarjev.

Odborniki so nadalje obravnavali predlog odloka OLO Celje o delitvi skupnih dohodkov okraja in občin med okrajnim ljudskim odborom in med občinskimi ljudskimi odbori na njegovem območju. S predlogom so se načelno strinjali, vendar so menili, da soštanjska občina v letošnjem letu še ne bi mogla prevzeti sofinansiranja tistih srednjih šol, ki jih obiskujejo dijaki občine, ker je okraj vsa ta sredstva dodelil celjski občini.

Občinski ljudski odbor je tudi predlagal okraju Celje, da bi prevzel del prispevka za sklade zdrav-

bodo vodil še bolj čvrsto politiko blokovega gradnje stanovanj v Velenju in Soštanju. Zidali bodo le v zazidalnih področjih in skrbeli za bolj racionalno izkoriščanje prostora. Zasebno gradnjo enostanovanjskih hiš bodo zaradi tega zmanjšali na minimum.

V. V.

Zdravstveni dom v Žalcu

JE OSNOVNI POGOJ ZA IZBOLJŠANJE ZDRAVSTVENE SLUŽBE

Zdravstvo, predvsem pa urejena vprašanja zdravstvene službe so prav gotovo ena izmed pomembnih osnov družbe, saj si te navsezadnje ni mogoče zamisliti brez zdravih ljudi. Kljub temu, da smo v zadnjih letih tudi na tem področju dosegli spodbudne rezultate, pa terja vsestranski razvoj nadaljnjo širitev in utrjevanje sistema našega zdravstva. V tem smislu je potekala tudi razprava o zdravstveni problematiki v zvezi s petletnim perspektivnim načrtom na zadnji seji občinskega ljudskega odbora v Žalcu.

Zdravstvena služba v občini je sicer razvita — s šempetrsko ambulanto se bo vključilo vanjo nekaj novih krajev, ki so bili doslej vezani na občinski center — vendar bi bilo potrebno za njeno učinkovitost v Žalcu nujno zgraditi zdravstveni dom. Zlasti slaba je preventivna dejavnost ob pomanjkanju dobre patronažne službe, saj dejansko sploh ni pregleda nad zdravstvenim stanjem prebivalcev. Prav tako tudi ni industrijske zdravstvene preventive, kar predstavlja spričo precejšnje števila zaposlenih določen problem; zdravstvena služba ni posvečala dovolj pozornosti kmetijskim gospodarstvom, kjer je prav tako zaposlenih mnogo delavcev. Razen tega je močno čutili pomanjkanje srednjega zdravniškega in zobozdravniškega kadra, vendar pa se v tem pogledu obeta rešitev s stipendijami, v ko-

stvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev, ki bi ga morale po predlogu okrajnega družbenega načrta plačati v celoti občine, medtem ko ga je po doobah zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetijskih proizvajalcev dolžan plačati tudi okraj.

Oba zbor sta nato sprejela še odlok o ustanovitvi občinskega sklada za šolstvo, razen tega pa prevzela v občinsko upravljanje še bolnišnico za TBC v Topolšici in Industrijsko rudarsko šolo v Velenju.

SEMINAR

Občinski odbor SZDL Zalec bo v sodelovanju z delavsko univerzo in občinskimi odbori SZDL Soštanj priredil v začetku aprila tridnevni seminar, na katerem bodo udeleženci obravnavali naloge, metode in sistem dela po V. kongresu SZDL Slovenije. S. L.

Moj kraj včeraj, danes in jutri

(Jugoslovanske pionirske igre v Žalcu)

Na pobudo občinskega odbora SZDL so v Žalcu ustanovili odbor za izvedbo jugoslovanskih pionirskih iger, ki ga vodi Edmund Božiček. Odbor dela že precej časa in je pripravil podroben program. Izvolili so tudi komisijo, ki bo spremljala akcijo prvega dela naslova — Moj kraj včeraj.

Uspehi pionirskih iger so se že pokazali. Pionirji so poleg na nekaterih drugih prireditvah sodelovali tudi v proslavah 8. marca.

Da bi se seznanili z zgodovino NOB, se bodo pionirski krožki povezali z borci, ki jim bodo posredovali zanimive podatke. Drugi pionirski krožki bodo zbirali podatke in predmete iz naše daljnje preteklosti, ki jih bodo potlej razstavili.

Poleg vsega tega bodo pionirji sodelovali na občinskem telovadnem festivalu, ki bo v začetku junija v Žalcu, v okviru proslav 20. obletnice vstaje pa se bodo udeležili pohoda po poteh Savinjske čete.

Odbor za izvedbo jugoslovanskih pionirskih iger v Žalcu se je tesno povezal s terenскими organizacijami, ker se zaveda, da bodo le tako lahko dosegli kar najboljši uspeh. S. L.

Dobre in slabe strani

V preteklih dneh so bili skoraj po vseh krajih žalske občine zbori volivcev. Na njih so razpravljali o petletnem perspektivnem načrtu ter o potrebah svojih krajev glede na ta načrt. Skoraj povsod so ugotavljali, da se bodo morali opirati predvsem na svoje lastne sile in v štirih krajih — Galiciji, Grižah, Trnavi in Pomikvi so sprejeli predlog za krajevni samoprispevek. Tudi udeležba je bila lepa, razprava živa, rezultat pa je bil v tem, da so iznesli mnogo pametnih predlogov. Medtem ko je do sedaj veljalo mnenje, da so zbori volivcev najuspešnejši ob nedeljah, ko imajo ljudje na podeželju največ časa, se je pokazalo, da so ti zbori prav tako uspešni tudi ob delavniških.

Toda — vsepovsod vendarle ni bilo vse tako »lepo« in ni šlo vse tako »gladko«. Predvsem so se pojavile tudi nekatere negativne strani pri obravnavanju določenih vprašanj, celo nekaj lokalpatriotizem. Na primer: v nekem kraju so sprejeli za ureditev določenih reči sklepe, te sklepe pa naj bi po njihovem mnenju uredila oziroma uresničila občina. In dalje: v nekem kraju so se pritoževali nad tem, da so recimo v drugem kraju dobili toliko kubičkov peska več kakor oni. Nekje so pa celo sklenili, da potrebujejo za vodovod določen znesek in sprejeli sklep, da bo ta znesek prispevala občina. In tako dalje.

Seveda je res, da takih in podobnih primerov ne more reševati nihče drug kakor tisti, ki je o njih sklepal; zato bi bila dolžnost občinskega odbora kakor krajevnih odborov, da bi na zborih volivcev ljudem to obrazložili. Občinski ljudski odbor ni zato tu, da se

ukvarja s takimi rečmi, ki zadevajo izključno določeno področje in ki bi jih lahko torej bregivalci tega področja reševali in rešili sami — seveda z razumevanjem in prizadevanjem in zavestjo, da jih rešujejo zase in za skupnost.

6. in 7. maja srečanje v Dachau

Dne 6. in 7. maja se bodo srečali v nekdanjem zloglasnem taborišču Dachau bivši politični zaporniki in interniranci iz najrazličnejših držav. Zato tudi sekcija internirancev pri Glavnem odboru ZB NOV Slovenije vabi nekdanje internirance ter njihove svoje in prijatelje, da se udeležijo te svečanosti.

Cena potovanja je 18.800 din. Vse potrebne informacije dobe zainteresirani pri Občinskih odbori ZB — sekcija internirancev, ali pri poslovalnici Kompassa v Celju.

Prijave za potovanje sprejemajo občinske sekcije internirancev in poslovalnice Kompassa najkasneje do 8. aprila. S prijavo mora vsak udeleženec dostaviti tudi vse potrebne dokumente.

ZA MLADE KOMUNISTE

Komisija za idejno-politično izobraževanje pri šmarskem občinskem komiteju Zveze komunistov je pred dnevi organiziral dvopopolndnevni seminar za mlade komuniste v Rogaški Slatini in Smarju pri Jelšah, ki se ga je udeležilo preko 60 mladih komunistov. V kratkem bodo podoben seminar izvedli še v Kozjem.

Mladinci, premislite in odločite se

Tudi letos bo večje število mladin, skoraj detkov, rahlo ozemirjenih in hkrati vznemirjenih obleko uniforme v šestnajstih podoficirskih šolah, katere so nedavno razpisale konkurse za sprejem novih kandidatov. Mladinci bodo prišli iz vseh krajev naše domovine. Te dni bodo postajali pred lepaki na ulicah in ob ograjah, besedilo konkurzov bodo morda večkrat prečitli in izbirali.

Nekateri med njimi so že čuli nekaj o minah, o rušenjih, brali so o prehodih preko rek, o hitri izgradnji mostov — ti mladeniči se bodo verjetno odločili za inženirsko podoficirsko šolo. Drugi so morda čuli močan ropot tankov in gledali jeklene pošasti, kako rijejo po zemlji in za seboj puščajo lahen drget okenskih šip. Morda so že kdaj sami pri sebi zaželeli, da bi bili nekoč v njihovih kupolah. Njihova želja jih bo pripeljala v tankovsko šolo. In tako naprej, kakor komu veleva njegova želja, njegovo nagnjenje. Nekateri bodo hoteli postati toničarji, drugi zopet mornarji, prometniki, ljubitelji strojev pa se bodo opredelili za tehnične šole.

V vseh vojnih podoficirskih šolah bodo sprejeti z veliko pozornostjo. Njihovi starejši tovariši in predavatelji jim bodo vedno stali ob stra-

ni, jim pomagali, svetovali in v prvih dneh domotožja po domu jim bodo nudili lepo tovariško besedo. Plahi fantje bodo kmalu postali pogumni. S pomočjo najodobnejših pedagoških metod pa bodo pod zelo ugodnimi pogoji delali in se učili dva, tri ali tri in pol leta. Dolžina učenja bo pač odvisna od tega, v kakšni šoli bodo. Razen tega bodo v šolah imeli vse, kar je za njihova mlada leta potrebno. Na razpolago jim bodo dobre knjige, možnost izživljanja v vseh športnih disciplinah, dobra prehrana ter moderno urejene učilnice in kabinete, kjer bodo vse, kar se bodo teoretično naučili, tudi lahko videli in preizkusili. V šolah posvečajo veliko pozornost tudi splošni izobrazbi gojenec.

Poleg številnih filmskih in gledaliških predstav se gojenci seznanjajo z najrazličnejšimi področji znanosti in umetnosti. Mimo tega obiskujejo tudi razne kulturne ustanove, aktivno sodelujejo v kulturnem življenju mesta, kjer se nahajajo šole, in so sploh tesno povezani z mladino in drugimi družbeno-političnimi organizacijami.

Tudi takrat, ko bodo končali šolanje, ne bodo prepuščeni sami sebi. Starejši tovariši jim bodo vedno s

magali, da se bodo čim prej znašli v novi sredini, da bodo ustopili v samostojno življenje čvrsti in da se bodo v prostem času lahko posvetili takemu delu, ki jih najbolj veseli.

Razen tega je Državni sekretariat za narodno obrambo letos prvič razpisal konkurz za podelitev stipendij učencem srednjih šol, ki želijo po končani srednji šoli ali učiteljsku stopnji v vojni akademijo ali v letalsko vojno akademijo. Te stipendije znašajo do 7000 din, vendar bo višina stipendij v bodoče še višja. Stipendija pripada za vseh 12 mesecev v letu ter od prvega naslednjega meseca po vložitvi prošnje.

Tudi s področja celjskega okraja bo letos odšlo v podoficirsko šolo določeno število kandidatov. Do 30. aprila bodo morali vložiti prošnjo na Odsekih za narodno obrambo pri svojih občinah. Zdravniški pregledi bodo od 10. maja do 10. junija, kandidati pa bodo obveščeni o sprejemu najpozneje do 1. avgusta.

Te dni bodo na vseh javnih mestih izobešeni lepaki obeh konkurzov. Mladinci, zaustavite se pred njimi, morda vam bodo nudili bodočnost!

M. Savič

Zaokrožen kos zemlje - večji kos kruha

Znova dvojne cene

NOVI GOSPODARSKI PREDPISI ŽE UČINKUJEJO TUDI V KMETIJSKIH GOSPODARSKIH ORGANIZACIJAH — TRJE VZROKI ENA NALOGA

Raztreseno kmetijskih družbenih gospodarstev je eden od najtežavnih problemov. Zaradi malih obdelovalnih kompleksov, ki so si tudi po več kilometrov oddaljeni, so stroški na družbenih posestvih neprimerno večji, kot bi sicer lahko bili. To vpliva najprej na zmanjšanje dohodka kmetijskega gospodarstva, hkrati pa zavira težnjo po objektivnem formiranju najnižjih ekonomsko upravičenih cen. Zaradi tega je tudi razumljivo, da so družbena gospodarstva posvetila zaokroževanju obdelovalnih površin z odkupi, najemi ali z drugimi oblikami večje pozornosti. V zadnjem času se ta prizadevanja še bolj jasno izražajo. K temu jih silijo še en vzrok.

O novih gospodarskih spremembah, ki imajo značaj gospodarske reforme, smo že precej pisali. Bistvo tega, skrajšano na en stavek je, da nov sistem silijo proizvajalce — tudi proizvajalce kmetijskih pridelkov — na dobro gospodarjenje, ker je na koncu tudi dohodek zaposlenih odvisen predvsem od poslovnega uspeha kmetijskega gospodarstva.

Tu pa so se kmetijska gospodarstva zaradi silne razdrobljenosti obdelovalnih površin znašla v zelo neugodnem položaju. Poglejmo zakaj!

Če si najprej ogledamo osebni učinek zaposlenih, ki je izhodišče ne pa konec, ugotovimo, da so v nezavidnem položaju. Vsa kmetijska gospodarstva so se odločila za nagrajevanje po enoti proizvoda (seveda z stalnimi korektorji). Torej je osebni dohodek zaposlenih odvisen od uspešnega ali manj uspešnega dela. Toda kmetijski delavci na kmetijskih gospodarstvih morajo do svojega delovišča prehoditi tudi več kilometrov dolgo pot, po potrebi se tudi med delovnim časom morajo prestaviti. V tem času ni učinka, ne presežnega dela niti možnosti za višji osebni dohodek. Res je, da jim za ta čas navadno obračunajo režijske ure, te pa so zlasti pri kmetijskih delavcih spričo nižje kvalifikacije zelo male. Razen tega je prehajanje iz ene njive na drugo in potem naprej v poletnih mesecih, ko je v kmetijstvu največ dela, zelo naporno in zamudno.

Druga pomembna zadeva je zaradi tega zmanjšani poslovni uspeh gospodarske organizacije. Ker gre okoli 20 odstotkov časa s temi premiki v izgubo, je razumljivo, da morajo imeti kmetijska gospodarstva za toliko več ljudi. Delo na poljih in v hmeljiščih je treba brezpogojno pravočasno opraviti. Iz izkušenj vemo, da se še slabše odrežejo tisti, ki se tega pravila ne držijo. Izdatki za dopolnilno delovno silo, če lahko tako rečemo, bi bili nepotrebni, če bi obdelovalna površina kmetijskega gospodarstva zajemala zaokroženo celoto in če bi tako odpadli nepotrebni premiki.

A kot tretje nastopa tudi porast direktnih stroškov proizvodnje zaradi razkasanosti zemljišč. In sicer najbolj tam, kjer je proizvodnja bolj mehanizirana. Vzemimo najbolj preprost primer — strojno setev. Traktor zapelje sejalni stroj najprej na prvo njivo. Že na njej nastajajo večji stroški zaradi nenehnega obračanja stroja, uravnavanja in podobno. Ko konča, mora traktorist zapeljati stroj na naslednjo njivo. Zopet

novi stroški, ure tečejo, stroji so neizkoriščeni, vemo pa kako draga je strojna ura in ne na koncu, kako potrebni so stroji v konicah, ko morajo traktoristi voziti in delati tudi ponoči, da opravijo delo

Rešili so nad 30 milijonov dinarjev

Pretaklo nedeljo so se zbrali gasilci občine Smarje pri Jelšah na letnem občnem zboru. Občnega zbora Občinske gasilske Zveze so se udeležili do malega vsi izvoljeni delegati gasilskih društev, predsednik OGZ Celje tov. Joško Lojen in zastopniki ostalih družbenih organizacij.

Iz poročil, ki sta jih podala predsednik in poveljnik Občinske gasilske zveze, kakor tudi iz zelo pestre in živahne razprave posnemamo te-le ugotovitve:

Na območju šmarske občine deluje 22 prostovoljnih in 2 industrijskih društev, torej skupno 24 gasilskih društev z 1038 člani. Dejavnost teh društev je bila v preteklem letu zelo razgibana. Zlasti so lepo sodelovali pri štafeti mladosti, lepo so uvedli požarnovarnostni teden, proslavili razne pomembne obletnice iz območja gasilstva kakor tudi druge obletnice in proslave. Izvedli so tudi ocenjevanje vseh društev, pri katerem je med prostovoljnimi gasilskimi društvi zasedlo prvo mesto društvo Kozje, med industrijskimi pa društvo iz Steklarne iz Rogaške Slatine. Društvi sta tudi uspešno tekmovala za okrajno prvenstvo. Kozje je na okrajnem prvenstvu zasedlo med prostovoljci 5. mesto, Steklarna pa med industrijskimi društvi prvo mesto. Društva so izvedla tudi obilico dnevnih in nočnih vaj, sodelovala pri 13 požarih in očevala nad 30 milijonov dinarjev premoženja.

Društva so bila, kljub izredno pomanjkljivi in zastareli opremljenosti, sposobna izvajati požarno varnost. Zato gre vsem društvom še posebno pohvala, saj posebno skrb posvečajo čuvanju opreme. Tehnična oprema je pa najbolj pereče vprašanje šmarskih gasilcev. Za uspešno opravljanje požarno-varnostne službe ne zadostuje le zadostno število gasilskih društev in strokovna sposobnost ter prizadevanost članstva, ampak tudi zadovoljiva tehnična oprema. Zlasti

ob pravem času. Vsega tega ne bi bilo, če bi obdelovalna površina kmetijskega gospodarstva bila zaokrožena.

In ko na kraju seštejemo rezultate vseh teh činiteljev, a jih je še več, ugotovimo, da je tudi zaradi razdrobljenosti obdelovalnih površin poslovni uspeh gospodarstva manjši. S tem pa se ustrezno zmanjšajo tudi osebni dohodki zaposlenih in skladi kmetijskega gospodarstva.

Zato je razumljivo, da so v večini kmetijskih gospodarstev pristopili k zaokroževanju obdelovalnih površin zelo energično. V teh dneh sem obiskal tri kmetijska gospodarstva in povsod so tu vprašanje postavili med prve naloge. Tam kjer še niso, ga bodo pa morali.

Celjska nova mlekarina je dolgo časa čakala, da je vsaj deloma zaživela. Ker so objektivni pogoji zavirali dokončno ureditev nove mlekarne v Medlogu, so se v Celju odločili, da bodo za poslovanje usposobili vsaj prvi del, kjer ni bilo tolikih težav. Tako je začel obratovati prvi sodobni del nove mlekarne. Zaenkrat sicer še ne bodo mogli dostavljati mleko potrošnikom na dom, vendar bodo lahko odkupili več mleka, na trgu pa ne bo več toliko preglavice zaradi njega. Tako imamo v Celju praktično dve mlekarini, ki pa poslujeta v različnih pogojih. Obrat nove mlekarne, ki so ga pravkar usposobili, zaradi sodobne opreme in ker ima status poizkusnega obratovanja, obratuje z manjšimi stroški. Zaradi tega so tudi znižali ceno mleku na staro ceno, vendar Celjani lahko dobijo mleko po nižjih cenah samo v dveh prodajalnah, ki jih zalaga obrat nove mlekarne. Stara mlekarina je že odstopila novo prodajalno v Vodnikovih ulici, za drugo prodajalno pa se še niso dokončno zmenili. Tudi samopostrežni trgovini se zanimata, da bi dobivali mleko iz obrata nove mlekarne.

Razdrobljenost - težava

Posebno težko delo pa imajo na Kmetijskem gospodarstvu v Smarju. Osebni dohodek so res pričlo odmerjeni. Posesivo je razdrobljeno na preko 7000 parcel, a delavec je plačan od kilograma sena, litra mleka; to je njegov učinek. Nihče pa mu ne more nagraditi zapravljenega časa, ki ga potroši ob premikih po sedemdesetih parcelah. Prav gotovo je vprašanje popolne arondacije posestveno najpomembnejših pri reševanju tega problema. Uravnavanje odnosov med cenami, proizvodnjo in trgovinami se ne more rešiti. Pa tudi pestrost kmetijskih kultur, ki na tem posestvu še obstaja, ni ekonomsko obetajoča.

Ali je vprežno živino mogoče navaditi na slovenske izraze

Na članek, ki smo ga objavili v prejšnji številki pod tem naslovom, nam je S. J., preprosti človek z dežele poslal tale šaljivi odgovor:

KMET: Levo, desno in nazaj, naprej postrani, nič tako me bedasto ne glej — Ti strela jasna, desno, tja na njivo, odprj vendar uho ušivo!

VOL: Eh, kmet, nič se ne muči, izrazov novih me ne učil. Cruk in tihot me bosta še naprej vodila in še izrazov tujih čudna sila. Saj veš, navada stara ni le majca, celo kot slišim, je železna srajca.

KMET: Kaj hočeš, si pač pristni vol, spozna se le na palico in kol. A da povem ti po pravici, težko je tudi s kmeti, so namreč čudni strici, ki jim hudo je rozumeti, da razen tujih spakendrank so tu še kakšni naši klici.

Za krepitev

Šmarski sindikati delajo: rešujejo vrsto drobnih vprašanj, a le s prizadevanjem celotne skupnosti se bo šmarsko gospodarstvo utrdilo in vzporedno s tem okreplila tudi dejavnost in vloga sindikatov. Že s tem, da znajo kritično poiskati pomanjkljivosti, so napravili korak naprej.

KAREL POLUTNIK

PO MLAD V VODI

den, več kako si lani nastradal, ko si prehitro hlastnil po majskem hrošču. Res srečo je imel takrat. Francelj je bil malo nepazljiv in lep del klen je izgubil nazaj v globino Stvar pa mu ne da miru, previdno zaplaval pod grm, potem se počasi dviga — stvar si je treba le dobro ogledati. Hinavsko preži. Jej, saj ni hrošč, nekaj rumenega, bolj nežnega je. Metuljček se hoče rešiti mokrega sveta, zato se trudi, da bi se privlekel do obrežja. Kako se je naš znanec prestrašil, ko je vodna gladina postala ob udarcih malega metuljčka nemirna. Brž je smuknil v globino. Ne da mu miru, samega

sebe prepričuje, to je vendar majhen metuljček, ki ga že iz prejšnjega leta poznam. Samo take barve pa ga še res nisem videl. Velik bel gobček ga je požrl, prva hrana pomladi. Nemirno plava, se dviga in potaplja, v njem je nekaj zaživelo. Podust ni tako spretna, kot njen sostanovalec, debeli klen. Zadovoljna je z mnogo manj, vselej se že, da se lahko preseli iz dočasnih tolmunov v malo bolj hitri curek. Tu bo marsikaj prineslo na mizo, in tudi svet je bolj živahen. Pa ni sama zraven je velika, mrena z dolgimi »brki«. Kar neprestano se postavlja na glavo in nekaj lišče pod kamnom. Vztrajna je — pa tudi če je treba kamen prestaviti, ne odneha. Nikdar se ne moti, nekaj mora biti pod njim, morda celo skladišče hrane — ne, ni toliko, že mnogo bo treba, da bo žolodcu zadoščeno.

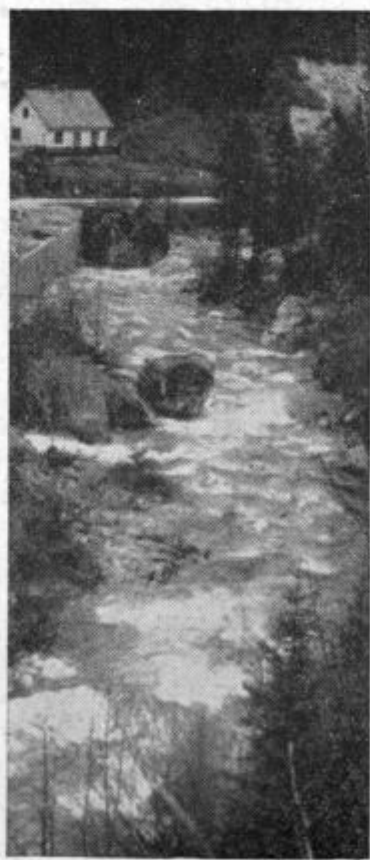
Našeljena postvica pa očitno kaže, da se zaveda, da je najlepša v njej postaja vse tako nemirno, tako veselo. Opoldne, ko je sonce že precej toplo, dobro ve, da bo prebudilo tudi prve mušice. Ni se motila. Treba bo pod prve zelene vjvice, ki plešejo ob vodi, tam bo gotovo kaj, saj so še tako nerodne in marsikatera pade v vodo še preden je svoja nežna krilca prvič uspešno razprostrti. Za nekatero pa se je treba pogrniti visoko iz vode, tega pa še ne zmore, saj je od mrzle vode še vsa nerodna. Lipan si ne da odvzeti, kar je njegovega. Priduži

se ji, žolodčki se polnijo z mušicami, ki jih je podarila pomlad. Površina je z njimi posejana kot v pravljici.

Tako je pri »malih« — prebudi jih pomlad, tako pa je tudi pri »velikih« — pri našem sulcu.

Prvi pomladanski dnevi preženeje iz velikih globin v manjše prodnate curke našega velikana, velikega sulca. Treba bo poskrbeti za potomstvo. Že tako redek, ima le še malo izgledov, da bo dolgo kraljeval v Savinji. Tam iz velikih globin pri Rimskih Toplicah in Laškem so priromali tisti redki, ki še žive v tej zastrupljeni vodi. Samec se postavi v zavetje korenin, bakrenordeče barve je njegovo mogočno telo, potem pa samo nekaj centimetrov pod vodno gladino hiti, poiskati si mora samicco, ki je že prej, mnogo počasneje in nerodnje zakrmarila na poročno potovanje. Njeno telo je obno in počno iker, poiskati bo treba mesto, kjer jih bo varno odložila. Bila je že močno utrujena, daleč nad levškim mostom se je spustila za breg. Glej, saj je ravno isto mesto, kjer sem lani odložila in pokrila ikre. Vrbove vejice so parale gladino, z repom nekajkrat odrine prodec, kisika poln curek obliva njene škrge, počiva.

Noč je objela vse, prav vse. Kaj prinese novi dan. V zgodnjih jutranjih urah je njena pobočnica zabeležila krepke udarce, hitre, in vedno bliže so prihajali. To je lahko samo

Savinja v svojem zgornjem toku

prekrasen samec. In res — samica z repom krepko odmetava prodec, vanj polaga ikre, samec jih hiti oplojevati. Mogoče dan ali dva, nato se razstaneta, kakor sta se našla. Na dnu ostane le velika kotanja — zibelka našega velikana. Poskrbljeno je za nasledstvo. To se ponavlja leto za letom v prvih dneh pomladi. Francelj se huduje. Lani, ko je začel zmrzovati, se je zaklet, da si pripravi pribor. Prevezati bi bilo treba palico, kočesce je tudi škripalo, saj je bilo mnogo preveč v vodi, trnki so že tudi topi. Nahrbtnik je imel kar precejšnjo luknjo in marsikatero ribo je izgubil, kadar je potreboval izgovor. Vse bo moralo ostati tako do jeseni, saj sedaj ni več časa. Jože je novinec — s kakšnim veseljem jo je mahnil za vodo. Prijatelj ga uvaja, kako je treba ribo prevariti, da pogoltno tudi trnek, ne samo vabo. Domov se vrača vesel, saj je ujel ribo, učitelj pa je ostal praznih rok. Ti, kaj pa ondi po tisti luži brodi, se začudi. Za božjo voljo, ali ne vidiš, da lovi žabe. Kaj si ponorel. Ne, ne, zadnji kraki so tako okusni, da jo je že marsikateri ribič mahnil pomladi rajše med žabarje. To so zelo tajinstveni ljudje, le težko ti zaupajo, kje je teh kvakavec največ. Najraje se te hočejo rešiti tako, da ti povedo za kako ogromno ribo. Naj ostane tako, morda je prav.

Pomlad je prebudila vse, tudi prebivalce naših voda.

Med zidovi, v prahu in na pobočjih

V sredo je bila skupščina Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Celju. Problematika, ki jo je skupščina zajela je bila zelo pestra. Vendar smo se pred skupščino skušali zvedeti tudi nekaj podrobnosti o delu zdravnikov, ki ne ordinirajo v mestu. Obiskali smo dr. Sašo Dopliharja v Storah, ki nam je o značilnostih, težavah in problemih na sploh tole povedal:

Store so sicer razmeroma majhen kraj, a so vseeno industrijsko središče. Vse zaledje je kakor koli vezano na železarno. Tako tudi kot zdravnik, čeprav je Zdravstveni dom samostojna ustanova in ne obratna ambulanta, čutim vez z železarno. Prav prijeten pa je občutek, da tudi železarna nikdar ne pozablja na to. Tako bomo lahko uredili zobno ambulanto okrepili bomo preventivno dejavnost, sedunje dokaj slabe prostore pa bomo lahko preuredili. Končno naj povem še to da bomo verjetno dobili nov zdravstveni dom. Že ti podatki ki pa niso ne vem kako ilustrirani, dovolj zgovorno potrjujejo vez med zdravstvenim domom in tovarno, saj je prav delovski svet železarne sklenil da bodo prispevali precejšnja sredstva za ureditev teh najbolj perečih vprašanj.

Izrabljanje socialnega zavarovanja s simuliranjem zaradi osebnih koristi je res na deželi poseben problem, vendar ni zelo razširjen. Menim da tudi spodbudnejše nagrajevanje vpliva na upadanje izrabljanja. Zelo spodbudna pa je ugotovitev, če me že o tem sprašujete, da pri tem vprašanju ne občitimo nobenega pritiska s strani podjetja. Kajti razumljivo, to bi na koncu pri-

vedlo do slabih rezultatov. Skratka, pri preostrem kriteriju za odobritev bolniških dopustov, bi se zgodilo, da bi ostala skrita kaka hujska bolezen. Posledice pa bi prizadele človeka. Menim pa, da je polklicna dolžnost zdravnika, da ljudem pomaga. Če so ljudje zdravi, lahko učinkoviteje delajo in tako naprej.

Ko sva se o značilnostih, težavah in problemih na sploh tole povedal:

Tudi glede tega ne moremo reči, da je vse v najboljšem redu. Vendar ta problem ni pretirano pereč. Res se sicer zgodi, da obležijo zdravnika na policah, da se nabirajo in da gre do s tem v izgubo. Toda zdravnik to sam le težko prepreči ali pa sploh ne more. Istočasno pa se zastavlja še vprašanje ali naj zdravnik uporablja cenejša ali dražja zdravila. Tudi to je vprašanje, ki lahko vpliva na znižanje izdatkov Zavoda za socialno zavarovanje. Vendar menim, da pri tem ne sme prevladati cena zdravila, temveč učinek. To pa končno uselej pri pravilni izbiri zdravila brez ozira na ceno tudi zmanjšuje stroške, kajti med izgube zaradi boleznih ne smemo šteti samo izdatke za zdravila, temveč predvsem tudi nezmožnost za delo in podobno. Če zadevo ocenjujete s te strani, je gospodarsko najbolj smotno, da bolnik dobi tisto zdravilo, ki mu lahko najbolj in najhitreje pomaga in ga odzdravi.

Na koncu sem dr. Sašo Dopliharju zastavil še eno zanimivo vprašanje. Kaj menite o prehrani ljudi na vašem območju?

To vprašanje je zelo zanimivo in pomembno. Zadeve glede tega ne moremo do kraja splošiti, vendar kaže, da ljudje posvečajo doma prehrani premalo pozornosti. Morda je vzrok ta, da so ljudje o pravih pogojih pravilne prehrane nezadostno poučeni. Drugo pa je da se veliko ljudi vozi iz okoliških krajev in kljub temu, da je tovarna zelo dobro organizirala dovoz in odvoz delavcev na delo in nazaj na domove, le-ti nimajo pravega reda pri prehrani. Proo slabost bi lahko s poučevanjem in vplivom useh odpravili, druga pa je odvisna od nadaljnje stanovanjske izgradnje v Storah.

Nazadnje sva se dotaknila še priliva kmečkega prebivalstva v ordinacijo. Ta se postopoma povečuje, vendar preležno iz bližnjih krajev. Oddaljenejši kraji so tako tudi v zdravstvenem smislu nekoliko prizadeti. Zato si tudi prizadevamo, da bi v oddaljenejših krajih ustariovili manjše ambulante, kjer bi zdravnik ordiniral le dan ali dva na teden. Menim, da bomo to lahko usaj v nekaterih krajih hitro uresničili.

AKTUALNI PROBLEMI Perspektivni načrt in šolstvo

VELIKO DELO NA PODROČJU IZOBRAŽEVANJA

Na zadnji seji novega upravnega odbora celjske delavske univerze so za predsednika izvolili Jožeta Beveca, predsednika občinskega sindikalnega sveta. Ob tej priliki so razpravljali o nekaterih aktualnih vprašanjih.

Delavska univerza pošilja svoje predavatelje v Mozirje, Smarje Sentjur, prireje v celjski občini vrsto seminarjev in predavanj — nima pa prevoznega sredstva. Zgodilo se, da mora plačati za prevoz Avto-servis trikrat več kot za predavanje samo.

Od predvidenih 5 milijonov dotacij za izobraževanje organizacijam SZDL, LMS, ZKJ je občinski ljudski odbor odobril le 2 milijona delavske univerzi.

Za svojo osnovno dejavnost, t. j. za analizo izobrazbenih potreb bi bilo nujno nastaviti na nezasedeno mesto programsko analitičnega sektorja stalnega sodelavca. Tu pa nastane vprašanje finansiranja, še bolj pa prostora, ki je že skrajno zaseden. Upravni odbor je sklep o razpisu vseeno sprejel. Tudi za poljudno-znanstveno izobraževanje bo treba nastaviti stalnega sodelavca.

Velik problem za delavsko univerzo predstavlja Dom internih seminarjev na Teharju (»Mlinarjev Janec«), ki je v poletnih mesecih nezaseden, ker ni mogoče organizirati seminarjev, treba pa je plačevati osebje.

V preteklem letu je delavska univerza skupaj z občinskim sindikalnim svetom organizirala v začetku marca 2 enotedenska seminarja za politične delavce v podjetjih, pretekli teden pa 5 enodnevnih seminarjev o novi delitvi dohodka za predsednike sindikalnih podružnic po posameznih panogah gospodarske dejavnosti.

Spričo tako temeljitih gospodarskih sprememb je nujno, da vse gospodarske organizacije pregledajo, kako so nanje pripravljene, kako bodo vodstva to mačila svojo politiko delovnim kolektivom. Na seminarjih so poudarili, da je treba prenesti obliko osnovnih ekonomskih semi-

narjev na celoten kolektiv. Delavska univerza že sodeluje z izobraževalnimi centri večjih podjetij, manjšim gospodarskim organizacijam pa ponovno predlaga, naj se povežejo po panogah med seboj in s skupnimi sredstvi organizirajo seminarje, ki si jih samo podjetje ne more pripraviti. V tem smislu se stvari lotevata že gostinška in obrtna zbornica in vrsta manjših podjetij.

Tudi center za strokovno izobraževanje zelo uspešno opravlja svoje naloge. V sodelovanju z društvi knjigovodij, strojeincev in steno-grafov, inženirjev in tehnikov, ki pomagajo s kadri in programi, pre-

vzema delavska univerza izobraževanje na delovnem mestu za več podjetij. Nekaj podatkov: trenutno poteka 14 seminarjev in tečajev s skupno 617 slušatelji, v pripravi za to sezono jih je še 6 s 163 predvidenimi slušatelji.

Center za družbeno-politično izobraževanje je pred nedavnim zaključil zelo uspešni seminar za mlade predavatelje, v teku sta dve večerni politični šoli in seminar z 200 slušatelji. Prav tako sta v teku dva seminarja za mlade aktiviste, v programu za naslednji teden pa dva seminarja za člane osnovnih organizacij ZKJ celjske občine. A. R.

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora v Zalcu so v zvezi s petletnim perspektivnim načrtom razvoja občine obravnavali tudi vprašanja šolstva.

Novi sistem finansiranja šolstva je sicer obetala, da bo pripomogel k hitrejšemu in intenzivnejšemu reševanju vprašanj, toda kakor se je pokazalo, se sredstva v šolski sklad stekajo dokaj počasi in tudi ne v takšnem obsegu kakor so pričakovali. Letošnji proračun predvideva za razvoj šolstva približno enaka sredstva kakor jih je predvideval lanski. Dotacija se je sicer nekoliko povečala, vendar samo tisti del, ki je namenjen za osebne dohodke prosvetnega kadra, medtem ko ostajajo sredstva, namenjena za materialne izdatke, skoraj ista. Razen tega so iz občinskega proračuna prenesli v šolski sklad 30 milijonov dinarjev za zgraditve lbojske šole. Če pa bi občinski proračun zagotovil vsaj nemoteno delovanje šol in bi nujno potrebne investicije kriji z dohodki šolskega sklada iz podjetij, bi bila sredstva za 36 odstotkov večja kakor lani. V tem primeru bi v lbojsko šolo investirali 25 milijonov, za ureditev nekaterih šol pa 5 milijonov dinarjev.

Glede na to, da so torej sredstva šolskega sklada minimalna in da so posamezne šole v žalski občini spriče nenehne dotoka šoloobveznih otrok še v toliko slabših pogojih, nudi predlog postopnega urejanja najbolj kritičnih primerov realno osnovo za izboljšanje šolskih razmer. K temu bi lahko v znatni meri prispevala tudi dokončna dočitev šolskih okolišev. Dogaja se namreč, da hodijo učenci iz Novega Celja v šolo v Zalec, ko imajo, če že ne bliže, vsaj enako daleč do mnogo manj obremenjene šole v Petrovčah; da hodijo učenci iz Gotovelj, kjer imajo svojo šolo, v šolo prav tako v Zalec itd. Razumljivo je, da s tem še bolj obremenjuje žalsko šolo. Razmere na tej šoli, pa niso nič kaj rožnate, saj razpolaga šola le z najnujnejšimi sredstvi za kurjavo vodo in elektriko.

Podobno je tudi v Prebođu. Tu so morali odkloniti precejšnje število šoloobveznih otrok iz razloga, ker ni dovolj prostorov. Vendar je pozornosti vredna pobuda za krajevni samoprisevek, ki znaša do sedlej okrog 3 milijone dinarjev, s ka-

terim namerava jo prihodnje leto odpreti še en oddelek. Nasprotno pa so se pokazale v Sempetru nekakšne nezdružive tendence s popisom vseh otrok od šestega leta dalje, s čimer so hoteli bržkone stopnjevati

kritičnost svojega primera. Kakor je bilo razvidno iz razprave, bi lahko žalska občina temeljito obnovila vsako leto le eno šolo, pri čemer naj bi prioriteto red upošteval predvsem potrebe.

MLADA NJIVA

Zdaj, ko se pomlad kaže v svojih prvih privlačnih obrisih, je bil ugoden čas, da pokažejo mladi talenti glasbenih loč. celjskega okraja svoje znanje. Občinska revija, na kateri so se lepo uveljavile glasbene šole Soštanja, Slovenskih Konjic in Celja, je prikazala plodno njivo in nekatere obetajoče sadike. Zlasti ugodno se je od zadnjega javnega nastopa sem razvila violinistka Bojana Kovač, ki ji pričena uspevati vibrato; tonsko je postala njena igra prepričljivejša in sočnejša. Schubertovo Sonatino je igrala tokrat v primerem tempu in doživeto, kot tudi Sivčevvo Pripovedko, ki se je spremeniła v pravljico, tako ljubko so se pokazali v izvedbi znaki muzikalnosti.

Zanesljiv muzikalni čut je razodela tudi Franca Pika izvedba dveh Pahorjevih klavirskih skladb, medtem ko je Milena Vodičar izpričala toplo čustvo v Mendelssohnovi Pesmi brez besed. Miniaturni trio — namreč s polovičnim igralcem in tritetrinskim violinistom — je delo-

val na moč učinkovito. Lepa jasna izvedba Söchtinga, žal samo prvi stavek, in sigurnost treh mladih muzikov je nadebudna in veselo kaže v prihodnosti (zasedba: Rihard Pimpe, violina; Franc Večkanje, čelo, sestra Jelka, klavir). Žal je izostal nastop drugega tria v drugačni zasedbi. Sivčeve Improvizacije na partizansko liriko so našle talentirano izvajalko v Jelki Večkanje, ki je »stari as« javnih nastopov celjske glasbene šole. Mimo omenjenih mladih talentov so že zasluženou priznanje občinstva tudi vsi ostali nastopajoči, ki jih vsled skopo odmerjenega prostora ne kaže vseh omenjati. Slovenske Konjice so dale muzikalno Brečo Varlec in Soštanj talentirano Majdo Fuks ter poletno Martino Tevž. Revija je zaključila nastop orkestra gojencev celjske glasbene šole pod vodstvom profesorja Dušana Sancina.

Revija glasbenih šol celjskega okraja je prikazala solidnost povprečja in obetajoče talente.

Vlado Modic

Prvoaprilski prispevek

(ZA VSE DNI APRILA)

Ker jaz osebno nisem za aprilske vice, povem vam raje tale kos resnice: dobili v Celju spet smo literarni list — v spomin na ranjkega z imenom TEN, da pa bi bil ta bolj kot bil je oni — čist, smo kratkomało proglasili ga za ZVEN! Se to: kdor ljubi celjske literarne liste, lahko še danes vpiše se — med humoriste!

oh

Moč zborovske glasbe

Nepopojno zasedena dvorana ob koncertu učiteljskega pevskega zbora iz Maribora pod vodstvom Jožeta Gregorca je znak pomanjkljivega ugleda zborovske glasbe pri nas. Saj ni čudno, ko pa bedno životari toliko slabih zborov, ki tulijo v nas iz radioaparator in v marsikom utirajo prepričanje, da je zbor dober samo za mučenje poslušalcev.

Učiteljski pevski zbor je dokazal ravno nasprotno. Zborovska glasba se kosa z orkestralno, če ni še lepša, saj je bolj neposredna. Učiteljski pevski zbor, sestavljen iz učiteljev-zborovodij, torej samih muzikalnih ljudi, je ansambel, ki se lahko uveljavlji v svetu. Odlukuje ga dober glasovni material, zvočno ravnotežje med posameznimi glasovi in prepričljivo muziko, no prednašanje, v katerem se kaže še kaj več, kot samo muzikalna pedantarija. Sirova in izbiri programa, ki je zasnovan internacionalno, dela temu zboru čast. In tudi izbirčnost v pogledu del domačih avtorjev, ki delu ugledu skladateljev levje usuge. »Zapuščena« Emilia Adamiča je prikazala tega mojstra slovenske zborovske glasbe z najmočnejše strani. Kako to zveni! Globina občutja in blesčeca harmonska faktura sta na višini evropskih mojstrov.

Tudi narodne pesmi, ki so zavzele ves drugi del programa, so zve-

nele v izvedbi tega pevskega zbora imenitno. Slišali smo torej odlični vokalni koncert.

Vlado Modic

Operne arije z Nado Sevškovo

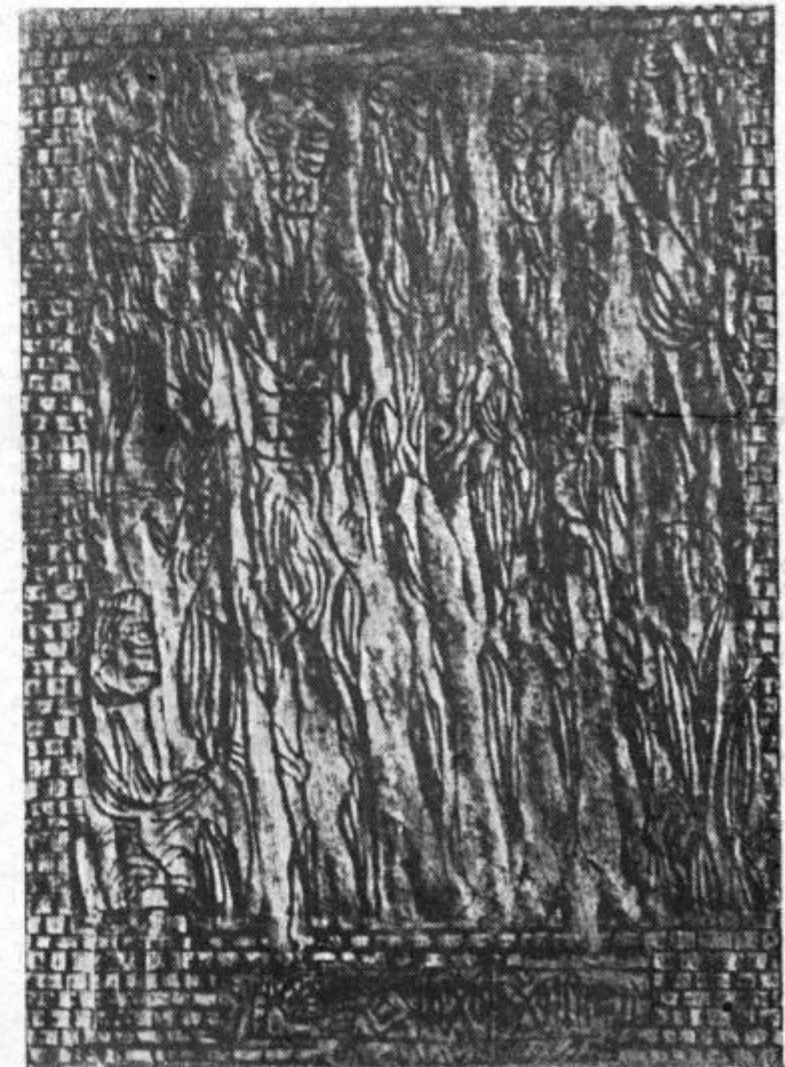
V sredo, 4. aprila bo v Celju tradicionalno gostovanje slušateljev ljubljanske glasbene akademije. Levli del programa bo zavzela celjska rojakinja, mezzosoprannistka Nada Sevškova, slušateljica IV. letnika Akademije, ki pa že nastopa v glavnih opernih vlogah. Debutirala je v Dubrovniku z »Italijanko v Alžiru«, odlične kritike njene vloge Rossine v »Seviljskem brivcu« pa dajejo slutiti, da se razvija v pevko izrednega umetniškega formata. V Celju bo pela arije iz oper Rossinija (Seviljski brivec), Donizettija (La Favorita), Verdija (Trubadur, Don Carlos) in Mascagnija (Cavaleria). Ob klavirju bo Andrej Jarc, slušatelj III. letnika Akademije. Violinske točke bo izvajala Olga Skalarjeva, slušateljica III. letnika, ki je bila že dvakrat nagrajena z II. nagrado na medrepubliških tekmovanjih.

GLASBENI BIENNALE V ZAGREBU

V dnevih od 17. do 24. maja letos bo v Zagrebu prvi mednarodni festival sodobne glasbe, na katerem bodo sodelovali najvidnejši domači in tuji glasbeniki. Festival bo obsegal 10 koncertnih nastopov, 8 gledaliških predstav in 7 razgovorov o glasbi.

Festivalski odbor vabi člane delovnih kolektivov in vse ostale državljanke, da se bienala udeležijo pri čemer bodo skupine z najmanj tridesetimi udeleženci imele polovični popust.

Vse informacije dobite v Koncertni poslovalnici Hrvatske, Zagreb Opatička 10 vsak dan od 8. do 14. ure; v propagandnem oddelku zagrebškega Narodnega gledališča Marinkovičeva 3; ob torkih, četrtkih in sobotah od 17. do 20. ure; ter v poslovalnici Centroturista Zagreb, Neboder, vsak dan od 8. do 20. ure.

Jože Horvat-Jaki: ČAKAJOČI NA PROCES

S polje Študijske knjižnice

- Alavantić R.: Prva decenija radničkog samoupravljanja 1950-1960. Beograd 1960. S. 20477.
Boeck H.: Zur marxistischen Ethik und sozialistischen Moral. Berlin 1959. S. 20566.
Buzganović D. & R. Lazarević: Gradjanina FNRJ. Beograd 1959. S. 20505.
Duranović-Janda S.: Zena u radnom odnosu. Zagreb 1960. S. 20492.
Feuerbach L.: Izbor iz djela. Zagreb 1956. S. 20457.
Goldmann L.: Humanistične vede in filozofija. Ljubljana 1958. S. 20517.
Kemel F.: Narodnoosvobodilna borba v Sloveniji 1941-1945. Maribor 1960. S. 20499.
Kušcer I.: Statistična mehanika. Ljubljana 1959. S. II 1810/5.
Lukács G.: Istoriski roman. Beograd 1958. S. 20437.
Marinko M.: Govori in članki. I. Ljubljana 1960. S. 20492.
Popis stanovništva 1957. VII. Bračno stanje. Beograd 1959. S. II 1910/7.
Popis stanovništva 1957. VIII. Narodnost i materjni jezik. Beograd 1959. S. II 1910/8.
Rus V.: Delavsko gibanje v Indiji. Ljubljana 1960. S. 20248.
Stanković D.: Opšte vočarstvo. I-II. Beograd 1955-1959. S. 14709.
Tudman F.: Stvaranje socialističke Jugoslavije. Zagreb 1960. S. 20588.
Šurina T.: Tranzistorska tehnika. Zagreb 1960. S. 20252.

V predzadnji številki našega lista smo objavili članek kinoobiskovalca D. Z., ki je obravnaval nekatera vprašanja celjske kinematografije med drugim, zakaj so filmi o slovitim Einsteinu predvajali le en dan zakaj je bilo podobno z nekaterimi drugimi kvalitetnimi filmi itd. Vsa ta vprašanja so bila sicer umestna njihov namen je bil, opozoriti naše filmsko publiko in seveda predvsem upravo celjskega kinematografa, da pa ne bi ostala le kot nekakšen »glas umirajočega v puščavi«, smo zaprosili za razgovor direktorja kinopodjetja Matrina Godlerja. Tako je zdaj tu še druga plat zvona. Izvleček iz razgovora bo vsekakor zanimal, če vse ne širšega kroga občinstva, vsaj tiste redke obiskovalce ki jim je pri srcu »usoda« dobrih filmov.

SERGEJ EISENSTEIN IN MENTALITETA

Zakaj je bil ta film na sporedu samo en dan? Iz razgovora povzemamo, da zato, ker si je tri predstave ogledalo recni piši 17 gledalcev!!! — Da bi nek film predvajal praznim zidovom in praznim sedežem, je reklet tov. Godler. — bi bil nesmisel, kajli vsaka predstava stane poletje 10 tisoč din. Ne gre za dobiček, filme smo predvajali že pri štiridesetih ljudeh, zato naj po-

vem, da bi Eisensteina predvajali komurkoli, ki bi bil pripravljen dati za vstopnico 10 tisoč din, se pravi kritični stroške. Verjetno ni nobena filmska publika tako strogo kritična kakor celjska, zlasti če gre za ruske filme.

Eisenstein potemtakem v tem primeru ni bil genialni filmski ustvarjalec na platnu, pač pa v prvi vrsti film, ki so ga naredili Rusi! Če bi bila torej pod njegovim naslovom vsemogočna zaščitna etiketa AMERISKI, bi bil učinek kajpak prav nasproten, kar pomeni, da bi »principe« zamenjala »ogikae« na film bomo navallili zato, ker je AMERISKI Tako je beseda AMERISKI postala sinonim za »dobro ime«. Vsa čast takim logikom! Podobni sprejem kakor Eisensteina je doživel film Letla mladosti, ki je v mnogocem zasenčil celjski filmski bestseller Vesno — ne da bi seveda hoteli oamaževati domačo proizvodnjo — in spet zato, ker je bil ruski! Podobno »usoda« so nanos'ed doživele premožni tako imenovani vzhodni filmi, ne glede na to, da je bila njihova idejno vsebinska plat vsa za dožljno mišjsjega repa pred običajno ameriško in bi lahko torej rečlo celjskemu občinstvu nudiš kakšno boljšo duševno zakusko. Toda kaj bi z zakuskami, ko pa imamo sendviče! Ko imamo reklamo! Reklamo za zobne

DRUGA PLAT ZVONA

(Ob Einsteinovem postanku v Celju)

paste, za preparate in detergente in tudi za filme. Reklama je postala miselni nadomestek ljudi in v tem je ena izmed skrivnosti, zakaj so nekateri artikli pri njih tako popularni in zakaj nekateri filmi tako bujno uspevajo, medtem ko nekateri drugi nimajo nikakršnega uspeha.

SE MENTALITETA

Iz teh nekaj splošnih ugotovitev se kaže predvsem mentaliteta sodobnega celjskega filmskega obiskovalca V nji ni zapopadeno zgolj neko razlikovanje med filmskimi znamenjami in tvrdkami, ampak prav tako razlikovanje med posameznimi zvrstmi različnega porekla.

— Če smo ljudje siti vojne, je reklet tov. Godler. — še to ne opravičuje ignorance naših domačih, pa tudi nekaterih ruskih in nekaterih drugih vojnih filmov in istočasno ljubezni do vesternov, saj vemo, da se v vesternih tudi strečajo.

Da. Kavbojsko orožje ima vsekakor velikanske prednosti pred vsakršnim drugim orožjem že zato, ker

nam »odkrija« izredne veščine, fenomenologijo duha prisotnosti in še celo vrsto tistih »vrline«, ki nimajo v resnici nobene zveze s stvarnostjo pač pa so plod pomanjkanja pravljice in hkrati nadomestilo zanje. Torej — vivant kavboji!

Kar zadeva ameriške vojne filme, je stvar ta, da imajo — polemikam po pričakovanju — vedno dovolj oboževalcev — pač verjetno zato ker je način interpretiranja takšnih ali drugačnih svojnih dogodkov skoraj vedno tak kakor si producenti vojnjo zamišljajo, ne pa kakor so jo morda Američani doživeili. Prav gotovo je (največkrat) lepše gledalčipe bajke kakor kruto resničnost; nekakšno vojno v konservnih škatlah, kajti vojna v konservah ima svoje začimbe, ki povzročajo apetit.

VZGOJNA IN MORALNA VPRAŠANJA

Razgovor se je naposled dotaknil tudi vprašanja mladinskih filmov mladinskih šolskih predstav in mladine, to je, problematike, ki je, kakor bomo videli, močno problema-

tična. Treba je namreč povedati, da vsaj šolska mladina mladinskih predstav ne gleda rada. Tako se je pripetilo, da je uprava kinematografa pripravila gimnaziji nek mladinski film, ki pa si ga dijaki niso mogli ogledati zaradi »pomanjkanja časa«. Kmalu za tem pa so izrazili željo, da bi si ogledali raje Noči Lukrecije Borgie, kar je uprava odklonila; v zameno za to pa so poltje priredili šolsko predstavo Bernardine, to je, filma z močno nemorala no to! Podatek je dovolj natančen in otpljiv za domnevo, da je nemara nekaj narobe v »deželi vzgoje«.

Ce se že kaže dočena vrze v distribucijski politiki, po kateri nima kinematograf pravice kratiti otrokom in mladini (brez starostne omejitve) ogled kakšnegakoli filma, ki je »šec za odrasle, tedaj bi bilo treba takšne vrzeli premostiti z moralno vzgojnimi in etičnimi mostovi ki je navezadnje samo po sebi razumljivo. Toda zd se, kakor da ta vprašanja sploh niso važna, pa se na' zato vsakdo ukvarja z njimi sam, kakor ve in zna.

V tem pogledu nam deča od časa do časa slabo uslugo tudi kino Svoboda s predvajanjem takšnih filmov kakršen je bil Nedeljska romanca (kt ga je, mimogrede povedano uprava kinematografija mladini kljub

k'avzull prepovedala!). Toda žel je v promet, neprimerno bolj kakor marsikakšen drug film. In kaj hočete? Morča bi kazalo, da bi programski svet kina Svobode preusmeril svojo programsko politiko v čistejšo vodo — saj s predstavnimi navsezadnje ne bi imel nikakršnih finančnih izgub, četudi bi bili nekateri filmi na moralno višji stopnji in bi bilo zato pač manj obiskovalcev.

ZAKLJUČEK

To je samo nekaj vprašanj in nekaj odgovorov. Pravzaprav kljub odgovorom nekaj neresenih in nerešljivih vprašanj. Mentaliteta je namreč taka, da bi ji bilo mogoče ustreči z najmanj 300 filmi letno, medtem ko jih jugoslovanski filmski sklad premore koma od 140 do 160. Celjski kinematograf je med temi filmi prisiljen predvajati — vse. Kljub izredno kritično izostreni publikki je vendarle rečlo razveseljivo, da se je domači film povzpelo celo na drugo mesto, takoj za ameriškim; ker pa je zanj potrebna oziroma zadostna vsaj 40-odstotna udeležba gledalcev (za vse druge 50), da ga uprava kinematografija ne sme zbrisati s programa, je torej tako še nekaj upanja in nekaj prednosti pred kakšnim Eisensteinom.

D. Hribar

Naivna deklica

Sola. V 3. c razredu je vladala popolna tišina. Zdajci je devetnajstletna deklica, ki je sama sedela v zadnji klopi, doignila roko.

»Tovaš profesor, a bi se lahko nekaj pogovorila z vami med štirimi očmi?«

»Gotovo je kakšna skrivnost, Irena, se je nasmehnil razrednik. »No prav, v odmoru se bova pomenila!«

Irena je nestrpno pričakovala odmora. Gledala je skozi okno, mislila na vse drugo, samo profesorjeva razlaga je ni dosegala.

Končno je pozvonilo. Olajšano se je oddahnila in stopila z razrednikom na hodnik.

»No, Irena, kaj bo dobrega?« jo je pobaral, ko sta se ustavila na hodniku pri oknu.

»Najpozneje čez mesec se bom poročila!«

»Profesor jo je debelo pogledal, nekajkrat zmajal z glavo, kajti ni bil popolnoma prepričan, če je prav slišal.«

»Ponovilo je dejal.«

»Najpozneje čez mesec se poročim!«

»Porotiš? Ti? Otrokle je rekel začudeno.«

Irena ga je gledala z globokimi, sinjimi očmi, naravnost v oči. Njen pogled je izražal odločno: njega hočem in nikogar drugega.

»Koliko časa ga pa že poznaš? Kaj je po poklicu? Sploh, povej mi kdo je človek, s katerim hočeš deliti življenjske dobrine in težave?«

»Poznam ga en mesec. Po poklicu je elektrotehnik.«

»Irena, Irena! Prepričati te ne morem, lahko pa ti svetujem. Pomisli temeljito premisli, da se ne boš kasneje kesala!«

Namesto Irene so odgovorile njene oči. Čez en mesec se je poročila. Njen mož je bil nenadoma premeščen v Bosno. To je bil hud udarec za oba, saj zdelo se je tako.

Čez tri mesece pa se je zgodilo nekaj nenavadnega. Irenin mož se je zagledal v neko drugo dekle in zato zahteval ločitev zakona z Ireno.

Irena, ki je pred nekaj meseci mislila, da je naj srečnejše dekle pod soncem, je zaradi svoje nainostnosti in neposlušnosti, postala naj nesrečnejša.

J. J.

Usoda Krvavičnikovih fantov

Ena prvih in partizanom vedno na stečaj odprtih hiš je bila Kudrova po domače Krvavičnikova na Vrheh nad Taborom ali Sentlenardu, kot se tudi sliši po starem. Vegasta planjava prostranih senožeti in velikih vmesnih vrzdov se kakih osem sto metrov visoko razteza med Ojstriško ali Cemseniško pianino do Ja-

vorja in dalje proti Mrzlici, ki tu v tem členovitem grebenu mejašijo med Savinjsko dolino in Zasavskimi revirji.

Domačije ni mogoče ugledati z nobene doline, tudi z nižjih gričev ne; skriva se za skalnato gmoto Krvavice. Krvavičnikova domačija ima veliko skupnega s Krvavico; saj so si pri kopi sposedili celo ime. V tem, romantične in gorskega veličastja poimnem svetu, se je res nemogoče dočisto, če znaš peti. A to so Krvavičnikovih fantje, ki jih je bilo za pol ducata, imenitno znani. Vsako prsto uro in še med dežem so peči.

Nenadoma je bilo vsega tega konec. V deželo so prišli Nemci. Peseem na Vrheh je utihnila. Namesto nje so se kmau oglasile strojinice.

Revirska četa, ki je bila 22. julija tam blizu ustanovljena, je bila pri Krvavičnikovi doma. Oskrbovali so jih s hrano, jim odstopili svojo orožarno, ki so si jo bogato izpopolnili ob po omu kraljevske vojske, in jim bili z eno besedo vsak trenutek in z vsem na razpolago, ne samo Revircem, tudi Savinjanom. Že v zgodnjem juliju so šie iz njihovega arzenala v Krvavici prve puške za snujočo se Savinjsko četo

Vsestransko sodevanje bratov, tako s Savinjanici kot z Revirci, je prekinila izdaja. V prijavi, dani precej po vojni, Komisiji za ugotavljanje vojnih zločinov, zveemo:

Dne 4. septembra 1941. leta je na to samotno kmetijo navallio okrog tri sto orožnikov in vojakov pod vodstvom neznanega poročnika Z. njimi je bil tudi orožniški stražmojster v Trbovljah Johann Muhleder. Kot kažipota sta bila zraven rudniški gozdar N. Arhar, rudniški upokojenec Stefan Bartolj in pozvočitelj z očina mladoletni Franc Hrovat, čevljar iz Trbovelj.

Potek tragedije Kudrov-Krvavičnikovih pa je v nadaljevanju prijave takole opisala njihova mati:

»Usodnega dne se je že zarana pojavilo pri nas v Sentlenardu veliko nemških policistov in vojakov. Prišli so iz Trbovelj. Stopila sem ravno iz hleva, ko so se zgneti pred hišo. Sla sem bliže. Nek policist me je pograbil in odpeljal v sobo, kjer sem ostala sama.

Slišala sem njihovo kričanje in hrup po hiši, bilo je čuti, da nekoga pretepaajo. Od sinov so bili doma: Franc, Anton in Stanko. Najstarejši fant Ciril, je delal ta dan na Partizanskem vrhu. Sin Alojz pa je pe-

hjal les v Zagorje. Njega polici'a ni dobila. Po tem dogodku je pobegnil najprej k sosedu Drnovšku. Nekaj dni se je tudi zadrževal pri sorodnikih. Potem je dobil zveze in odšel v Ljubljano. Govorili so, da je od tam šel k partizanom, pa spet drugi, da ne. Nobenega sporočila ni bilo. Pogrešamo ga, a do zdaj o njem ničesar ne vem. Gotovo je tudi on mrtev. In tako sem izgubila pet sinov.

Kot sem pozneje izvedela so tudi Cirila prijeli na Partizanskem vrhu. Vse štiri sinove so odpeljali v Trbovlje v zapor pri »Figabirtus«. Tam je bil Stanko ustreljen, ostali trije Ciril, Franc in Anton pa so bili umorjeni v Mariboru.

Hišo so zažgali, vse premoženje, živino in vse kar smo imeli pa so nam zaplenili. Čez slabo leto, 4. avgusta 1942 so prišli še po mene in me odpeljali v češke zapore. Od tam so me čez pet dni zavlekli v taborišče Tann na Bavarskem, kjer sem bila do 4. avgusta 1944. Med potjo v taborišče sem na postaji padla in si zlomila nogo. V taborišču pa tako veste kako so ravnali z nami.

Ko sem se vrnila, sem našla razdejanje in prazne stene. Moje edino upanje je moj poslednji otrok, moj šesti sin Leon, ki je ob z'omu stare Jugoslavije prišel v nemško ujetništvo in od tam ušel k partizanom. Ni se še vrnil domov, je pa živ, kot sem izvedela.«

Poslednje upanje, o katerem je govorila Krvavičnikova mama, se ji je izpolnilo. Njen šesti in edini preživeli sin Leon se je bil res vrnil. Najprej je pobegnil iz nemškega ujetništva in tudi potem, v partizanih, ga sreča ni zapustila.

Po vseh gospodari tam na visokih vrheh, na Krvavičnikovi kmetiji kjer so se trdo preizkušale najdragocenejše vrednote našega človeka.

Ni več tistih ljudi, da bi se toliko igralo in pejo, kot se je nekaj pri tej hiši. A vendar se še vsede Leon kdaj za klavir in tudi zapoje. Ne samo zaradi potrebe. Morda še bolj zaradi tega, da se tudi to izročilo ob vseh drugih družinskih vrednotah prenese na rod novih Krvavičnikov.

V. H.

Stoletni hrasti — zaklonišča

Trsteniški izletniški kraj Topoljak, na poti na Ljubostinoj, je znan po svojih stoletih deblih, med katerimi je tudi več desetih topolov in hrastov, katerih starost ocenjujejo na do 500 let. Ta drevesa starostniki predstavljajo prave atrakcije za turiste in izletnike, imajo pa tudi koristno stran, v prostranih duplinah njihovih debel si poiščejo mnogi izletniki, posebno dijaki, sigurno zaklonišče, ko jih med sprehodom preseneti dež ali neurje.

V Topoljaku je odprlo lovsko društvo »Trstenike restavracijo za obiskovalce in majhen zoološki vrt s srnami, zajci, pišci in drugimi živalmi.

Televizijski prenos

Sinek: »Kako prepričevalen je ta prenos! Celo lokomotivo vomjam!«

Iz himalajskega dnevnika

6. 6. 1960.

Vsi upamo na najlepše vreme. Oni zgoraj ga nujno potrebujejo saj so v naskoku ali pa že pobira taborišča nazaj grede. Skoda, da me ni zraven — določen za naskakovalca, sedim sedaj v bazi in mislim na one, ki se pehajo za končni uspeh. Tu je življenje povsem drugo.

Opoldne so prinesli dotiljali tarovega mladca z ranjeno nogo. Komaj hodi. Andrej mu da prvo pomoč, jaz mu napravim dudo na čutarico — njegova druga mama je gotova. Dobi dva obroka laktuvita spaini prostor pa v našem skladšču ki ga sprejme brez pritožbe. Upam da postane domač, saj imam trden namen, da ga pripeljemo domov. Zvečer je Andrej spekel zrezke od tarove samice, pa mi niso šli v slast. Smili se mi mač revček. — Hudo me drži hemeroidi, ne vem kako bo šlo do Gwaldama.

7. 6. 1960.

Preždel sem skoraj ves dan v šotorih. Na svetlo sem šel samo toliko, da nahranim malega, ki se težko privaja na evropsko hrano, vendar je zvečer pospravil ves obrok. Proti večeru sem pomagal pripraviti komplete oziroma tovore za nosače, ki jutri pridejo iz Ghesa in bodo znosili naše stvari do Gwaldama. Naših »jurišacev« se ni z vrha. Imajo verjetno precej dela s spuščanjem opreme in šotorov. Zoran in kapetan gresta jutri v bazo II, sam bom počakal še en dan in krenil z njimi. Danes se veselim večerne glasbene oddaje radia Delhi, na sporedu je po dolgem času moderna jazz glasba ob desetih. Je pač to vse, kar lahko v tej višini bo an človek veselo pričakuje. Vreme nam je že dva dni naklonjeno, popoldne sončno, popoldne sneg — kljub temu je pol dneva na razpolago. Zvečer je padla mokra megla, ki nevarno diši po predstraži monsuma. Na morju dvljajo viharji, verjetno nas še kateri od njih počaka in zaziblje v sen do domovine. Jutri pričakujemo prihod ostalih.

8. 6. 1960.

Na vse zgodaj nas je presenetil prihod Tensinga. Prinesel je veselo vest, da so prispeli vsi živi in zdravi pomoči v bazo II. Dosegli so do takrat še neosvojen vrhova Trisula II in III, naskok na Trisul I je izostal zaradi prevelikega tveganja brez zaledja in zaradi negotovega vremena, ki nas preganja ves čas vzpona od baznih taborišč do grebena sploh pa zadnje dni, ko se na obzorju kaže monsumski jez. Prišli so v bazo I popoldne, izmučeni do kraja, s težkimi sedovi višine in sonca. Uspeh je kljub izpadu Trisula I lep, saj sta padla 2 neosvojen vrhova, in kar je največ vredno — dva tehnično zahtevna vrhova. Popoldne prihod nosačev — živa slika Indije, posedli so v krog, na sredi župan in začelo se je resno, vendar za nas smešno in nevsakdanje razdeljevanje naše preostale hrane in tovorov. Župan je z resnim obrazom prečeni vsakega posebej in izbral primerne tovore po močeh in starostih. Si se bomo tokrat sahibe in hodili prazni, kar moji božezni na-

ozadju močno prija. Torej vse je narred, obračamo list zgodovine te odprave, načnemo drugo polovico, ki lahko prinese le še poznano: dež, komarje in vročino!

9. 6. 1960

Napovedan odhod ob 8. se je seveda po stari navadi zavlekel do 9. Nosači so priredili štrajk, ker so pričakovali ponovno razdelitev hrane. Se e vojaški poseg kapetana je rešil situacijo. Slovo je bilo kratko. Kraj, od koder se je začel naš pohod, smo sicer zapustili polni spominov, lepih pa tudi grenkih, toda vsake pesmi je enkrat konec. Ostala je neizpeta katica, vsaj zame, kljub temu, da nas na to mesto ne bo nikdar več! Dolga kolona skoro 100 ljudi je lezla počasi po grebenu morene proti zeni do lini. Trsuovi vrhovi so gledali na to zviška: s posmehom ali z občutkom poraza. Nikdar ne bo človek razvozljal uganke gora in samega v njej, kajti ob največji zmagi mu ostane občutek manjšega in nevednost samega sebe v tem doživlju. Nekdo je napisal: »Ne zmaga, ne uspeh, prvo je doživeti in pot, ki vodi k temu!« Globoko sem za'ema! sapa.

Skoraj pozabljeni vonj jagod, pelina in divje vrtnice je bil napoj, poln nečesa novega, življenja, kot da se vračamo v svet na novo. Na Mulketu kratek počitek, nato pa v divjo sotesko Kal, kjer smo se pogreznil v pragod rododendruma in čistoletnih cipres, jelk in borovcev. Čeje uro smo se zvižali med skrivljenimi stebri, ki tu dosežejo meter premera. Hodili smo dobro uro pred kolono in to drago pičali še isto popoldne. Ob 12. smo se ustavili ob drobnem potoku in čakali, da pride za nami hrana. Kolone od nikoder, namesto kosila pa ob njih huda nevihta z grmenjem in nalivom, kakšnega lahko doživijo samo še v filmu ali pa v Indiji. Zdi se, da ne pada dež, temveč da stojš dobesedno v vodi, ki trga in lomi vse, kar ni priraščeno globoko v zemljo. Padao je brez prestanka. Dež je večjih zamenjala toča, potoček je naraste v divjo reko.

Ob 4. je prišla kolona premočenih nosačev, mirno in počasi, kot da je voda njih stalni spremljevalec. Krenili smo za njimi. Občudoval sem ljudi. Bosi, v cunjeh zaviti so brez pritožb izginjali drug za drugim med stoletnimi debli — vsak je nosil b'izu 40 kg. Do mraka je šo gor in dol, z grebena na greben, dež je neumisljeno pral gole glave. In za vso to muko dobijo 3 rupeje na dan, toliko kot velja v Rankhetu steklenica piva. Vedno bolj spoznavam, da je Indija res dežela kontrastov, krajca lakote in revežev. Sram me je, da hodim prazen med njimi in da dela'jo zame, pa kaj hočeš, tisoče let živijo enako! Za epilog: župan njihovega kraja je dejal ob prihodu naše odprave: »To bodo srečni dnevi za našo vas, saj bomo zaslužili bogastvo!!!« Taborili smo pod Rudikotijem na višini 3000 m. Mi v šotorih in toplih spa'nih vrečah, nosači pod ska.o ob ognjih, mokri in premraženi, vendar jih čaka jutri celodnevna nošnja ob vsakem vremenu.

DVA TEDNA po deželah severozahodne Evrope

Kljub pozni uri našega prihoda v Stockhol'm nas je pričakoval predstavnik Svedske obrtne in industrijske organizacije. Po poklicu je novinar — glavni urednik za vse strokovne publikacije že imenovane organizacije. Pravi, da mu je dolgoletna novinarska praksa pomagala da nas je ne le zagledal, temveč celo spoznal med nekaj sto potniki ki so se valili proti izhodu. Res smo se čudili. Naravnost proti nam si je utiral pot in nas ogovoril, ali smo morda mi »gospodje iz Ljubljane«.

No, tisti večer je šlo vse posreči saj smo bili v varstvu gospoda Wangeja, ki nas je varno spravil v naš pension. Toda naslednji,

PRVI DAN V LEVEM PROMETU

nas je stal precej živčnega napora Svedska je namreč, razen Angije edina evropska država, kjer se vozijo levo in prehlteva'jo desno. Tako smo se pri prehodu čez cesto mi-mogrede znašli pred kakšnim vozilom, kajti instinktivno si pogledala najprej v levo, če je cesta prosta. Pa tudi kakšen semafor na križiščih smo spregledali, ker je bil na levi

naselja, imenovana satelitska mesta. Svedska je namreč dežela, kjer je prav tako

ZELO MOČAN PRILIV PREBIVALSTVA IZ PODEŽELJA V MESTA IN INDUSTRIJSKA SREDIŠČA.

kar zahteva zelo intenzivno stanovanjsko gradnjo. Tako nastajajo ob robu obstoječih krasna nova mesta, zgrajena po vseh načelih sodobne urbanistike. Toda k'ub hitri izgradnji niso mogli srediti vse večjemu prilivu prebivalstva, kar ni ime.o za posledico le vse večje pomanjkanje stanovanj, temveč tudi vse manjšo naseljenost podeželskih predelov. Zato so začeli v zadnjih letih izvajati vzporedno s prvim še drugi ukrep: Na državno intervencijo so začeli predstavljati posamezne industrijske in druge obrate na deželo s čimer jim je v dokajšnji meri uspeo zmanjšati pritisk na mesta.

in kakšna so nova satelitska mesta? To si je bilo vsekakor vredno ogledati. Osnovna načela gradnje ten naselij so naslednja: Nekako v geometrijskem sredšču naj bi bil poslovno-pravni center. Tu so vse trgovine, kino, uradi, prostori za družabno življenje, javna zdravstvena služba itd. V samo središče ni dostopa s prav nikakršnim vozilom. Parkirani prostori, za več sto motornih vozil so v neposredni bližini in pa, zelo pogosto, tudi pod samim središčem, v samemu središču te tudi pripelje podzemna železnica.

V krogu okrog tega središča se nato vrste parkirni prostori, stopnice, stanovanjski bloki, nato nižje stanovanjske zgradbe, vrstne h'še in končno na zunanem robu individualne stanovanjske zgradbe. Od stopnic in blokov do posovnega središča naj ne bi bilo več kot 500 metrov oddaljenosti, od skrajne pe-

riferije pa največ 1 km. Vendar menijo, da je za nakup vsakodnevnih potrebščin, zlasti živil, tudi to prevelika oddaljenost. Zato se tu in tam ustvarjajo še manjši potrošniški centri.

Vsa ta urbanistična načela in študije veljajo pravzaprav razbremenitvi žene-gospodinj. Kajti tudi v deželah v višjim življenjskim standardom je pretežna večina žena za-

poslenih, obenem pa k'asični poklice gospodinjstkih pomočnic izumira.

Satelitska mesta se načrtujejo in grade povprečno za 30.000 prebivalcev. Zadržje, že dograjeno predmestje na jugu Stockholma, ki je od središča mesta oddaljeno v značni črti okrog 12 km, so zgradili v pičlih 3 letih. Posebnost tega predmestja je še ta, da bo celo ogrevano iz ene same in to atomske top-

larne.

Morda bi kdo poveljeval izredne sposobnosti gradbene operative, da »znae tako hitro zgraditi celo mesto. Zato naj omenim, da se tu načrti pripravljajo in proučujejo tudi po več let, kar omogoča dobro pripravo in organizacijo dela ter hitro gradnjo — brez slehernih korektur med samim izvajanjem programa.

(Dalje prihodnjic)

Riddarholmen — najstarejši del Stockholma, v katerem so vladne ustanove, parlament — je na otoku

Za male bralce

Izlet na Resevno

V počastitev 20. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov in v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger smo pionirji prve osnovne šole v Celju obiskali spomenike in spominske kraje iz narodnoosvobodilne borbe ter hodili po poteh XIV. divizije.

Šesti, sedmi in osmi razred se je odpravil na Resevno. V Sentjur smo se odpeljali z jutranjim vlakom. Na šentjurski postaji smo se razgledali po nebu: popočno brezvetrje in jasno nebo sta obetala lep dan. Kmalu smo zagledali tudi razgledni stolp na Resevni, kamor smo bili namenjeni.

Majavost razglednega stolpa ni mogla ustaviti navala dijakov. Vsi smo si hoteli ogledati lepo zeleno Pohorje, Savinjske planine, Uršlje, Boč, Hum, Planino, Kozje ter še več hribov in vasi. V mislih smo pomislili XIV. divizijo na njenih pohodih.

Na poti nazaj proti šentjurski postaji je sonce že tako pripekalo, da smo se morali hladiti v senci nekega kozolca. Izlet je bil lep in poučen saj smo izvedeli veliko novega o življenju naših partizanov, pa tudi okolico Celja smo bolje spoznali. Boštjan Strupi, 7. a razred

Na majhni planotici, kjer je spomenik padlim aktivistoma, Cvetki Jerinovi in Dušanu Lahu, smo se zbrali da počastimo spomin padlih borcev za svobodo. Iz govora profesorja Koška smo izvedeli o nastanku, o uspešnih akcijah in žalostnem koncu celjske čete. Izvedeli smo tudi o delovanju partizanov na celjskem področju, pa tudi o delovanju kozjanskega odreda, katerega komandant je bil ravnatelj naše šole, tovariš Jerin. Spomin Cvetke Jerinove in Dušana Laha ter vseh padlih borcev za svobodo smo počastili z enominutnim molkom in kratkim kulturnim sporedom.

Po enournem počitku smo se odpravili proti vrhu Resevne. Videli smo, da Resevna res zasluži svoje ime, saj je vrh kar vijoličast od cvetov vresja.

Moj Piki

Lani sem dobila mladega psička. ki sem ga imenovala Piki. Imela sem ga zelo rada, čeprav je bil včasih poreden. Naučila sem ga, da mi je dalj takto in tudi prositi je že znal. Kadar se me je kdo dotaknil, je hudo zalajal. Zato sem bila ob njem vedno varna, kadar sem šla na sprehod. Ker pa je na svetu mnogo hudobnih ljudi, sem ga morala oddati. Zdaj je v šentjurski in klub temu, da se mu dobro godi in da ga imajo vsi radi, mi je še vedno hudo, kadar se spomnim nanj.

Zlatka Krašovec

Razstava Mladinske knjige

V ponedeljek so na tretji osnovni šoli v Celju odprli razstavo mladinske knjige. Ob tej priložnosti se v majhnem razstavnem prostoru zbrali predstavniki profesorskega zbora, pionirji in mladinci, ki so razstavo pomagali pripraviti in nekateri gostje. Prikupno razstavo so organizirali v okviru pionirskih iger »Moj kraj večeraj, danes in jutri« in v okviru tedna mladinske knjige. Z njo pa so želeli počastiti tudi dvajseto obletnico vstaje jugoslovanskih narodov.

V razstavnem prostoru, ki so ga krasile tudi risbe mladih umetnikov in portreti nekaterih večjih slovenskih pisateljev — prav tako delo mladih risarjev — so zbrali poleg zbirke, ki jih izdaja mladinska knjiga — od Kondorja do Sinjega galeba, tudi Pionirske li-

ste, Cicibane, in liste, ki jih izdajajo učenci sami.

Razstava, ki je bila odprta dva dni, je nedvomno dosegla svoje namene — še bolj približati mlademu človeku knjigo, ki ga plemeniti, vzgaja in izobražuje.

Spomin na Bojčija

Ko sem bila še čisto majhna, sem uzljubila majhno kokoško. Imenovala sem jo Bojči. Vedno sva bili skupaj, ali v kuhinji ali pa na dvorišču. Bila je tako udomačena, da se ni nikogar bala. Moja Bojči je jajčka nesla v kuhinji in jih je nesla tudi takrat, ko jih že druge kokoške davno niso več.

Ko sem zbolela, je morala mamica skrbeti za Bojčija. Moja prva beseda, ko sem ozdravela, je bila, kje je Bojči. Ni mi hotela povedati, da je moja mala kokoška poginila. Sele bratranec mi je povedal, da jo je očka zakopal v bližnji gozd. Nabrala sem šopek marjetic in jih nesla tja, kjer počiva moj Bojči.

Se danes se svoje male kokoške velikokrat spomnim.

Stanka Hrvatič, Teharska cesta 116, Celje

Sovražni vlak

Rad poslušam očeta, kadar mi pripoveduje o dogodkih iz narodnoosvobodilne borbe. Zato sem bil zelo vesel, ko je nekega dne spet začel pripovedovati:

Nek železničar je partizanom povedal, da bo naslednji dan pripeljal po Savinjski dolini vlak, poln orožja. Partizanov je bilo samo pet in le tri puške so imeli. Pa se je najmlajši nečesa spomnil. Odšli so na progo. Dva sta stražila, trije pa so odšli vijake tam, kjer so se tiri stikali in del tračnic odstranili. Nato so se skrili v grmovje. Čakali so toda vlaka ni bilo od nikoder. Čez nekaj časa sta po progi prikoralala vojak in železničar, ki je redno pregledoval progo. Če bi bil videl, da je proga razdejana, bi bila akcija partizanov padla v vodo. Zato so ju partizani zvezali in ju odpeljali v gozd. Vojak je imel brzostrleko in partizani so bili tako že boje oboženi. Čez nekaj časa je izza ovinka prisopil vlak. Pred lokomotivo je imel dva prazna vozova, da bi razstrelivo, če bi bilo kje nastajalo, uničilo njiju in ne lokomotive. Toda to ni nič pomagalo. Vlak se je na poškodovani progi prevrnil. Nemci so ob streljanju partizanov zbežali in hrabri borci so tako pridobili orožje in hrano.

Marjan Jelen, 4. c. razred, II. osn. šola Celje

Ljudje med seboj

Trije mladi fantje so stopali pred mano po pločniku. Zivahno so se pogovarjali in prav prijetno jih je bilo poslušati, s kakšnim zanimanjem so prilagali vsak svoj delček v mislih pravkar pričetemu izdelovanju televizorja. Kar ponosna sem bila na to, da imamo tako bistroumno mladino.

Na ozkem pločniku je fante srečalo mlado dekle. Pogovor je za hip obstal in vljudno so ji pri srečanju naredili prostor. In spet je bila beseda o televizorju. Pogovor je tekel dalje, dalje tudi takrat, ko je prišla nasproti stara ženica, ki je nosila polno košaro in se z njo ter z bremenom let umaknila fantom s pločnika na cesto. Nihče od njih je ni opazil, jaz pa sem videla v njenih očeh iskro žalosti.

Ko so zavili v eno izmed srednjih šol sem se vprašala, če bodo do konca svojega študija poleg ostalega znanja pridobili tudi to, kar jim za sedaj še manjka — spoštovati starost.

Stala sta punčka in fantek, gledala kužka in ugotavljal'a, kje ima glavo. Stala sta in ga gledala. Gledala sta njegovo do-go dlako, zavaljene tačke in dobrodušen repek. Saj res, če je repek na tej, mora biti glava na oni strani. Pa sta šla punčka in fantek, stopila sta h kužku, se postavila eden ob repek, drugi ob glavo in prav zvedavo pogledala v fotokamero. Pa še vi uganite, kje je glava!

Zmotili ste se, fantje

Cetrtek zvečer. V kinu vrtijo »Pustolovščine Toma Soyerja«. Dvorana je precej polna, v njej sedijo stari in mladi ljudje. Cisto spredaj je še nekaj vrst prostih...

S precej hrupa pridejo v dvorano mladi fantje, skoraj še otroci in posedejo v eno izmed prostih vrst. Fantje so mladi, živahni, takšni, kakršnih toliko srečamo po naših ulicah. Če so torej takšni kot drugi, zakaj govorim o njih? Zato, ker vendarle ne verjamem, da bi bili vsi takšni in pa zato, ker menim, da jim tega še nihče ni povedal.

Pravzaprav niti ni važen naslov filma ali kinematografa, saj smo take ljudi, ki glasno izražajo svoje nezadovoljstvo nad filmi, kjer se ne podijo kravarji po prerijah, kjer ne streljajo gangsterji skozi okna črnih avtomobilov ali kjer se leptovica in fantički ne oblačijo pred ogledalom, že mnogokrat videli in slišali.

In ko so fantje sredi dogajanja v filmu »Pustolovščine Toma Soyerja« ustali, demonstrativno zapustili dvorano in razburili vse gledalce, se mi

je v glavi spet porodila misel, zakaj vendar to delajo.

Morda ste mislili, da v kinodvorani sedi dekle, ki vam je všeč, pa ste ji hoteli dokazati, kako ste vendar pametni in pogumni? Ali ste morda nenadoma začutili, da ste mnogo preodrasli, da bi gledali »otročarije«? Ali pa ste morda s svojim vedenjem želeli dopovedati ljudem v kinodvorani, kako so vam prav malo mar — čeprav tega skoraj ne morem verjeti!

Toda, če bi takrat, ko ste stresali neumnosti, zagorele luči, in bi vam vsi tisti ljudje pogledali v obraz, kaj vas res ne bi bilo sram? Ali pa če bi bilo med njimi tudi dekle, zaradi katere ste vse to počeli, mar ne bi ugotovili, da ste dosegli ravno nasprotno? Ali če bi vam vsi ti ljudje, ki ste jim hoteli dokazati, kako malo so vam mar, povedali, da ste otročji, kaj ne bi zardele vaša lica.

Fantje, pomislite predno kvasite neumnosti!

ŽENA • DOM • DRUŽINA

Za male srčne bolnike

Otroka, ki je prebolel bolezni na srcu le stežka pripravimo do tega da še dalj časa po tem, ko je bolezen že prebolel, mnogo miruje. Ne le, da se otrok po boleznih počuti že popolnoma zdrav in le nerad miruje, pa se mora zaradi takih omejitev tudi pri igri vedno znova odpovedovati družbi drugih otrok. Zaradi tega in ker bolezen na srcu v tej fazi zahteva še prav takšno nego in pazljivost, je v bližini Stične na Dolenjskem že dalj časa mladinsko okrevališče. Sem prihajajo za nekaj tednov ali pa tudi za več mesecev mali rekonvalescenti potem ko so najhujše že preboleli v oddelkih za otroke najrazličnejših bolnišnic v naši državi. Okrevališče stoji v bližini malega gozdčeka, ob okrevališču pa je urejen lep vrt in sadovnjak. Za razvedrilo in zaposlitev malih je poskrbljeno, saj vzgojiteljica oziroma negovalka prevzame svojo skupino že takoj po začetku in nadzoruje njihovo delo. Takšna zaposlitev seveda ne more biti sistematična, saj so značaji, starost in stopnja bolezni precej različni, vendar pa se otroci tako zaposlijo in mirujejo tudi toliko, kolikor je to potrebno za njihovo zdravje.

(streptokok) povzročil v telesu hudo reakcijo, ki se pojavi v obliki vnetih sklepov predvsem na komolcih in v kolnih. Po končanem zdravljenju ostane lažja ali težja okvara srca. Bolezen začne z gnojnim vnetjem mandljev, otrok dobi visoko temperaturo in izgubi tek. Pozneje otečijo sklepi, ki jih maček sedaj ne more premikati, nato pa lahko izkušeno uho že zazna pospešen utrip srca ali celo neenakomerno bitje srca. Če pri prvih znakih, ki smo jih zgoraj navedli, je treba iskati zdravniško pomoč, zdravljenje otroka pa

poteka nato dalj časa v bolnišnici pod stalnim nadzorstvom zdravnikov. Vendar maček tedaj, ko zapuša bolnišnico, še ni zdrav in še dolgo potem ne more poseči v igro zdravih otrok. Prav zaradi tega, zaradi zdravljenja in pravičnega razvoja malega rekonvalescenta je okrevališče tako dobrodošla ustanova. S svojimi igrami, delavnicami s televizorjem, radiom in s svojo okolico ustvarja občutek, da je mali bolnik nekje na letovišču in ker tu pač nihče ne teka, tudi ni tako težko pogrešati hitrih tekem in divjih iger.

ČUDEN PRALNI PRAŠEK

No, lepa reč, sem se pred dnevi razjezila, ko sem odprla zavitek »Plavega radiona« in v njem našla pralni prašek oziroma detergent »Dobi«. Zavitek tega detergenta je bil preoblečen z ovitkom »Plavega radiona« in prav jezna sem ugotovila, da sem torej za ceno »Plavega radiona« dobila detergent »Dobi«, ki je po mojem mnenju mnogo slabši.

Potem sem čez nekaj dni srečala znanko, ki je povedala, kakšen čuden pralni prašek v še bolj čudnem ovitku sem kupila pri »Jadranu«, pa me je zavrnila, naj se kar potolažim, saj nisem edina. Tudi ona je namreč kupovala pralni prašek in je našla detergent »Dobi« v zavitku »Rdečega radiona«. Torej, »Dobi« v ovitku »Plavega radiona«, »Dobi« v ovitku »Rdečega radiona« in nič bi ne bila presenečena, če bi nekega dne v zavitku »Oskarja« našla znani in zdaj popularni detergent »Dobi«.

Zanima me, zakaj je tako. Če je to reklama, je po mojem mnenju nesmiselna in neslana, če je to pomoča, naj tisti, ki se je zmotil, prihodnjič bolj pazi, če pa je to navadna špekulacija, menim, da je njen čas že davno minil. Morda križanje med pralnimi praški?

PREOBLEKA

Za preobleko za blazino rabimo meter in četrtilbaga. Oblika preobleke je običajna, le namesto gumbov vdelamo v oba roba gumbnice. V začetku roba naredimo eno gumbnico, v središču pa po dve in dve skupaj. Razmak med njimi naj bo 5 cm. Na koncu roba naredimo spet le eno gumbnico. Skoz gumbnice vpeljemo trak ustrežne dolžine tako, da teče tam, kjer je razmak med gumbnicami večji, na notranji strani. Tudi gumba, ki sta prišita na koncih traka, zapenjamo na notranji strani. Najbolje je, da preobleko zapenjamo ob strani.

Še enkrat utrujenost

V teh dneh zelo pogosto občutimo utrujenost, pa čeprav za nami ni zelo naporen dan. Pogosto tožite tudi da vam otekaajo gležnji. Kakor splošna utrujenost, je tudi to predvsem znak pomanjkanja vitaminov in posledica izgube teh snovi v telesu.

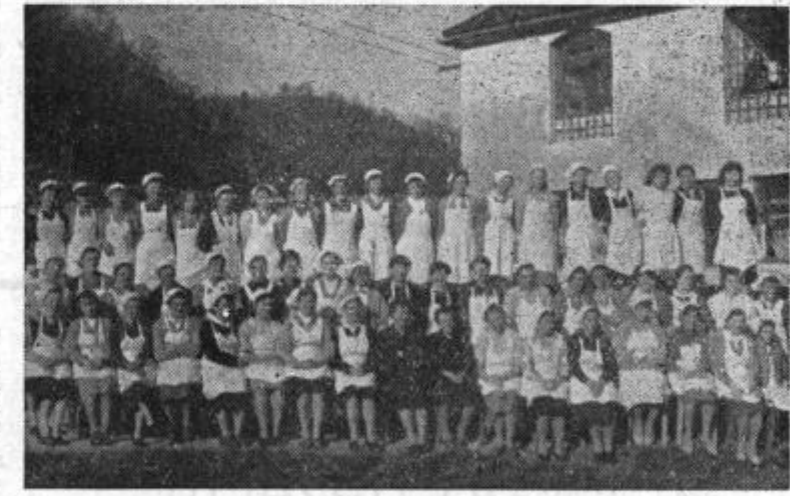
Gležnji otekaajo predvsem tistim ženam, ki imajo morda nekoliko plosko nogo. Tem pomladanskim nevspešnostim se boste vsaj deloma izognile tako, da boste nosile udobne čevlje in se po možnosti večkrat preobučile. Noga v drugem običajno spremeni lego in se tako manj utruja. Zlasti pri ploski nogi je važno da, če ne nosite ortopedskih vložkov, obujete čevlje s srednjo peto po možnosti tiste »idealne« višine 3 cm. Čevlji z zelo nizko peto ali pa celo brez pet niso ploski nogi prav nič v prid.

Špinačne jedi

Pol kilograma špinače skuhamo, jo sesekljamo in zmešamo s četrtil kilograma napoj kuhane riže. Temu dodamo sesekljano praženo čebulo, nekaj sesekljane peteršilja, jajce, sol, poper in žlico kruhovih drobtin. Vse skupaj zmešamo, oblikujemo hlebčke in spečemo na maslu. Serviramo s krompirjevo salato.

Omleto namažemo z gosto dušeno špinačo, zvite naložimo v namazan pekač, jih polijemo s surovim maslom in postavimo za nekaj minut v vročo pečico.

V vodi skuhamo četrtil kilograma krompirja, 10 dkg korenja in 2 dkg surove sesekljane svinjine. Ko je vse do mehkega skuhamo, pretlačimo. Na rezance pa narežemo oprano špinačo in ju dušimo s peteršiljem na surovem maslu, nakar jo dodamo juhi in začnimo s soljo in poprom.

V Loke pri Zmemu so pred dnevi zaključili kuharski tečaj, ki ga je za žene in dekleta organizirala organizacija Socialistične zveze iz Loke pri Zmemu. Tečaj, ki ga je vodila tovaršica Fanika Maser, je izredno lepo uspel, saj se ga je udeležilo nad 60 deklet in žena. Udeleženke tečaja pa so skenile, da bodo jeseni, ko bo dovolj sadja in zelenjave in ga bo treba vkuhavati, tečaj nadaljevale.

Drobni nasveti

Približuje se pomladansko beljenje stanovanja. Kako odstraniti neprijetni vonj po oljnatih barvah iz sob in omar? Postavite vanje posodo s soljo, ki bo vsrkala vse neprijetne vonjave!

Neprijeten vonj, ki je običajno v bolniških sobah, preženemo, če postavimo v prostor posodo z vročim vodo, v katero smo kanili nekaj kapljic terpentina.

Vlago, ki v zgodnji pomladi, deževju ali zimi vdira v stanovanje, kleti, shrambe, omare, bomo kar z lahkoto pregnale, če bomo na sredni prostora (na tla) postavile nizek zaboj, ali široko plitvo posodo ter vanjo natrosile približno pol kilograma nežganega spna, ali zdrobljenega bukovega oglja. Ko se bo prvo ali drugo napilo vlage, jo bomo posušile in postopek ponovile.

Vodovodna školjka v kuhinji se vsak dan zamasti in maže. Če jo namažemo s terpeninom, ostane čista.

Kožne izpuščaje, presuho in razpokano polt, lomljenje nohtov in cepljenje las povzročata pomanjkanje vitamina A. Uživate korenje, maslo, mleko, jajčne rumenjake, sir, špinačo in nevspešnostj bodo izginile!

Parkete, ki jih kanimo ostrugati, operemo z BIS-om. Strugamo še vlažne. Z BIS-om lepo očistimo tudi očala (ki se ne rosijo, če menjamo temperaturo), gumijaste podplate, gramofonske plošče itd.

»SVICARSKI« VAMPI

Kilogram vampov skuhamo do mehkega in jih narežemo na tanke rezance. Na drobno narežemo čebulo in jo vržemo na razbeleženo surovo maslo. Ko čebula nekoliko zarumeni, dodamo vampe, 2 žlici moka razpetene v treh žlicah mleka in četrtil litra juhe. Vampe osolimo in jih pustimo vreti približno pol ure. Nazadnje dodamo še malo kumre. Na mizo jih postavimo z opečenim kruhom.

Žene: vsega še nismo uredile

Smarska pokrajina se vsekakor naglo preraja. Vzpon ni opaziti samo v tem, da vidimo novo železniško progo, naprednejše kmetovanje, drenažne jarke na Imenskem polju, tekstilna obrata v Kozjem in Smarju, drugačni so tudi odnosi med ljudmi.

Smarske žene so bile nekoč omejene samo na delo v domačijah, ki so v večji meri kmečke. Garati od zore do mraka, to je bila njihova naloga, dolžnost in dediščina. Pa še danes morajo tako delati: peči kruh za družino, skrbeti za svinje, prati in šivati, vzgajati otroke, delati na vrtu in njivah, kot da je delo njej in samo za njo odmerjeno. In celo žene so večkrat mislile, da drugače ne more biti. Pa je lahko drugače, vsaj nekoč drugače! Crne kuhinje, zakajene in mračne, so postale svetle in čiste; brbljive in petrolejke je zamenjala električna žarnica, na mnogih krajih voda že priteka po vodovodnih ceveh v hiše in hleve; to pa je spremenilo tudi okolje v hiši in odnose v njej.

Se zdelač pa ni vse rešeno. Zensko delo je še vedno težko. No, navsezadnje je vsako delo težko; toda oddih je prav kmečki ženi zelo, zelo skromno odmerjen. Družina, otroci in živina v hlevu hočejo svoje, pa tudi hiša, ki je danes bolj opremljena, hoče svoje; to pa zahteva vsa gospodinja ves dan. Komisija pri občinskem odboru SZDL na Smarskem, ki jo vodi tovarišica Majhnova, pomaga reševati prav vprašanje razbremenitve kmečkih žen, vprašanje uveljavljanja žene v družbenih organih samoupravljanja, vprašanje resnične emancipacije. Pravkar so se sestale delegatke iz vseh smarskih krajev, da se pomenujo o vprašanjih, ki bi jih v tesni povezavi z občino in ostalimi družbenimi organizacijami skušali reševati. V ospredju je vprašanje ustanavljanja vaških servisov, stano-

vanjske skupnosti in podobno. V Polju ob Sotli n. pr. pogrešajo kruh, pra'nico. Koliko laže bi bilo, če bi ne bilo potrebno peči kruha doma, vselej doma prati, saj bi s takimi novimi organizacijskimi oblikami dela v družbi ženo precej razbremenili. Toda taka vprašanja so na vasi še posebno težka, ker je manj lju-

Gradili bodo mehanično delavnico

V Ljubnem ob Savinji že nekaj let zelo uspešno deluje Avto-moto društvo »GOZDAR«, ki je edino te vrste na območju moziške občine. V svojih vrstah združuje že preko 110 članov.

V preteklem letu je bila dejavnost društva usmerjena predvsem na vzgojo šolske mladine in ostalega prebivalstva v želji, da bi se zboljšala varnost v cestnem prometu. Skupno z občinsko komisijo za varnost cestnega prometa ter učitelji na šolah so priredili za šolsko m'adino 83 prometnih predavanj, kjer je vsakokrat sodelovalo približno do 970 šolobveznih otrok. Na šolah v moziški občini deluje 20 prometnih krožkov, na katerih je v preteklem letu uspešno opravilo izpiti za »Pionirsko prometno značko« 320 otrok. Društvo pa je skrbečo tudi za predavanja za odrasle. Po mnogih krajih v občini so predavanja povezali s predvajanjem prometnih filmov, ki si jih je ogledalo blizu 3000 državljanov. V Lučah, Gornjem gradu in Ljubnem ob Savinji je društvo priredilo dvodnevne razstave prometne varnosti.

Društvo bo tudi v prihodnje posvetilo vso skrb vzgoji šolske mladine in ostalih koristnikov cest. Do

Pred volitvami v zadrudne svete

V Slovenskih Konjicah se vneto pripravljajo na volitve v zadrudne svete. Pri občinskem odboru Socialistične zveze so ustanovili politični aktiv, katerega člani se bodo udeleževali sestankov krajevnih odborov kjer bodo razpravljali o kandidatih listi za nove zadrudne svete. Politični aktiv bo poskušal vplivati na čim bolj širo izbiro kandidatov in se bo trudil tudi za to, da bi bilo v novih zadrudnih svetih vsaj 25 odstotkov mladine in 20 odstotkov žena.

Pri krajevnih odborih razpravljajo o kandidatih listah ta teden.

V Konjicah bodo izdajali časopis

Pred dnevi se je pri občinskem odboru Socialistične zveze v Slov Konjicah sestal uredniški odbor novega časopisa, ki ga bo izdajal občinski odbor Socialistične zveze. Za časopis, ki bo ciklističen in ga bodo zaenkrat izdajali v omejenem številu, so se odločili zato, da bi prebivalce svojega okoliša laže seznanjali z različnimi odloki občine in drugimi tekočimi problemi konjiške komunne. Računajo, da bo prva številka novega časopisa izšla do prvega aprila.

di, zato pa tudi manj pogojev za skupnostne oblike dela.

Smarski zbor žena pa je pokazal, da so tudi smarske žene stopile odločno na novo pot. Družbena vloga žena, njeno uveljavljanje v družbenem samoupravljanju je vedno pomembnejša, mesto ob možu pa vedno bolj resnično enakovredno. s.

konca leta 1962 naj bi uspešno položili izpiti za »Pionirsko prometno značko« vsi šolobvezni otroci od 8 leta starosti dalje. V času turistične sezone namerava društvo uvesti službo »Pomoč-informacije« z motornim vozilom na cesti Mozirje—Gornji grad—Ljubno ob Savinji—Logarska dolina. Ta služba bi znatno zboljšala moto-turistični promet. Društvo se bori tudi s težavami. Nima prostorov, kjer bi lahko uredili mehanično delavnico, ki pa jo v moziški občini zelo pogrešajo, saj ni niti ene mehanične delavnice. Zato so sklenili, da bodo začeli z gradnjo potrebnih prostorov za mehanično delavnico. Z gradnjo namerava pričeti še letos, končali pa bi jo vsaj do konca leta 1963.

Predračunska vrednost gradnje je predvidena v višini 2,5 milijona dinarjev. Pri gradnji bodo sodelovali tudi vsi člani društva. Vsak član bo opravil v letošnjem letu 20 prostovoljnih ur, kar je skupaj 2200 prostovoljnih ur dela. Pri realizaciji te akcije računajo tudi na pomoč vseh zainteresiranih v občini. —er

V počastitev 20-letnice vstaje

Odbor za proslavo 20. obletnice revolucije v Slovenskih Konjicah je predvidel nekaj večjih prireditev v mesecu aprila, maju in juliju. Prva večja prireditev bo občinski pionirski pevski festival, ki ga bodo organizirali od 21. do 27. aprila, ko se bo začel pohod pionirjev in mladincev po poteh štirinajste divizije. Ves ta čas bodo po šolah predavanja o narodnoosvobodilni borbi, srečanja z borci, kulturno življenje pa bodo popopreile številne predstave domačih dramskih družin.

V tednu mladosti bo društvo prijateljev mladine priredilo pionirske igre, nato pa se bodo v začetku julija pričele najpomembnejše prireditve v počastitev 20. obletnice revolucije. Na predvečer 3. julija bodo po vseh osnovnih organizacijah Zveze borcev proslave, na katerih bodo zaslužnim borcem in aktivistom iz narodnoosvobodilne borbe razdelili odlikovanja. Občinski odbor Zveze borcev bo nato 4. julija pripravil komemorativno zborovanje pri Treh žebjih, kjer je leta 1943 padel Pohorski bataljon. To bo nedvomno vrhunec prireditev v počastitev 20. obletnice revolucije v poletnih mesecih. Mesec julij bodo končali z odkritjem spomenika padlim borcem v Vitanju in tekmovanji vseh panog telesne vzgoje.

Proslave v počastitev velikega jubileja pa bodo nadaljevali še vse naslednje mesece.

Za turizem v laški občini

V zimskih mesecih turistično društvo v Laškem ni počivalo. Prepleskali so številne klopi, očistili sprehajalne steze in sklenili, da zgradijo novo stezo po desni strani Savinje od zdravilišča mimo doma »Partizan« do trafike pri mostu. V svoj delovni program so vnesli tudi ureditev parka pred postajo.

Tudi svet za turizem in gostinstvo se ukvarja z mnogimi problemi. Laško je po več tega, da je v njem znano zdravilišče, privlačno tudi za mnoge turiste. Tega se Laščani zavajajo, zato so za letošnjo sezono zagotovili 150 ležišč, zagotovili pa jih bodo še več, ko bo zdravilišče obnovilo svoje prostore.

Skrbeli bodo tudi za razvedrilo turistov in bodo zato zagotovili višji nivo kulturnih prireditev, uredili bodo gostinske vrtove, za kar imajo že zagotovljena sredstva. V te namene bo hotel »Savinja« porabil preko dva milijona dinarjev.

Z namenom, da bi razvil planinski turizem, bodo nadaljevali gradnjo ceste Laško—Smohor. Vedo namreč, da bo planinski dom na Smohorju takrat mnogo privlačnejši in bodo njegove kapacitete bolje izkoriščene. Vse ceste pa jim ne bi mnogo koristile, če ne bi uredili takoj bencinske črpalke, zato bodo sredstva zanjo poskušali najti že v tem letu. In še nekaj — pripravljajo vodiče po Laškem, ki bi naj izšel že pred glavno turistično sezono.

Občni zbori Rdečega križa

Pred dnevi so se v vseh krajih šentjurske občine vrstili občni zbori organizacij Rdečega križa. Na občinskem občnem zboru so zato lahko ugotovili, da je ta humana organizacija v preteklem letu dosegla lepe uspehe. V prihodnje bodo svoje delo usmerili predvsem v aktivizacijo prebivalstva za razširitev programa malih asanacij, za povečanje krvodajalskih akcij itd. Pravilen pa je tudi sklep, da bodo posvetili veliko pozornost sprejemanju novih članov, tako odraslih, kakor tudi mladine.

Obračun dela

V nedeljo se je zbralo v Zrečah k letnemu občnemu zboru Planinsko društvo. Društvo je še mlado, toda v treh letih odkar dela, je doseglo že lepe uspehe — v koč na Vitanjski planji (na Rogli) so lani napeljali vodovod, ki je stal okoli dva milijona dinarjev, popravili so koč, uredili letna nočišča in opravili več manjših del.

Komisija za sklepe je na občnem zboru predlagala precej obširen program dela. Odločili so, da bodo pričeli z elektrifikacijo svoje koč, sodelovali s pionirji, določili bodo vodnika, ki bo izletnikom pripovedoval tudi o zanimivostih okoliških krajev itd. Sprejeli so tudi sklep, da bi na Goleku zgradili nekakšno zavetišče za izletnike, saj bi bil hrib lahko lepa izletniška točka za prebivalce Zreč in Konjic. K. Z.

Srečanje pri drobilcih

Drobljci kamenja hrume. Stojijo sredi položnega hriba visoko nad traso bodoče magistrale. Če jih pogledaš s trase, se ti zdijo kot fantastične predpotopne pošasti. Pred njimi se kopičijo velikanski kupi zdrobljenega kamenja, za njimi pa kamioni-prekucniki neprestano dovažajo nove in nove tovore skal iz bližnjega kamnoloma. Drobljci pa žro.

Mlade roke brigadirjev drobilcem ne dajo počitka. Po pet jih streže enemu. Dva dovažata nezdrobljeno kamenje, dva kamenje odvažata, potem ko je zdrobljeno, peti pa stoji visoko na drobilcu, kot kapetan na poveljniškem mostu in z orokovičnimi rokami meče kamenje v nenaščno žrelo drobilca. Delo pri dro-

veš mesec sončila na morju. Zlolenje v naselju je zanimivo. Večkrat tedensko imamo ples, usak dan je kakšna športna tekma, pa še množica krožkov in obiski v druga naselja. Nikoli se ne dolgočasim.

Poiskal sem še komandirja čete, ki danes dela na drobilcih. Najdem ga v živahnem pomenku z »mašinistom«. Sprašuje ga, kako dolgo bo drobilec stal. Dragoena je usaka minuta.

— Tole se nam večkrat zgodi. Drobilec je star in malo večji kamen, pa se že ustavi. Mi pa se trudimo, da bi čimveč storili, čimbolj preseglji normo in da naša brigada ne bi bila le udarna, temveč tudi specialno pohvaljena. —

Ko ga vprašam, kako mu je všeč

bljih kamenja spada med najtežja dela na avtocesti. To pa mladih graditeljev avtostrade ne moti, tudi tu presežejo normo, tudi tu postanejo udarniki.

Tistega dne, ko sem obiskal drobilce, so na njih delali mladi celjski brigadirji. Njihova, od vročega makedonskega sonca zagorela telesa, so se lesketala v znoju. Ko sem jih takole gledal, se mi je vsililo vprašanje, od kod njihov delovni polet, njihova svežina pri tridesetih stopinjah Celzija. Nenadoma se prvi drobilec strese, motor začne pojemati in se končno ustavi. Delo zastane, vse dotle, dokler »mašiniste« stroja ne popravi. Izkoristim odmor ter se vzhopem na drobilec. Najprej krepak stisk roke z brigadirko, ki je na njem. Vida ji je ime, mi je povedala. — Koliko ste že napravili danes? sem radoveden.

Zasmeje se in mi pokaže velik kup zdrobljenega kamenja, ki se kopiči pred drobilcem.

Toliko smo napravili do sedaj. Kar čeden kupček, kajne? Do danajstih, ko gremo spet domov v naselje, pa bo še vsaj trikrat večji. — Kako ti je všeč brigadno življenje? —

— Zelo mi ugaja. No, če sem odkrita, prve dni je bilo malce težko. Nisem se mogla takoj privaditi hrani in podnebjju. Pa je šlo. Hrana je sicer res nekoliko premočna za nas Slovence. Vendar je izredno kalorična in sedaj, ko jo uživam že skoraj dva tedna, sem se je privadila. S podnebjem je prav tako; kar poglej me. V tem kratkem času sem postala bolj zagorela, kot če bi se

v brigadi, kako delajo brigadirji njegove čete in vse brigade, mi odvrne:

— V brigadi mi je zelo všeč. Letos sem prvič na vzezni akciji. Lani sem delal na lokalni akciji na Trojanah. Toda tu je boljše. Spoznaš več mladincev in mladink iz drugih bratskih republik, več krajev naše domovine in sploh... Tudi zavest, da gradiš magistralo, ki bo še dolgo poslovanjskega pomena, ki bo še bolj povežala najsevernejše kraje s temi tu na jugu, je močnejša in da še večji delovni polet. To ni le moje mnenje, tako misli velika večina naših brigadirjev. In vsi si prizadevamo, da naredimo kar največ in čimprej dogradimo »Cesto bratstva in enotnosti«. Brigadirji moje čete so zelo prizadevani, pa ne le oni; vsi si prizadevamo, da čimprej končamo našo avtostrado in dosežemo novo zmago. —

Da, prav je povedal komandir Franc, da magistrala povezuje vse bratske narode. Brigada je kovačnica klenih mladincev, klene mlade generacije. K. J.

ZBOR UPOKOJENCEV S PONIKVE

Preteklo nedeljo je bil na Ponikvi zbor upokojencev. Na njem so razpravljali o gospodarskih, kulturnih in drugih problemih kraja, seveda pa so se dotaknili tudi skrbi za svoje člane. Njihov občni zbor je dokazal, da so upokojenci še vedno pripravljeni sodelovati v javnem življenju. Zbor je izredno lepo uspel, tako po udeležbi kot po vsebini razprave.

bodo razpustili, namreč, ljudje tož s ploho ne poznajo. In prva pomoč je gori sijajno urejena. Vsaka občina ima po dva rešilna avtomobila in večjo ambulanto. V vsakem industrijskem kraju imajo dispanzer, krajevne sirote pa varstveni organi redno obiskujejo. In higiena v restavracijah! O prestanih in napoli kuhanih jedeh gori sploh pojma nimajo. Kmet je visoko cenjen, velposestnikov in drugih bogatašev nimajo. Pretepi, pijančevanje, zmerjanje, preklinjanje so jim španska vas. Tekstil in hrana sta poceni. Pa tudi mehanizacija, vendar gori niso tako dižni na avtomobile. Stremuštva in tekmovanja, kdo bo imel več, sploh ni. Z orožjem gori sploh ne razlajaj!

Vračamo se! Hudirja, saj še polovice nisem povedal! Nič ne pomagaj. Gremo. Hitro sem si kupil šklato tablet LASORASTIS, jih tri kar hkrati požrl. Skočil sem v raketo PRVIS, medtem so mi na absolutni pleši zrastle čudoviti kodri. Zagremlje je, hušnilo je v VESOLJE, prišla je steverdasa in mi krajšala čas, dokler nisimo pristali na tajnem vzletišču »NA JASI«, v gozdčku kraj brhke Savinje. Tekel sem v žalske apoteke po zdravila za ženo. Zdaj žena, zdrava in čvrsta, prežvekuje tablete, jaz pa premišljujem o čudovitem potovanju. Prihodnje leto ob tem času bom spet potoval in če kdo hoče z menoj, naj piše na naslovu TONE TRN, pošta PRVI APRIL.

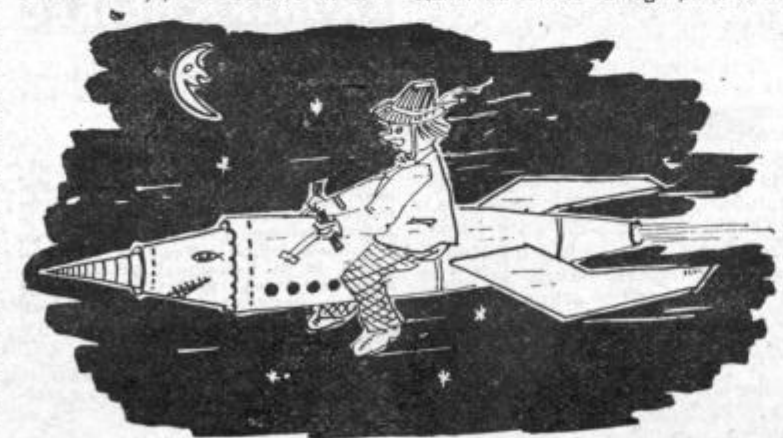
Gimnazijci želijo sodelovanja

Prejšnji četrtek je bilo na celjski gimnaziji posvetovanje mladinskih aktivov gimnazije in ekonomskih srednje šole iz Celja. Namen sestanka je bil, da se ugotovi sodelovanje med obema mladinskima aktivoma. Zato so sklenili, da bodo sodelovanje pogostili na športnem, pa tudi na kulturnem in idejno-političnem področju. Gimnazijci bodo priredili za m'adino ekonomski srednje šole Shakespearov večer. Oba aktivna bosta organizirala več športnih srečanj, sodelovali pa bodo tudi še pri oblikih idejno-vzgojnega dela — marksističnih krožkih, študijskih skupinah itd. Predvsem bodo izmenjavljali izkušnje pri delu svobodnih aktivnosti na obeh zavodih.

Sestanek je pripravil aktiv Ljudske mladine na gimnaziji, ki pa se že pripravljata tudi na posvetovanje z nekaterimi drugimi aktivni Ljudske mladine — učiteljskim, industrijsko kovinarsko šolo ter z nekaterimi delavskimi aktivni Ljudske mladine. jt

deželo prišla pomlad. Pomaga mi brhka Savinja. Grbančim čelo, skušam si bistril zaspano pamet, rad bi imel v glavi eno samo željo: dobiti zdravilnika, dobiti zdravila. Zakaj visoko cenim boljšo polovico.

Hočem si nekaj reči, a gromska strela, nekaj me je prišlo za jezik. Kaj je to? Vame je nekaj bušnilo zajel me je nek čuden val, vsega me je elektriziralo. Kaj neki bi to bilo? Skočim z bicikla. Postojim. Gledam, poslušam, preudarjam. Iz žepa vzamem zemljevid. Hitro izračunam zemljepisno dolžino in širino.

no. Ugotovim moj položaj. Aha skrivni kotiček kraj brhke Savinje. Malo sem zašel. Vse preveč sem mislil na ženo in zdravila. Se enkrat pregledam podatke, računam, belim si glavo. Trčim v nekaj trdega. Drevorjaška smreka. Kraj nje se ogromnejši hrast. V gozdu sem. In

tone Trn:

Z raketo Prvis na planet Aprilus

ne — in, kje mislite, da sem se znašel? Na vzletišču! Na raketišču! Res, stal sem kraj ogromne medplanetarne rakete. Prava pošast!

Greste z nami? Z vami? Tišina! Stroga tišina. Kam? V VSEMRIRJE. Se trenutek. Greste? Ljudje v maskah se vrtilo okoli rakete, okoli mene. Ali se bom odločil. Nenadoma sem na televizijskem ekranu zagledal boljšo polovico. K njej je prišla sosedja in ob kavici sta se hihitaili, pogovarjali ter klatili z rokami. Nobenih bolezenskih znakov. Greste? Grem! Takoj! Naj se zgodi kar se hoče. In komaj sem se obrnil, že sem imel tudi jaz udobno urejeno masko. Z njo ored sem se znašel v ogromnem trupu rakete PRVIS. Rečem vam, čudovito! Ne enkrat, stokrat čudovito. Približa se robot. V lepem, kar prekrasnem križu. Vse na njem je bilo prozorno. Vse je utripalo, se prižigalo in uglašalo. Bila je steverdasa. Mična in elegantna v svojem jeklenem obroču. Poučila me je o obnašanju v raketi. Povedala mi je tudi cilj potovanja. Planet APRILUS. To je planet, ki so ga astronomi odkrili približno pred petim leti, na dan prvega aprila.

Brzine nisem občutil. Najprej me je popaskalo v petah, nato je šlo po nogah navzgor, stisnilo me je pri srcu. Zavilo mi je oči, roke so vztrepetale, se krčevito oprile je-

Bušknem na noge, skočim v flacle sukničji mi sam prileti na ramena bumj na bicikletu in hajd v hmeljsko metropolo — ZALEC. Bingljam z nogama, dvočikel poskakuje zdaj v grm, zdaj po kamenju. Jaz-ši brundam popevko, ki pravi, da je v

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

Nad 500 TEKMOVALCEV NA SPOMINSKEM KROSU TONETA KOSA

Cetudi smo v Celju imeli že veliko nadvse uspešnih atletskih prireditelj, pa je nedeljsko tekmovalje mladincev v krosu za memorial Toneta Kosa vendarle doseglo tak uspeh, da ga po pravici sodimo med najbolj uspele tovrstne prireditve sploh. Tekmovanje se je odlikovalo tako po odlični organizaciji, ki je bila v rokah AD Kladivarja, kot tudi po množični udeležbi, saj je bilo na startu nad petsto mladih tekačev in tekačic, ki so zastopali šestnajst šol. Od vseh teh je tekmovalje

uspelo zaključiti 357 mladih ljudi. Rezultati najboljših pa so bili naslednji:

MLAJŠE MLADINKE OSNOVNIH ŠOL (66 na cilju): Fonda (II. os. š.), Čebela, Pilih (III. os. š.), Koštomaj (Ljubecna), Lešek (Laško) itd. Pri ekipah je zmagala II. osnovna šola pred tretjo, prvo, nadalje šola iz Ljubecne ter šola iz Laškega.

MLAJŠI MLADINCI OSNOVNIH ŠOL (44): Pinter, Pukmajster Mrdežnovič, Ramsak, Kroflič (vsi III. os. šola). Ekipa: III. os. šola,

II. os. šola, Laško, I. os. šola, os. šola Ljubecna.

MLAJŠE MLADINKE SREDNJIH ŠOL (41): Urbančič (ESS), Lubej (ESS), Podpečan (gimn.) Hohkraud (uč.), Tomšič (Vaj. šola, Zalec). Ekipa: Gimnazija, ESS, Učiteljske, Vajenska šola Borisa Kidriča, Administrativna šola, Vajenska šola Zalec, Srednje tehnična šola.

MLAJŠI MLADINCI SREDNJIH ŠOL (97): Polutnik, Veselak (oba gimn.), Hojak (Zalec), Centrih (Rudarska šola, Velenje), Zuntar (Vaj. šola Borisa Kidriča). Ekipa: Gimnazija, Industrijska rudarska šola Velenje, Učiteljske, ESS, TSS, MIS Štore, Vajenska šola Borisa Kidriča, Vajenska šola Zalec.

STAREJŠE MLADINKE (43): Vodšek, Marš, Zupanc (gimn.), Štokič (uč.), Jelovnik (gimn.), Ekipa: Gimnazija, Učiteljske, ESS, TSS, Administrativna šola, Vajenska šola Zalec.

STAREJŠI MLADINCI (66): Štajner, Potrata (oba gimn.), Koželj (Vaj. šola Borisa Kidriča), Erjavec (gimnazija), Milnarčič (MIS Štore). Ekipa: Industrijska rudarska šola Velenje, Gimnazija, MIS Štore, Učiteljske, Vajenska šola Borisa Kidriča, Kmetijska šola Sentjur, Vajenska šola Zalec, IKS, ESS.

Štirje posnetki s krosa. Spodaj: start mlajših mladink osnovnih šol. Zgoraj od leve: Fonda in Čebela, najboljši v prvi skupini v sredini Miran Polutnik, na desni — Vodškova in Marševa v cilju

RAZGOVOR - NAMESTO SLIKE

ZELJA PO OKREPITVI OKRAJNE ROKOMETNE LIGE

Rokometno moštvo Celja, ki je osvojilo naslov jesenskega prvaka v celjski okrajni ligi smo vam hoteli predstaviti v sliki, ker pa te ni bilo, je nastal intervju s predsednikom tega kolektiva.

— Kako ste zadovoljni s prvim mestom?

— Ta uspeh je logična posledica dolgoletnega dela skupine izurjenih igralcev.

Uspeh ni tako pomemben, ker je okrajna liga po kvaliteti slaba. Edino moštvo, ki sodi v vrh celjskega rokometja, je še mlada ekipa partizanskega društva iz Celja mesta. Vse ostale ekipe so šele na poti razvoja. Gotovo pa je, da bi tudi ta moštva dosegla lepo stopnjo kvalitete, če bi imela vse pogoje za delo, zlasti pa več sredstev. Če bi šla tudi ostala društva v korak z nami, potem bi bilo okrajno tekmovalje zelo zanimivo in bi si sodelovanja v višji ligi niti ne želeli. Sicer pa, po pravici povedano, naš namen ni uvrstitve v enotno slovensko ligo, ker si od tega ne obetamo nič drugega, kot pa kup skrbi in proble-

mov, ki jih zdaj nimamo. Kot rečeno, naša želja je le v tem, da bi se dvignila kvaliteta ostalih rokometnih klubov v okraju. Zato bi radi, da bi se okrajna liga še bolj utrdila in razširila.

— Ali v okviru vašega kluba ne boste formirali še drugih rokometnih ekip?

— Radi bi ustanovili mladinsko moštvo; zato imamo vse pogoje; vendar, kaj nam bi to pomagalo, ko pa ta ekipa ne bi mogla tekmovali, ker v okraju ni ustreznih vrst. Isto velja za žensko ekipo.

— Kako ste pričkali spomladanski del prvenstva?

— Sprva so igralci počivali. Sicer pa so člani najrazličnejših športnih društev in jim zaradi tega športnega udejstvovanja ni nikoli manjkalo. Pozneje pa smo vadbo nadaljevali s prirejanjem tekmovalje v drugih športnih igrah.

— S katerimi igralci ste osvojili naslov jesenskega prvaka?

— To so Vogelsang, Končan, Počajt, Goršič, Ratej, Lešnik, Ogrizek, Križnik, Seško, Ramskugler in Hlačar.

Motiv z Okrešlja. Spodaj del koč, zadaj, Stajerska Renka. (Foto: Franček Perc)

KONFERENCA PLANINSKIH DRUŠTEV NA SMOHORJU

Planine - za ljudi

V soboto so se na Smohorju nad Laškimi sešli zastopniki planinskih društev celjskega okraja. V okraju je 15 društev in konference se je udeležilo 12 zastopnikov. Manjka o je le Mozirje, zibelka savinjskega planinstva, Zreče in Konjice. Konferenco je to pot sklicalo planinsko društvo Laško, njegov predsednik tov. Vežjak pa je posvetovalje vodil. Na dnevnem redu je bila beseda o odnosu med planinstvom in turizmom, poročila društev in njihovi načrti do 1964. leta.

O odnosu med planinstvom in turizmom se veliko govori, pa malo zaključuje in sklepa. Medtem ko se drugod že blizu 10 let obravnavajo Alpe kot osnovni turistični kapital, se pri nas iz najrazličnejših vzrokov oprijemamo vseh mogočih idiličnih in idealističnih gesel, na priliko: Pustimo gore takšne, kakršne

so, pa bodo privlačne, ne samo za nas, tudi za tujece. Objektivni razvoj Alp in za njimi drugih gorstev seveda kaže, da je tako gledanje smešno, naivno. Naravo moramo seveda šteti in zaščititi proti človeku, vendar — za človeka. Zaščiten narava ni sama sebi namen. Zato so tehnični pogoji za turistično eksploatacijo nujni.

Drugod so že razviti, pri nas pa delamo šele prve korake. Če bomo hoteli tudi na tem področju nekaj pomeniti, bomo morali vložiti določena sredstva. Razvoja ne bomo mogli ustaviti. Ni nujno, da tehnični objekt kazi naravo, lahko jo, če je smiselno in z okusom vgrajen, celo povzdigne, daje nove aspekte predvsem pa prirodno lepoto približa množicam. Ali je gorski paradiz samo za nekatero? Za tiste pa, ki ljubijo samoto, bo še vedno dovolj

Rokomet

NA TREH FRONTAH

Minulo nedeljo so lepo izkoristili rokometarji, ki so nastopili kar na treh frontah. Tako je železničarski rokometni klub pripravil turnir, na katerem je zmagala ekipa iz Krškega, ki je premagala Polulce 11:3, prireditelje pa 18:17. Tekma med Celjem in Polulami pa se je končala z neodločenim izidom 12:12.

Uspeh turnir so imeji tudi v Zalcu, kjer pa so bili najboljši domačini, ki so premagali drugo ekipo Partizana Celje- mesto in Griže. Tekma med Grizami in Celje- mestom pa se je končala brez zmagovalca 8:8.

In končno so igralci partizanskega društva iz Celja mesta povabili v goste ekipo MTT iz Maribora. V dvoboju so zmagali domačini s 25:22.

Streljanje

HOČEVAR — NAJBOLJŠI

Na tekmovalju za »Zlato puščico« v Celju je nastopilo 55 strelcev. Od teh jih je 33 izpolnilo normo za okrajni nastop, ki bo v nedeljo. Med posamezniki pa se je najbolje držal Franc Hočevar.

NOGOMETNA TEKMA MED NOVO GORICO IN KLADIVARJEM bo v nedeljo, 2. aprila ob 16. uri na obnovljeni GLAZLIJI!

SLAB NOGOMET

Tretje kolo spomladanskega dela tekmovalje v slovenski conski ligi je spet prineslo ves izkupiček samo Kladivarju, medtem, ko je moral Olimp vnovič položiti orožje, pa čeprav bi lahko iz dvoboja odnesel kaj več.

Kladivar:Naf'a 2:1

V srečanju z lendavsko Nafto Kladivarju ni in ni šlo. To je bil zelo slab nogomet, ki bi ga težko primerjali s tekmo tretjega razreda podzvezne lige. Šele potem, ko jim je šlo za nohte in ko bi bili kmalu ob točko, so se zagrizli in dali od sebe vse. Vendar se je zdaj poizkuševalnosti pridružila še smola, kajti več lepo streljanih žog se je odbilo od vratnice, namesto, da bi obličeje v mreži.

Najslabši del močva je imel Kladivar v napadu. Bil je nepovezan, zato slab ter neučinkovit. Neprimerno pa je bilo tudi igrišče.

Pri streljanju na gol sta bila uspešna Vodeb ter Hribernik.

V predtekmični sta se mladinski moštvi Kladivarja ter mariborskega Kovinarja razšli z neodločenim izidom 3:3.

S to pomembno in težko priborjeno zmago se je Kladivar povzpel na tretje mesto lestvice. Trenutno ima 18 točk, oziroma štiri manj, kot jih ima Maribor, ki tiči na prvem ter eno manj, kot Rudar, ki je na drugem mestu. V prihodnjem kolu se bo Kladivar doma sestel z moštvom Nove Gorice, s katerim ima še neporavnane račune iz jesenskega dela prvenstva. Takratni dvoboj se je namreč končal z zmago Nove Gorice s 3:0.

Nova Gorica: Olimp 2:1

Ko se je vse zdelo, da bo Olimp vendarle prvi prišel do gola, pa so domačini povedli z 1:0. Pred tem

so imeli še zrelo priložnost, ki jo pa niso izkoristili, saj se je žoga, streljana z enajstmetrovke odkotalila v aut.

V drugem polčasu sta si obe moštvi prizadevali, da bi prišli do gola. Vendar je to najprej uspelo domačinom, šele 20 minut pred zaključkom tekme je Florjanc dosegel častni gol za Olimp. Zatem so se gostje močno trudili, da bi zabili še enega in tako dosegli vsaj izenačenje. Toda vsi napori so ostali brez uspeha. Olimp je spet klonil in pustil ves izkupiček nasprotniku, pa čeprav je bil enakovreden in na trenutke celo boljši.

Mladina Olimpa se je to pot sestala z mladinskim moštvom ljubljanskega Triglava in dvoboj izgubila s 5:1.

Po tem porazu je Olimp zdrknil z desetega na enajsto mesto in tako prišel v silno nevarno cono.

V nedeljo bo Olimp spet nastopil na tujem igrišču in sicer v Ljubljani proti Iliriji. Jesenska tekma med tema moštvoena se je končala brez gola 0:0.

Plavanje

Vrhovšek - sedmi

V nedeljo je bilo v Zagrebu končano državno prvenstvo v plavanju v pokritih prostorih. Med celjskimi udeleženci tekmovalja se je najbolje odrezal Dani Vrhovšek, ki se je na sto metrov hrbtino plasiral na sedmo mesto s časom 1:15,2.

samotnega, odljudenega sveta, če tudi bi se naša sredstva za majhno, atraktivno žičnico na Okrešlju, za lift iz Smihela na Boskovec ali celo še kam drugam.

Iz društvenih poročil je razvidno, da se večina bori z velikimi finančnimi težavami. Moderna prometna sredstva so povzročila v planinskem gospodarstvu precejšnje spremembe. Ne samo pri nas, to se čuti povsod. Zato je v Alpah v 15 letih zraslo 1500 žičnic in na stotine km alpskih cest. Poročila pa so bila tudi razveseljiva. Mladinski odseki rastejo po številu, se krepe po organizaciji, zanimanje za gorski svet se kaže v najširših krogih.

Iz poročil je bilo razvidno, da se odbori društev zavedajo svojih nalog. Zastopnik OLO Celje tovarš. Vojko Simonič je v svojem nagovoru pohvalil disciplino posvetovalja; delovno vneto in optimizem ki je vel iz razgovorov, ter svetloval še bolj intenzivno delo z mladino in planinsko propagando.

Na konferenci so sklenili da se bodo letos v septembru še enkrat sestali na Korošci. T. O.

Ceprav jo Breda drži na vrvici, se je Gina pognala kvisku. Ne zaman. Z balkona je priletel lep kos mesa, ki ga je spretno ujela in pospravila

Uspela gostovanja

Pri celjski Svobodi že nekaj let uspešno deluje harmonikarska šola ki jo vodi prof. Oskar Leskovšek

Nastopi, ali kakor radi imenujemo prireditelji — parade harmonikarjev so že nešteto dokazale, da je vzgoja mladih igralcev harmonik zaupana srčnemu in sposobnemu učitelju.

Po nadvse uspešnem nastopu v Celju so se gojenci te šole podali tudi na gostovanja v bližnje kraje celjskega mesta. Najprej so obiskali Zagrad. Čeprav je tisto nedeljo v sredini marca močno snežilo, je bila dvorana, kjer so nastopili polna do zadnjega kotička. Teden dni zatem pa so se predstavili hvaljeznim poslušalcem na Frankolovem ter v Vojniku. Tudi ta nastopa sta dosegla izreden uspeh.

Harmonikarski zbor celjske Svobode pa se pripravja na obiske še drugih krajev.

Utrinki

NAFTA ALI »NAFTA«

Pred poslopjem števila trinajst na Tomšičevem trgu so te dni začeli sondirati teren, kajti prazen prostor med obema hišama namerava izkoristiti znana zagrebška tovarna konfekcije »Naprijed« in tam postaviti lične poslovne prostore.

Ko pa so se svedri zarili v zemljo, so nekateri rekli, da tam iščejo nafto, ampak ne tisto, ki je v nedeljo skoraj izpodnesla tla nogometšem celjskega Kladivarja.

CELJSKI AKVARIJ

Da bi povečali turistično privlačnost celjskega mesta, bodo jutri dopoldne na prostoru bodočega celjskega rekreacijskega središča ob Savinji, (pod gostilno »Na gričkove«) izročili namenu lep in bogato založen akvarij. V njem bodo zlasti tiste ribe, ki v umazani Savinji ne morejo živeti.

TEMELJNI KAMEN ZA STUDIO CELJSKEGA RADIA

Kakor smo v našem listu že pisali, bi se morala gradnja novega studia celjskega Radia začeti lanske jeseni. Sprva so se pripravile zakasnil; zdaj pa so že tako da eč, da bo jutri ob desetih dopoldne polaganje temeljnega kamna. Nov studio bo urejen na Golovcu.

KRONIKA NESREČ

PAZITE NA OTROKE
Dveletna Cvetka Zajc iz Liboj je prišla do lonca z vročo vodo in si jo zlipla po telesu. Dohila je opekline.

NESREČNI PADCI
Franc Podgoršek iz Zagorja pri Ponikvi je na sklednji padel štiri metre globoko. Poškodoval si je prsni koš in hrbtenico. — Vinko Amon in Virštajna je padel s kolesom. Poškodoval si je glavo. S kolesom je padel Rudolf Kerš iz Trnovel in si poškodoval ključnico. — Desetletni Primož Marinšek iz Celja je padel in si poškodoval nogo. — Na cesti je padel Anton Kranjc iz Košnice in si poškodoval glavo.

POŠKODBA Z ZRAČNO PUSKO
Aro Založnik s Strmca je nekdo z zračno puško ranil v oko.

V PRETEPU
je dobil poškodbe po glavi Viktor Kranjc iz Spodnje Rečice ob Savinji.

Gibanje PREBIVALSTVA

V času od 18. do 25. marca 1961 je bilo rojenih 44 deklice in 36 dečkov.

POROČILA SO SE:

Marjan Bratuš, uslužbenec iz Rogaske Slatine in Regina Drmel, uslužbenka iz Trzšča, Jožef Zupanc, študent gozdarstva in Zofija Jambak, trg. pomočnica, oba iz Celja, Ivan Polič, delavec in Ana Kresc, delavka, oba iz Celja, Peter Plohl, tapetniški mojster in Veronika Žekar, gospodinja, oba iz Celja, Franc Kerin, delavec iz Lemberga in Amalija Gerzina, delavka iz Celja, Boris Kos, akad. dpl. grafik in Hildegarda Franz, trg. poslovodkinja, oba iz Maribora. Janez Zorin, vodovodni instalater in Jožefa Kotošek, bolniška strežnica, oba iz Celja, Ferdo Vužjak, inženir metalurgije in Sabina Lešnik, fizioterapevtka, oba iz Celja.

UMRLI SO:

Angela Reberšek, gospodinja iz Celja, stara 67 let, Ivan Starčević, strojarik iz Laškega, star 62 let, Franc Volterl, čevljarjski mojster, iz Celja, star 70 let, Franjo Grofelnik, tesar iz Druškovec gora, star 27 let, Janez Rečnik, upokojenec iz Celja, star 77 let, Franc Jazbinšek, otrok iz Lahomnega, star 1 mesec, Katarina Zist, vzdrževana iz Celja, stara 89 let, Ivan Savelj, otrok iz Celja star 5 let, Zvonko Savelj, otrok iz Celja star 2 leti, Dragica Drovc, šolarica, iz Ojstričke vasi, stara 8 let.

Celjski TRG 1961

Cene na celjskem trgu
Krompir 25-30 (20), zelje gl. b. (70), zelje rd. (40-52), zelje kisl. 40-50 (40-60), repa 30, repa kisl. 40-50, pesa 40-60 (30-46), korenje 40-60 (30-52), koleraba 30-60, peteršilj 150-200 (120-200), špinača 300-350 (100-150), solata gl. 200 (150), solata end., 140-150, motovilec 300-400, radič 250-350 (150), fižol 100-120 (115-172), fižol n. 70-100 (100), zelena 100, por 60-70, čebula 130-150 (105), česen 200-300 (144-170), jabolka 60-80 (80), suho sadje 150 (200), suhe slive 150 (180-230), pomaranče (200), limone (220), orehi lušč. (1440-1600), jajca 16-20 (19), mleko 45 (46), smetana 250, skuta 180, perutnina 800-1100.

Trg je bil srednje založen, Mleka je dovolj, ker zalaga na trg kmetijsko gospodarstvo Lava. Primanjkuje pa mlečnih izdelkov. Občutno je pomanjkanje perutnine.

Moj kraj - DANES JUTRI

V polnem razmahu

Cetudi se prvo obdobje Jugoslovanskih pionirskih iger pod geslom »Moj kraj včeraj« bliža koncu, vendarle ugotavljamo, da v našem kraju še zdaj niso povsem rešeni nekateri organizacijski problemi. Tako v Sentjurju še sploh niso ustanovili občinskega odbora teh iger. v Mozirju pa so morali člani prvega odbora zamenjati z novimi. K sreči vsi ti in še nekateri drugi organizacijski zapleti niso v večji meri vplivali na pionirske odrede v šolah, kjer pa so se z največjo odgovornostjo lotili izvajanja programov in kjer so sprejeli celotno zamisel Jugoslovanskih pionirskih iger z veliko resnostjo. Spričo tega so priredilne in druge akcije v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger na šolah v po-nem razmahu. Glavno zaslugu za to imajo spet prizadeveni prosvetni delavci. Ta ugotovitev je splošna, v praksi pa to izgleda tako, da poteka izvajanje programa Jugoslovanskih pionirskih iger najboljše na tistih šolah, kjer so že v prejšnjih letih, zlasti pa lani, dosegli nekatere uspehe pri delu pionirske organizacije.

Okrajni program Jugoslovanskih pionirskih iger bo zajel še tekmovalne mladih matematikov. Na takem nastopu se bodo srečali učenci šestega, sedmega in osmega razreda osnovnih šol. Odgovarjali pa bodo na vprašanja, ki bodo zajemala učno snov dočenega razreda. To tekmovalje bo med učenci višjih razredov osnovnih šol prav gotovo vzbudilo veliko zanimanje.

Na minuli seji je bil sprejet tudi predlog o organizaciji Pohoda po poti Stirinajste divizije. Pripravili ga bodo taborniki. Izveden pa bo 11. ali pa 18. junija. Celotno pot so razdelili na devet etap. Pohod bo opravljen v enem dnevu in sicer tako, da bodo dočene skupine prehodile samo po eno etapo. Na predvečer pohoda bo zagorelo več tabornih ognjev. Računajo, da se bo pohoda udeležilo okoli tri tisoč mladih ljudi.

In končno je bil sprejet še predlog o organizaciji razstava za likovno estetsko vzgojo. Tako bodo šolske razstave od 10. do 20. maja, razstave v občinskem merilu od 20. do 30. maja, v drugi polovici junija pa še okrajna razstava v Celju.

Moj kraj včeraj

Ko je pred dnevi Okrajni odbor Jugoslovanskih pionirskih iger analiziral dosedanje delo, je še ugotovil, da bi bili doseženi rezultati lahko še večji, če bi bilo več sodelovanja in stikov med ustreznimi občinskimi odbori ter pionirskimi odredi. Prav tako je Okrajni odbor priporočil občinskemu odboru Jugoslovanskih pionirskih iger, da v svojem okviru ustanovijo posebne komisije za izvajanje določenih nalog. Dolej so takšne komisije ustanovili le pri celjskem in šoštanjškem občinskem odboru, drugod pa še ne. Zlasti bo treba poskrbeti, da bodo zaživele tako imenovane programne komisije, ki bi naj med drugim poskrbele, da bi uspehi Jugoslovanskih pionirskih iger dobili tudi javno priznanje. To pa hkrati pomeni, da bi morali o posameznih akcijah ali pa načrtih več pisati in govoriti in tako posredovati izkušnje še drugim. Mimogrede povedano — naš list bo z veseljem sprejel in objavil takšne prispevke.

Pod tem naslovom je l. osnovna šola v okviru jugoslovanskih pionirskih iger priredila v soboto popoldne javno oddajo, na kateri je nastopilo 60 učencev. Vodil jo je profesor Alojz Zabukovšek, ocenjevala pa jo je učiteljska komisija. Posamezne teme so obravnavale zgodovino Celja in celjskega okraja; dogodke in osebnosti iz narodnoosvobodilne borbe; Frana Levstika, Antona Aškerc, celjsko gledališče, razvoj nekaterih podjetij idr. Tako je skupina iz tretjega razreda odgovarjala na vprašanja o Cvetki Jerinovi, skupina iz petega razreda o Slavku Slandru, učenke iz drugega razreda o Frankolovem. V tej vrsti tem so bila še vprašanja o Kajuhu, o pohodu XIV. divizije na Stajersko, o osvoboditvi celjskega Starega piskra, o Joštovem mlinu idr. Posebne teme so obravnavale stavke v Tovarni emajlirane posode, tekstilno industrijo in celjsko Cinkarno. Na vprašanja o savinjskem hmelju je odlično odgovarjal Boštjan Strupi; prav tako so na dokaj težka vprašanja iz zgodovine celjskih grofov solidno odgovarjali Blažon, Colner in Petan.

V programu, ki je bil morda malce utrudljiv spričo dolžine, saj je nastopilo kar 27 skupin, so na vprašanja vsi učenci odgovarjali s stodostnimi odgovori. Tako komisija ni imela težkega dela. Zataknilo se je le pri vprašanju, kdaj je bilo ustanovljeno AD Kladivar. Dijaki iz petega razreda — Vrečko, Mejavšek in Debenjak so namreč trdili drugače kakor lista z odgovor, izkazalo pa se je, da imajo prav.

Oddaja Moj kraj včeraj je tako pokazala solidno znanje učencev, in zanj so pokazala lepo razumevanje tudi nekatera celjska trgovska podjetja, ki so učencem darovala nagrade v vrednosti 60 tisoč dinarjev.

Kečljanje

LUBEJ — V VODSTVU

V drugem kolu okrajnega prvenstva v kečljanju za posameznike se je stanje že močno popravilo, zlasti pa v tem, da so nekateri favoriti nadohgnili zamujeno in se uvrstili med udeležence zaključnega dela tekmovalja, to je med 24 najboljših kečljanov.

Po drugem kolu je bil vrstni red desetorice naslednji: Lubej 1683 (812, 871), Vanovšek 1673 (826, 847), Šmon 1635 (807, 828), vsi člani ZKK Celje, Drušković 1621, Štefan Kranjc 1590, Petecin 1584, Pavčič 1583, Gerlj 1583, Dolinšek 1579, Marinček 1579.

Okrajni zavod za rehabilitacijo invalidov v Celju obvešča, da s 3. aprilom 1961 odpre novo kopalnico in popravilnico moških in ženskih oblek ter perila. Naročila se sprejemajo v trgovini Zavoda v Stanetovi ulici 16 vsak dan med 8. in 12. uro. Za vsa naročila se toplo priporoča

Okrajni zavod za rehabilitacijo invalidov Celje

OBVESTILO UPOKOJENCEM!

Spremembe zakona o pokojninskem zavarovanju veljajo od 1. I. 1961 dalje. Zavedamo se, da naši upokojeni in uživalci invalidskih dajatev težko čakajo na realizacijo teh novih pravic.

Da bi postavljene naloge čimboljše in čim hitreje opravili, smo pripravili načrt za delo ki ga bomo dosledno izvajali, ker bi vsako odstopanje od načrta delo samo kompliciralo in zavleklo. Prevesti moramo namreč preko 15.000 upravičencev.

Zato opozarjamo na sledeča dejstva:

1. Spremembe veljajo od 1. I. 1961 dalje in imajo vsi uživalci nove pravice od tega dne dalje.
2. Ker celotnega dela ni mogoče opraviti istočasno, smo delo razdelili na dve etapi.
3. Ob nakazilu pokojnina in invalidskih dajatev za mesec april 1961 bo vsakdo prejel le razliko med novim in starim zneskom DOSEDAJ PRIZNANEGA mu pokojninskega razreda za čas od 1. I. 1961—31. III. 1961, torej za 3 mesece za nazaj in novi znesek pokojnine za april 1961, seveda v višini 9%, ki mu je priznana po pokojninski dobi. V naprej bo seveda dobival novi znesek.
4. Posebej opozarjamo da gre povečana pokojnina po novih predpisih le v višini 3% za vsako leto po izpolnitvi obeh pogojev (ne več 5% kot dosedaj, in to od 1. I. 1961).
5. Vse ostale ugodnosti in pravice, ki so jih prinesli novi predpisi bodo priznane vsakemu uživalcu s posebno prevečeno odločbo. Vse te odločbe bomo izdali po službeni dolžnosti. Zato je vsaka vloga ali intervencija v tej smeri popolnoma odveč, nasprotno, povzročila bo le zmedo in težave za zavod ter škodo za upokojenca.
6. Pri tej izvedbi bod imeli prednost udeleženci NOV, družinski upokojeni ter osebni in invalidski upokojeni z varstvenim dodatkom.
7. Sele po izdaji prevečene odločbe bomo nakazali razliko, ki gre iz tega naslova.

Prosimo, da razumete naše težave in predvsem ne vlagajte prošnje in vlog o tej zadevi, ker nam to povzroča le zastoj pri delu.

Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Celju

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij »IFA« industrija finomehaničnih aparatov, Celje

razpisuje prosti delovni mesti

VODJA NABAVE REFERENT NABAVE

Pogoji: Srednješolska izobrazba in poznavanje grane 114 in 117. — Nastop službe možen takoj. — Plača in ostali pogoji po dogovoru.

OBJAVE IN OGLASI

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Sobota, 1. aprila ob 20. uri — Leslie Stevens: Zakonski vrtiljak. Gostovanje na Dobrni.
Nedelja, 2. aprila ob 15.30 uri — Janez Žmavc: Rok in Lea. Gostovanje v Zrečah.
Torek, 4. aprila ob 20. uri — Mihalkovič: Robinsoni in dekleti. Gostovanje na Polzeli.
Petek, 7. aprila ob 20. uri — Mihalkovič: Robinsoni in dekleti. Gostovanje v Sempetru.
Nedelja, 9. aprila ob 15. uri — Mihalkovič: Robinsoni in dekleti. Gostovanje na Frankolovem.

MALI ODER SLOVENSKEGA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA CELJE

Sreda, 5. aprila ob 19. uri — Janez Žmavc: Rok in Lea. Predstava za gimnazije.
Sobota, 8. aprila ob 19.30 uri — Janez Žmavc: Rok in Lea. Izven. Vstopnice so v prodaji.

Na izredno željo občinstva smo ponovno uvrstili v repertoar Zmavčev dramo »Rok in Lea« in prosimo zainteresirane da si pravočasno nabavijo vstopnice pri gledališki blagajni.

KONCERTI

Sreda, 5. aprila: Slušatelj AG Nada Sevsček, mezzosopran, Olga Skalar — violina in Andrej Jarc — klavir.
Torek, 11. aprila: Mladinski mešani zbor »Svoboda« — Gimnazija, zborovodja Egon Kunej.
Sreda, 12. aprila: Violončelist Ciril Škerjanc in pianist Aci Bertonec.

KINO

KINO UNION
3.—4. 4. 1961 »OKLAHOMA«, ameriški barvni Csc film
KINO METROPOL
31. 3. — 3. 4. 1961 »ZVERI SO IZPUŠČENE«, francoski Csc film
GIMNAZIJA CELJE — SOLSKI KINO
Dne 1. in 2. 4. 1961 »PRFOKS«, nemški film
Predstave v soboto ob 16. uri ter v nedeljo ob 10. in 16. uri. Vstopnina enotna 20 dinarjev.
DPD »SVOBODA« CELJE — MLADINSKI KINO
Dne 1. in 2. 4. 1961 »TATA, MAMA, MOJA ŽENA IN JAZ«, francoski film
DPD »SVOBODA« — SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
Dne 1. in 2. 4. 1961 »SLEPI POTNIK«, francoski barvni film
Dne 3. in 4. 4. 1961 »EVROPA PONOCI«, francoski barvni film

PRODAM

KRAVO, štiri mesece brejo, dobro molznico prodam. Dobrotušek Ivan, Smarčno v Rožni dolini.
RAZNO pohištvo, trd les ter blago kompletno za moško obleko, napredaj: Naslov v upravi lista.
RESNEMU interesu se proda proti takojšnemu plačilu motorno kolo 125 cm štiristaktno s teleskopi, cena 120.000 din Naslov pri »Axomotor«, Celje Mariborska 21.
VEČJA količina krmilnega korenja po ugodni ceni napredaj. Vidmajer, Zalec, nova hiša.
PRODAM kombiniran komplet boiler na električno in štedilnik. Perc Darinka, Oblakova 3 Celje.
OLYMPIA 1952, brezhibna črna, ugodno napredaj. Bezenšek, Sentjur pri Celju.
MOTORNO KOLO ILO 175 cm v brezhibnem stanju in s teleskopi, zelo ugodno prodam. Ogled možen dnevno v Zavodni, Kosova 3, Celje.

STANOVANJA

ZA HRANO in stanovanje pomagam v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista.
ZELEZNIČARSKO stanovanje, dve sobi in kuhinja s pritlikinami ter vrtem, zamenjam za sobo in kuhinjo s pritlikinami. Naslov v upravi lista.
SOSTANOVALKO sprejemem. Naslov v upravi lista.
SOPODNAJEMNIKA vzamem takoj. Mariborska 61, Celje.
ZAMENJAM trišobno komfortno stanovanje, 70 m², 4.500 din, IV. nadstropje, za komfortno manjše. Ponudbe z opisi poslati na upravo lista pod »SODOBNO«.
TRGOVSKA pomočnica išče sobo v Celju, najraje prazno. Vprašajte v trgovini »Podplat«, Stanetova 19, Celje.
MOSKEMU oddam opremljeno sobo. Naslov v upravi lista.

SLUŽBE

SPREJMEM hrivsko-frizersko vajenka. Pogoji 4 gimnazije. Ponudbe pod »Sprejma vajenka«.

RAZNO

VSA SOBOSLIKARSKA-PLESKARSKA dela la izvršavam privatno. Ponudbe pod sifro »SOLIDEN«.

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujem tov. Bariču, dr. Kokolu, dr. Ilcu, ker so rešili življenje meni in sinu.
Enako se zahvaljujem tudi vsem sestram negovalkam in strednjemu osebju ginekološkega oddelka za njihov trud in požrtvovalnost.
GREGORČIĆ MARIJA

RAZPISNA KOMISIJA PRI OBČINSKEM ZDRAVSTVENEM DOMU CELJE

razpisuje naslednja delovna mesta za:

1. 1 ZDRAVNIKA SPLOŠNE PRAKSE za zdravstveno postajo Vojnik;
2. 1 ZOBARJA za zdravstveno postajo Vojnik;
3. 1 ZDRAVNIKA SPLOŠNE PRAKSE za Zdravstveno postajo Dobrna;
4. 1 ZOBARJA za Zdravstveno postajo Dobrna.

Nastop službe možen takoj.

Razpis velja do izpolnitve delovnih mest. Pravilno kolkovane prošnje vlagajte na Razpisno komisijo Občinskega Zdravstvenega doma Celje.

K prošnji priložite tudi obširni življenjepis.

Stanovanja preskrbljena!

UPRAVNI ODBOR, CASOPISNO ZALOŽNIŠKEGA PODJETJA »GOSPODARSKI VESTNIK« LJUBLJANA

razpisuje mesto

KOMERCIALISTA - ZASTOPNIKA

na področju Stajerske-Celje

Plača po učinku.

Nastop službe je možen takoj ali po dogovoru.

Prošnje z opisom dosedanjih zaposlitev in navedbo strokovne izobrazbe naj kandidati pošljejo TAJNISTVU PODJETJA do 10. aprila 1961.

POVERJENIKI PREŠERNOVE DRUŽBE

obveščamo, da je rok za vpisovanje članov zaradi knjižnega sejma v Mariboru in Ljubljani podaljšan do 5. maja 1961.

Posebej opozarjamo na sklep Glavnega odbora, da bo vsak član, poleg 6 knjig in koledarja prejel brezplačno še knjigo »Petletni perspektivni plan FNRJ, napisan v poljudni obliki«.

Namesto dveh reprodukcij bo Prešernova družba izdala 4. Člani bodo lahko zbirali eno izmed njih in to: Grohar: Macesen, Mihelčič — Partizanska kolona. Vesel: Družina ali Pavlovec: Pokrajina. Reprodukcije bodo večje kot letošnje.

Vabimo poverjenike, da s tem seznanijo državljane in jih pridobijo za članstvo.

Prešernova družba

ZAHVALA

Podpisani se zahvaljujem DRŽAVNEMU ZAVAROVALNEMU ZAVODU v Celju za kulantno izplačilo ob moji nezgodi. Zato priporočam zavarovanje vsakemu, bodisi kolektivno ali posamezno.

BRUNDIĆ ANTON

IZGUBILA sem očala 25. tega meseca od »Solčavec do »Raniborač, Vrtni v Mlekarno Gaberje.

IZLETNIK turistična agencija Celje, je pripravila za prvomajске praznike trodnevni avtobusni izlet preko Plitvičkih jezer v CRIKVENICO.

CENA IZLETA: 6.600 din.

Kmetijci, udeležite se petdnevne strokovne ekskurzije v Novi Sad na mednarodni kmetijski vselejem.

Strokovnjak v industriji, IZLETNIK turistična agencija je pripravila sedemdnevno strokovno ekskurzijo na ogled mednarodnega sejma čevljev, usnja in usnarjskih strojev v Pirmasensu — Zahodna Nemčija.

Za člane delovnih kolektivov v industriji usnja, in čevljev, je pripravila turistična agencija IZLETNIK šestdnevno strokovno ekskurzijo na ogled mednarodnega sejma čevljev, usnja in usnarjskih strojev v Pirmasensu — Zahodna Nemčija.

ZAHTEVAJTE PROGRAME!
9. IV. drugi izlet: UGANITE KAM SE PELJEMO? Prijave sprejemamo do vključno 7. IV. 1961.

Če potujete v inozemstvo Vam POTNI LIST z vsemi potrebnimi vizumi preskrbi IZLETNIK turistična agencija.

REZERVACIJE za letni oddih prenošča, spalnice, avionske karte, Vam izvrši IZLETNIK turistična agencija.

Tridnevni izlet s posebnim vlakom in posebno ladjo po severnem Jadranu v Crikvenico in Selce.

CENA IZLETA 5.200 din.

Za cenjena naročila se priporoča

IZLETNIK turistična agencija poslovalnica Celje, Titov trg 3 tel. 28-41, telegram ITA Celje

POSEBNO OBVESTILO!

1. REPUBLIKA OBRTNA ZBORNICA organizira preko Okrajnih obrtnih zbornic strokovno potovanje na obrtniški vselejem v MÜNCHEN v času od 31. maja do 11. junija 1961.

Organizacijo te strokovne ekskurzije je prevzelo od Republike obrtne zbornice Turistično in avtobusno podjetje KOMPAS.

Vse informacije in prijave v poslovalnici KOMPAS, CELJE.

2. TRADICIONALNI 3-dnevni 1. majski izlet s posebno ladjo »PO JADRANU«, cena potovanja 6.300 din, otroci do 10 let plačajo 3.800 din. Vse ostale informacije v zvezi tradicionalnega izleta v poslovalnici KOMPAS, CELJE.

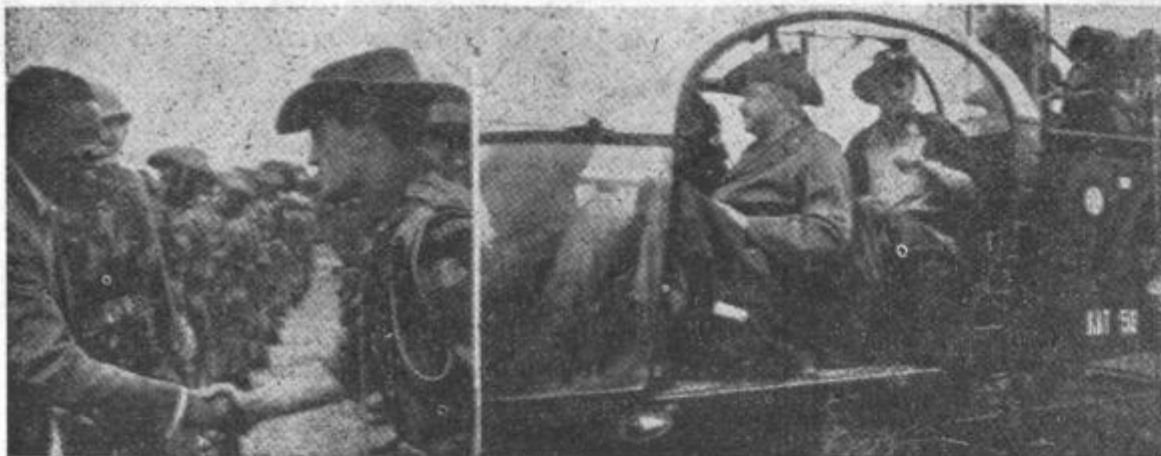
3. Programe za vse ostale 1. majske izlete s propagandno ceno prejeto v poslovalnici KOMPAS, CELJE.

Udeležite se udobnih potovanj, ki Vam jih nudijo Turistično in avtobusno podjetje KOMPAS, CELJE, Tomšičev trg 1 telefon 25-50.

GELEE ROYALE — MATICNI MLECEK, garantirano znanstveno stabiliziran proizvod Zavoda za čebelarstvo dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki pripravata še nimate, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

Uredništvo Celje, Titov trg 5 — poštni predal 16 — telefon 25-23 in 24-25 uprava: Celje, Trg V. korn gresa 5 — poštni predal 152 — telefon 25-75 in 20-89 — Tekoči račun pri Komunalni banki Celje 605-70 1-65 — izdaja ob petkih — letna naročnina: 800, polletna 400, četrtletna 200 din — inozemstvo 2.400 — posamezna številka 30 din — rokopisov ne vračamo

Najdaljši most v zraku

NESREČA ALI VOJNI NAPAD

Danes se je pripetila najbolj neverjetna nesreča, katere vzrok še ob izidu našega lista ni bil pojasnjen. Najdaljši most na svetu, pravzaprav še vedno najčudovitejša ustvaritev na področju nizke gradnje, je nekaj po polnoči odletela v zrak. To je »Golden Gate«, most ki veže oba bregova čez zaliv v San Franciscu v Ameriki. Most, ki je bil zgrajen 1937 leta, ima razpon med obema nosilcema okoli 1.280 metrov. Tako nosilnost nima doslej še noben most na svetu. Most je k sreči odfrčal v zrak v takem času, ko ni bilo na njem nobenega prometa. Tudi to je zelo zanimivo, saj to dejstvo povezujejo z vzroki. Radarji so zaznali, da se v zalivu mota velika atomska podmornica, ki ni hotela dati razpoznavnih znakov. Alarm, ki ga je dal pove-ljujoči častnik, tokrat ni bil brez vzroka. Izpraznjen most je zletel čez nekaj minut v zrak.

To je bil naš prvi posnetek na pred dnevi nabavljeni aparaturi za sprejem fotografij po brezžični poti na daljavo, ali naš prvi »teletoto«: Golden Gate leti v zrak...

V SILI JE VRAG...

V sili je vrag muhe žrl. To trdi ljudski pregovor, ki marsikje prav pride in je zelo uporaben tudi v politični areni sodobnega sveta, zlasti v bivših kolonialnih deželah.

Časi, ko so kolonialni gospodje lahko z žandarskimi metodami in genocidnimi zločini pokorili suženjska ljudstva, so mimo. Ob vsaki stvari, po njihovem še tako »malenkostni«, se razburi ves svet.

V Katangi so se našli kar trije predidenti na ta pregovor:

● Kapitalisti, ki se ne upajo več odkrito nastopati v svojem imenu in so si poiskali ustrezno lutko črnega »hiderja« Moisa Combeja.

● Gospod »lutka« Moise Combe sam, ki se kot samoznani premier kljub svoji črni polti ne čuti varnega med svojimi.

● Vojni pustolovci, ki jim je politični razvoj izpulil izpod nog ozemlja, na katerih so za bogato plačilo lahko po mili volji morili, požigali, posiljevali in pijančevali. Tudi za te legionarje groze je Katanga neke vrste »muha«, kot izhod za silo...

Oglejmo si to čudno kolobocijo nekoliko bliže.

Moise Combe, premier separatiščne Katange ima po pisanju ameriškega »Lifac« armijo, ki šteje 5000 mož in ki jo vodi 223 belgijskih oficirjev. Ta številka bo najbrž skromna, kajti po drugi strani drugi viri govorijo o nekaj čudnih tolpah »belih križev«, capinov, ki morijo med nasprotnimi plemeni in uživajo posebne

simpatije in podporo samozvanca Combeja.

Resolucije in predlogi resolucij spravljajo Combeja in njegove prikriti zapovednike v obup. Nikoli ne vedo, ali bodo res morali iti vsi Belgijci iz Katange ali samo oboroženi vojaški strokovnjaki ali morda niti ti ne. Ker pa je v današnji svetovni politiki presenečenj več kot bi jih bilo treba, se je treba nanje pripraviti.

Rečeno storjeno... Lastniki rudnikov so dali Combeju na razpolago milijon dolarjev mesečnega budžeta (za celo leto se s Combejem in neodvisno Katango ne izplača računati).

Cim je imel Combe v rokah vabljen denar, so postali pozorni vsi pustolovci na svetu. Najprej se je pojavil »predčasno« upokojeni francoski polkovnik Jean Maria Crevecoeur, ki se je odlikoval v Indokini, v Alžiriji, povsod, kjer je bilo treba v kalnem ribariti in pobijati brez strahu pred moralisti in zakoni. In kjer se je znašel »veliki vzornik«, se je za njim zapodila tolpa poklicnih pretepačev, morilcev, ki se jih z gnusom odrekajo celo oni, katerim služijo. To so legionarji groze, ali bolje legionarji brez časti, ker so pripravljeni danes služiti papežu, jutri muslimanskemu kanu, pa spet temu ali onemu. Enostavno krvi željni »soldnerje«.

Ubogo črnsko ljudstvo. Belega človeka so spoznali v obliki kazenskih ekspedicij in od njih se

poslavlja kot je prišel — kakor krvoločna zver. Legionarji za Combejeve dolarje, Combe za ceno oblasti, kapital za ceno bogatih kantanskih rudnikov, zaradi profitov.

Na gornji sliki levo vidimo Moisa Combeja, ki se pozdravlja s »prekaljenimi« borci za kolonializem — legionarji, na desni pa francoskega polkovnika, ki iz »same ljubezni do svobode črnega ljudstva« prevzema dolžnost komandanta Combejeve armade.

KRATKA

KJER SE PREPIRATA DVA...

Kmet Ante Šlišković iz Soviča v Hercegovini je nedavno brez vsakega orožja ulovil jastreba in zajca. Slučajno je prišel na jaso, kjer se je dolgočasno obupan branil jastrebovih krempljev ter kljuna. Naglo je skočil in ujel oba. Jastreba je živega izročil lovskemu društvu, zajca pa si je za nagrado priredil kot pečenko.

Slabo vreme in ljudje...

Sodobna analitična in statistična sredstva so pripomogla, da se je na osnovi daljših proučevanj rodila nova znanost — biometeorologija. Kaj proučava ta nova znanstvena veja? Nič drugega kot vpliv vremenskih sprememb na živ organizem človeka, živali itd.

Dognano je namreč, da vremenske prilike v precejšnji meri vplivajo na razpoloženje živih bitij, zlasti na človeka.

Spominjam se žolčne razprave v krogu literatov in kritikov, kjer se je uveljavljalo mišljenje, da je romantična literatura in umetnost sploh, polna zunanjih rekvizitov, da si umetniki te smeri pomagajo z ustreznimi ambien-ti, da je to dokaj poceni nadomestilo za realizem, ki naj vrta v človekovo notranjost. Zakaj je pravzaprav šlo:

Pisatelji so povezovali najhujše duševne krize junakov z okoljem, naravo. Kak hud prepri je spremljal blisk in grom. Za umor je bila najbolj pripravna vihar-na noč, medtem ko za srečo dveh ljudi — poroka sredi cvetoče in sončne pomladi. Romantika...

No, čisto brez osnov to ni bilo. Tako potrjuje nova znanost biometeorologija. Dokazano je, da je v času hudih vremenskih sprememb na slabo stran zelo mnogo nesreč kot posledic raztresenosti in tudi samomorov malodušnih, občutljivih ter živčno razvrzanih ljudi. V povezavi z medicino so prišli do podatkov, da v takih vremenskih prilikah raste tudi število ljudi, ki se zatečejo v zdravstveno oskrbo. Zato bi skoraj lahko postavili naslednja pravila:

● Izogibajte se razčiščevanja raznih nesoglasij v slabem vremenu.

● Če imate v družini ali v službi človeka z rahlimi živci, bodite v takem obdobju kolikor moč obzirni. Če posije sonce, boste brez hujših posledic dosegli veliko več.

● Če ste sami nervozni, se izogibajte razburilne družine, prezahtevnih nalog.

● Svoje težje probleme rešujte v času, ko ste razpoloženi in jih takrat tudi rešite, da vam ne ostanejo za kritične trenutke, ko na vas vpliva poleg drugega tudi slabo vreme. c. k.

IMENITNA PACIENTKA

v Zdravilišču Dobrna

Ko so znanega igralca in režiserja Mel Ferrerja na Bledu vprašali, zakaj ni s seboj pripeljal tudi svojo dražestno soprogo Audrey Hepburn, je skomiznil z rameni, češ, kar še ni, lahko še pride. Medtem ko je

Mel Ferrer zaigral pred kamerami partizana v internacionalnem filmu »Zakoni vojne«, je bila Audrey Hepburn s sinom Seanom v Švici na zimskih počitnicah. Zima pa je po svoje tudi zahrbtna in se je nemilo poigrala z ženo, ki je za filmski svet pojem večnega dekleta. Nekoliko preveč vneto smučanje ji je prineslo neljub prehlad. Zdravniki so ji priporočili kakšno dobro zdravilišče. Slučaj je nanesel, da je njen zdravnik — ob vesti, da igralkin mož snema v Jugoslaviji, predlagal Dobrno. No zdaj menda že vemo za glavne obrise diagnoze.

Mel Ferrer je sicer že snemanje na Bledu in okolici končal in bi se moral čez štirinajst dni dobiti z Audrey v Rimu, kjer se takrat začne snemanje filma, v katerem ona nastopa v glavni vlogi z Williamom Wylerom. To snemanje je prestavljeno za teden dni, od jutri pa bo znameniti zakonski par v gosteh našega znanega zdravilišča. Upajmo, da bosta, kljub naši izdajalski novici, imela v Dobrni mir, zlasti gospa Audrey Hepburn, ki ni naša gostja iz zabave, temveč kot pacient.

Kaka pešim?

Neka švedska filmska igralka je izjavila:

— Jaz nikoli ne jemljem darov od popolnega neznanca — toda kdo je že dandanes »popolne« —???

Nek znan oboževalec ženskega spola je dejal:

— Navdušujem se nad vsako blondinko — čisto vseeno kakšno barvo las ima! —???

Marsikdo bi lahko ponovil tale stavek za nekom. Toda eni zaradi tega, druga spet zaradi drugega vzroka:

— V šol se bil zelo osvojačen ker sem bil preveč prijubljen. —???

INTERVJU s človekom, ki je sprožil vojno

Britanski novinar Gordon Thomas pravi, da je bil to najbolj neprijetni intervju v njegovi častnikarski praksi in se čuti ponosnega, da je govoril s človekom, ki je sprožil drugo svetovno vojno. Intervju pa ni toliko interesanten zaradi tega dogodka v preteklosti, kolikor zaradi ponovnega potrdila, kako močno in neovirano je še nacistično gibanje v Zahodni Nemčiji. Torej nekaj odlomkov iz tega razgovora:

Alfred Naujocks je bil eden najbolj predanih Hitlerjevih slug. On je leta 1939 vodil v poljske uniforme preoblečene bandite pri napadu na radijsko postajo Gleiwitz na nemško-poljski meji. Ta incident, ki so ga skuhalo nacisti, je bil sprožilec svetovne vojne, ki je terjala nad 60 milijonov žrtev.

Alfred Naujocks se je v začetku razgovora cinično zasmejal rekoč: — Če bi se moral skesati za dejanja, za katera sem neposredno odgovoren, bi moral vzeti sam sebi žoljenje. Toda to bi ne bilo vseč finančnim orgonom... —

Alfred Naujocks je postopen človek, ki veliko zasluži s proizvodnjo svetlobnih reklam. Odkar so

ujeli Eichmanna, ki je njegov prijatelj, živi incognito. Toda kako? Nikjer ne najdete njegovega imena najmanj pa v telefonskem imeniku. Dobite ga lahko preko zaupnih zvez kar je storil tudi novinar Thomas. Zakaj se tako čuva? Pred policijo ki natanko ve, kje živi? Pred oblastmi, ki ga na tihem ščitijo? Ne, Eichmannov primer je preveč zgovoren. Toda vrnimo se k razgovoru:

Thomas: — Kaj menite o svojem podvigu 1939. leta.

Naujocks: — Bil je dobro opravljeno posel. Izvršil sem svojo dolžnost, kakor se je najbolje dalo.

Thomas: — Kaj pravite o koncentracijskih taboriščih in o židovskem vprašanju?

Naujocks: — Taborišča so me vedno delala bolnega. Osebnost nisem prijatelj takega načina. Toda Nemčiji so bila potrebna. Zlasti za žide. Židi so sploh poglavje zase. Nemčija jih ni nikoli marala. Pravim, da se podajajo v ponovno nevarnost tisti židje, ki se vračajo v Nemčijo.

Thomas: — Je po vašem mišljenju nemški nacionalizem še živo?

Naujocks: — Je. Prepričan sem da se zdajle tu v Hamburgu najde nekaj ducatov mladih in »inteligentnih« ljudi, ki bi bili pripravljeni

storiti za Nemčijo isto, kar sem storil jaz ali kdo od mojih vojnih kolegov. Nemški heroizem je močnejši kot nekateri mislijo...

Thomas: — Čudim se, da se ne ukvarjate s politiko?

Naujocks: — Že kolikokrat bi bil lahko posegel v politiko. V kateri izmed nacionalističnih (beri neofašističnih) grup bi zavzel tudi vodilno mesto. Dandanes se stara gesla rada slišijo v Nemčiji, ko na primer tole: — Nemčijo Nemcem, kar z drugo besedo pomeni Evropo Nemcem. Toda rečem vam, sit sem vsega, vsega mi je čez glavo...

Thomas Gordon, ki je kot častnik navajen najbolj neverjetnih izjav, se je, kot sam pravi, zgrozil nad tolikšno nadutostjo človeka, kateremu je Hitler zaupal prvo pustolovščino kot uvod v poznejši krovu spopad vsega sveta. Thomas zaključuje svoj intervju takole:

— Človek, ki ima na vesti 60 milijonov žrtev druge svetovne vojne spi noč in bo spal kdo ve koliko noči popolnoma mirno. Spal bo sladko in zadovoljno po dobri večerji in steklenici dobrega renškega vinca kajti Alfred Naujocks je Nemeč, Nemeč, ki je storil svojo dolžnost in mu še na misel ne pride, da bi ga pekla vest... —

Alfred Naujocks: Prijatelj Adolfa Eichmanna, zaupnik Adolfa Hitlerja, človek, ki je zanetil drugo svetovno vojno, sedanji finančni mogotec v Zahodni Nemčiji, ki se posmehuje vsemu svetu z izjavo: Judje naj se pazijo...